ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 65 (17)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Δημήτριος Καρμανιόλας μὲ ἐρωτᾶ:

1) Γιατὶ οἱ ἄντρες κάνουν καράφλα καὶ οἱ γυναῖκες δὲν κάνουν;

2) Γιατὶ ἀφοῦ τὸ Ναύπλιον ἦτο ἡ πρώτη πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος δὲν ἐσυνεχίσθη νὰ εἶναι καὶ σήμερα πρωτεύουσα παρὰ ἔγιναν αἱ Ἀθῆναι; Καὶ γιατὶ ὠνομάσθη ἔτσι τὸ Ναύπλιον;

Ἀπάντηση: 1) Ἡ καράφλα ὀφείλεται σὲ ὡρισμένες ἐσωτερικὲς ἐκκρίσεις ποὺ ἔχει ὁ ἄνδρας καὶ ποὺ δὲν ἔχει ἡ γυναῖκα. Ἀνάμεσα στοὺς ἄνδρες οἱ σπανοί, ποὺ δὲν ἔχουν αὐτὲς τὶς ἐκκρίσεις δὲν γίνονται ποτὲ φαλακροί. Οἱ ἄνδρες τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῶν ἐκκρίσεων ποὺ σᾶς εἶπα ἔχουν δασὺ τρίχωμα εἰς τὸ στῆθος καὶ τριχόπτωση τῆς κεφαλῆς. Ἀντιθέτως οἱ ἄνδρες ποὺ ἔχουν ἠλαττωμένες τὶς ἐκκρίσεις αὐτές, δὲν ἔχουν τρίχες εἰς τὸ στῆθος, ἔχουν ὅμως ἄφθονες εἰς τὸ κεφάλι. Δὲν ὑπάρχει σπανὸς καὶ φαλακρός. Οἱ γυναῖκες δὲν ἔχουν αὐτὲς τὶς ἐκκρίσεις. Γι' αὐτὸ καὶ ἔχουν μαλλιὰ στὸ κεφάλι ἀλλὰ δὲν ἔχουν στὸ στῆθος καὶ στὸ σῶμα.

2) Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους μετεφέρθη ἀπὸ Ναύπλιον εἰς Ἀθήνας διὰ διατάγματος τῆς 18)9)1834. Τοῦτο ἐγένετο γιατὶ κυρίως οἱ τότε πολιτευόμενοι ἤθελαν νὰ τιμήσουν τὴν ἱστορικὴ πόλι ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεπέμφθη τὸ πνεῦμα, ἡ σοφία καὶ ἡ καλλιτεχνία εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Τὸ Ναύπλιον, σύμφωνα μὲ τὸ μῦθο, ἱδρύθηκε ἀπὸ τὸν Ναύπλιον τὸν γιὸ τοῦ Ποσειδῶνα. Ἀπὸ αὐτὸν πῆρε καὶ τὸ ὄνομά του.

Ὁ Γεώργιος Καράμπελας μὲ ἐρωτᾶ:

1) Τὸ ρητὸν «Σπεῦδε βραδέως» εἶναι ἀληθές; Καὶ ἐὰν εἶναι ἀληθές, τότε γιατὶ λέγεται τὸ «Τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει»;

2) Εἶναι σωστὸ ὅτι ὁ ψευτοπολιτισμὸς θὰ μᾶς καταστρέψη, διότι τὸ εἶπε σὲ λόγο του ὁ Μητροπολίτης Μεσσηνίας Χρυσόστομος;

3) Πῶς κατώρθωναν οἱ Ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι καὶ ἐταρίχευαν τὰ σώματα ὥστε νὰ διαφυλάσσωνται τόσα χρόνια, καὶ σήμερα δὲν καταφέρνουμε τὸ ἴδιο πρᾶγμα;

Ἀπάντηση: 1) Τὰ δυὸ αὐτὰ γνωμικά, ποὺ μοῦ ἀναφέρεις ἀποδεικνύουν ἀκόμη μιὰ φορὰ πὼς τίποτε δὲν εἶναι ἀπόλυτο. Ὅλα εἶναι σχετικά. Ἀλλὰ δὲν νομίζω πὼς τὰ δυὸ αὐτὰ σοφὰ γνωμικὰ ἔρχονται μεταξύ τους σὲ ἀντίθεση. Διότι λένε τὸ ἴδιο περίπου πρᾶγμα: Νὰ σπεύδης νὰ κάμης κάτι τι ἀλλὰ μὲ περίσκεψη. Εἶναι δηλαδὴ τὸ γνωμικὸ ποὺ θέλει νὰ βάλη φράγμα στὴν ἀπερίσκεπτη ὁρμητικότητα, στὶς ἐπιπόλαιες βιασύνες. Δὲν σοῦ συνιστᾶ ὅμως τὴν ἀδράνεια. Σοῦ συνιστᾶ ὅπως θὰ ἐλέγαμε στὴν καθαρεύουσα «λελογισμένη ἐνεργητικότητα». Τὸ ἄλλο (τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει) τί λέει; Ἔρχεται νὰ ἠλεκτρίση, νὰ γαλβανίση τὸν ἄνθρωπο ποὺ κατέχεται ἀπὸ κάποια νάρκη, ἀπὸ τὴν τεμπελιὰ ἀπὸ τὴν «ἀναισθησίαν» ποὺ ὅπως λέει ὁ Θεόφραστος εἶναι «βραδύτης ψυχῆς καὶ λόγοις τοῦ πράξεσι». Ἔρχεται δηλαδὴ τὸ γνωμικὸ νὰ κατακρίνη τὴν ἀδράνεια. Καὶ λέγει στὸν ἀδρανῆ πὼς ἡ κάποια δραστηριότης ἔχει τὴ χάρη της!

2) Πιστεύω ἀνεπιφύλακτα πὼς ἔχει δίκιο ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος ὅταν στὸ λόγο του εἶπε πὼς ὁ ψευτοπολιτισμὸς θὰ μᾶς καταστρέψη. Γιατὶ πραγματικὰ αὐτὸς ὁ τρομερὸς κατήφορος τῆς κοινωνίας ποὺ εὐνοεῖ τὴν ἐπιδειξεομανία καὶ σαρκάζει τὴν ἠθική, ὁδηγεῖ τὶς σύγχρονες κοινωνίες στὸ γκρεμὸ τῆς καταστροφῆς. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἱστορικὰ ἐποδεδειγμένο!

3) Δὲν εἶναι γνωστὰ τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι πετύχαιναν τὴν ταρίχευση τῶν ἀνθρωπίνων πτωμάτων. Μέχρι τὸν ΣΤ' μ. Χ. αἰῶνα οἱ Αἰγύπτιοι ἐταρίχευαν τὰ πτώματα, στηριζόμενοι εἰς τὰς θρησκευτικάς των δοξασίας περὶ μετεμψυχώσεως. Μολονότι, ἐπαναλαμβάνω, δὲν εἶναι γνωστὰ τὰ μέσα ποὺ ἐπιτυγχάνετο ἡ ταρίχευσις ὑπάρχουν μαρτυρίες σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες ἀπὸ τὸ πτῶμα ἀφαιροῦσαν τὸ μυαλὸ καὶ τὰ σπλάχνα. Τὸ σῶμα ἐγεμίζετο ἀπὸ ἀρωματώδεις οὐσίες καὶ κατόπιν ἀφίνετο ἐπὶ 70 ἡμέρες εἰς νίτρον. Ἔπειτα τὸ πτῶμα τυλιγόταν μὲ ταινίες ἀπὸ ὕφασμα. Τῶν βασιλιάδων καὶ τῶν πλουσίων νεκρῶν τὰ κεφάλια ἐκαλύπτοντο μὲ ἐπίχρυση ἢ ὁλόχρυση μάσκα. Σήμερα ἔχουμε μομιοποιήσεις, αὐτόματες δηλαδὴ ταριχεύσεις ἀνθρωπίνων σωμάτων τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὴν ἐπίδραση τῶν ἰδιαιτέρων φυσικῶν συνθηκῶν μετατρέπονται μέσα στοὺς τάφους των σὲ ξερὴ καὶ σπογγώδη μᾶζα που διατηρεῖται ἐπ' ἄπειρο. Δὲν εἶναι ἀλήθεια ὅτι καὶ σήμερα δὲν ἐπιτυγχάνεται ἡ ταρίχευση καὶ ἡ ἐπ' ἄπειρον διατήρηση τῶν πτωμάτων. Ἀλλὰ οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι παραμένουν οἱ μοναδικοὶ εἰς τὴν τελειότητα τῆς τέχνης τῆς ταριχεύσεως.

Ὁ Θανάσης Μπέμπης μὲ ἐρωτᾶ:

Ποιὰ γλῶσσα ἔχουν ὡς μητρικὴ οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι στὸν κόσμο;

Ἀπάντηση: Ἡ Ἀγγλικὴ εἶναι κατ' ἔκτασιν ἡ περισσότερο διαδεδομένη γλῶσσα στὸν κόσμο. Μιλιέται ἀπὸ 160 περίπου ἑκατομμύρια ἀνθρώπων. Ἀλλὰ ἡ κινεζικὴ εἶναι μητρικὴ γλῶσσα 440 περίπου ἑκατομμυρίων περιορίζεται ὅμως στὴν Κίνα.

Ὁ Παναγιώτης Α. Μπασκούτας μὲ ἐρωτᾶ:

1) Γιατὶ στὴν Ἄλγεβρα δύο «πλὴν» στὸν πολλαπλασιασμὸ κάνουν «σύν»;

2) Τί λέγεται Βιολογία;

Ἀπάντηση: 1) Αὐτὰ ἀνήκουν εἰς τὰ ἀξιώματα τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης. Ἀλλὰ πρόσεξε: ἐὰν ἕνα ἀρνητικὸ ἀριθμὸ τὸν πολλαπλασιάσης ἐπὶ θετικὸν τί κάνεις: Πολλαπλασιάζει τὸν ἀρνητικό. Διότι ὅταν πάρης 4 φορὲς τὸ —10 θὰ κάμης ἀριθμὸ — 40. Συνεπῶς θετικὸς ἐπὶ ἀρνητικοῦ ἀριθμοῦ μᾶς δίδει ἀρνητικόν. Ἂν ὅμως πάρης τὸν ἀρνητικὸν ἀριθμὸν —10 καὶ θέλεις νὰ τὸν πάρης —10, τί θὰ κάμης; Θὰ τὸν ἀφαιρέσης 10 φορὲς ἀπὸ τὸ — πλήν. Μὰ στὴν περίπτωση αὐτὴ θὰ βρεθῇς σὲ θετικὸ ἀριθμό. Διότι ἡ ἐπανάληψη ἀρνήσεως εἶναι κατάφαση. Ἐξηγοῦμαι: Ἐὰν χρωστᾶς 10 δραχμές. Ἡ περιουσία σου εἶναι ἀρνητική. Ἔχεις πλὴν 10. Ἐὰν διπλασιάσης θετικὰ τὴν ἀξίωσή σου θὰ ἔχης διπλὸ χρέος δηλαδὴ — 20. Ἐὰν ὅμως ἀντιθέτως τὸ χρέος σου τὸ παίρνεις ὄχι θετικὰ ἀλλὰ ἀρνητικά, ἀρχίζεις. Ἂν τὸ πάρης μηδὲν φορὰ τὸ μηδενίζεις. Μὰ ἂν τὸ πάρης ἀρνητικὰ 1 φορά. Δηλαδὴ ὄχι μόνο δὲν κάνεις χρέος ἀλλὰ προσθέτεις καὶ μιὰ φορὰ γιὰ νὰ τὸ ἀντιμετωπίσης εἰς τὸ μέλλον. Συνεπῶς ἔχει κάτι τὸ θετικό. Ἂν τὸ πάρης δυὸ ἀρνητικὲς φορὲς διπλασιάζεις τὸ χρέος σου ὡς μελλοντικὴ ἀντιμετώπιση χρέους δυὸ φορές. Δι' ὃ καὶ —X— = +.

2) Βιολογία εἶναι ἡ ἐπιστήμη τῆς ζωῆς ποὺ ἀσχολεῖται μὲ τοὺς ζῶντας ὀργανισμούς. Ἡ Βιολογία διακρίνεται εἰς: Μορφολογίαν ποὺ ἐξετάζει τὴν κατασκευὴν ὀργανισμῶν, φυσιολογίαν ποὺ ἐρευνᾶ τὶς λειτουργίες τῶν ὀργανισμῶν καὶ οἰκολογίαν ποὺ ἐξετάζει τὰς σχέσεις τῶν ὀργανισμῶν πρὸς τὸ περιβάλλον.

Ὁ Φώτιος Ἀντ. Σβολιαντόπουλος, μαθητὴς Γυμνασίου Γρεβενῶν, μὲ ἐρωτᾶ:

Τὰ πουλιὰ ὅταν ἀρχίζουν νὰ ἀνυψώνωνται ἀπὸ τὸ ἔδαφος παίρνουν τὴν κατεύθυνση τοῦ ἀνέμου ἢ τὴν ἀντίθετη;

Ἀπάντηση: Ὅπως τὸ ἀεροπλάνο ὅταν θέλη νὰ ἀπογειωθῇ παίρνει τὴν ἀντίθετο πρὸς τὸν ἀέρα κατεύθυνση.

Ὁ Χρῖστος Δημ. Κοτινᾶς μὲ ἐρωτᾶ:

Ὁ Πορφύρας, Γρυπάρης, Χάρης, Βενέζης καὶ Μυριβήλης εἶναι τὰ πραγματικὰ ὀνόματα τῶν συγγραφέων ἢ ψευδώνυμα;

Ἀπάντηση: Ὁ Λάμπρος Πορφύρας εἶναι ψευδώνυμο. Τὸ πραγματικὸ ὄνομα εἶναι Δημ. Σύψωμος. Ὁ Ἰωάννης Γρυπάρης εἶναι τὸ καθαυτὸ ὄνομα. Ὁ Πέτρος Χάρης λέγεται στὸ ὄνομά του τὸ ἀληθινό, Ἰωάννης Μαρμαριάδης, ὁ κ. Ἠλ. Βενέζης ὀνομάζεται Μέλος καὶ ὁ Στρατὴς Μυριβήλης λέγεται Εὐστ. Σταματόπουλος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

ΔΙΟΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ

Ὁ παπποὺς σήμερα δὲν εἶχε τὰ κέφια του. Ἡ ζέστη τὸν εἶχε κυριολεκτικὰ παραλύσει. Ὁ ἤρεμος αὐτὸς γέρος, ποὺ δὲν τὸν εἶδαν ποτὲ νὰ θυμώνῃ ἢ νὰ δυσφορῇ τὴ φορὰ αὐτὴ φύσαγε καὶ ξεφύσαγε.

Τὰ ἐγγόνια ποὺ εἶχαν κιόλας καθήσει κοντά του τὸν κύτταζαν ἀμίλητα!..

—Ζέστη τρομερή, εἶπε ὁ παππούς· Ἀφόρητη. Κοντεύω νὰ σκάσω!...

—Ἀλήθεια παππού, ρώτησε ὁ Κωστάκης. Γιατί τὸ καλοκαῖρι κάνει τόση ζέστη καὶ τὸ χειμώνα τόσο κρύο; Μήπως τὸ χειμώνα ἀπομακρύνεται ὁ ἥλιος περισσότερο ἀπὸ τὴ γῆ;

—Ὄχι παιδιά μου. Ἡ ἀπόσταση τοῦ ἥλιου ἀπὸ τὴ γῆ, ἢ γιὰ νὰ εἴμαστε ἀκριβέστεροι, ἡ ἀπόσταση τῆς γῆς ἀπὸ τὸν ἥλιο δὲν παίζει κανένα ρόλο στὸ ζήτημα τῆς θερμοκρασίας. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶ πὼς ἡ μέση ἀπόσταση τῆς γῆς ἀπὸ τὸν ἥλιο εἶναι 149.500.000 μέτρα.

Ἡ ἐλάχιστη ἀπόσταση εἶναι τὴν 1η Ἰανουαρίου καὶ φθάνει τὰ 147.000 χιλιόμετρα. Καὶ ἡ μεγαλείτερη ἀπόσταση — ἀπέχει δηλαδὴ περισσότερο — τὴν 1η Ἰουλίου μὲ 152.000 χιλιόμετρα. Καὶ ὅμως τὸν Ἰούλιο ποὺ ἀπέχουμε πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸν ἥλιο χαλάει στὴ χώρα μας ὁ κόσμος ἀπὸ τὴ ζέστη...

—Μὰ τότε τί ρόλο παίζει ὁ ἥλιος στὴ ζέστη παππού; ρώτησε ὁ Γιῶργος.

—Συμβαίνει τοῦτο παιδί μου! Τὸ καλοκαῖρι ὁ ἥλιος στέλνει τὶς ἀκτῖνες του σὲ ὡρισμένα μέρη τῆς γῆς κατακόρυφα. Ἐνῷ τὸ χειμῶνα στὰ ἴδια μέρη πλαγίως! Οἱ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου θερμαίνουν κατακόρυφα τὴ γῆ περισσότερο παρὰ ὅταν ἔρχονται πλαγίως!

Βέβαια τὰ κύματα τῆς ζέστης δημιουργοῦνται καὶ ἀπὸ ἄλλες αἰτίες ποὺ μ' αὐτὲς ἀσχολεῖται ἡ μετεωρολογία!... Μὰ φαίνεται πὼς ἐφέτος ὁ Δίας μᾶς ἐκδικεῖται γιὰ ὅσα εἴπαμε γιὰ τὴ ζωή του καὶ τὸ χαρακτῆρα του καὶ ὁ Αἴολος κρατεῖ κλειστὸ τὸν ἀσκό του, λὲς καὶ θέλει νὰ τὸν ξεκουράσῃ ἀπὸ τὴν τόση δουλειὰ τοῦ χειμῶνα.

—Μὰ τί ἦταν ὁ ἀσκὸς τοῦ Αἰόλου; ρώτησε ἡ Τασία.

—Ὁ Αἴολος παιδιά μου, ἦταν γιὸς τοῦ Ἱππότου. Ὁ Δίας τὸν ἐγκατέστησε εἰς τὴν νῆσον Αἰολικὴ καὶ τοῦ ἔδωσε ἐξουσία ἐπὶ τοῦ ἀνέμου. Εἶχε κι' ἕνα ἀσκὸ γεμάτο ἀπὸ ἀνέμους καὶ ὅταν ἤθελε τὸν ἄνοιγε καὶ φυσοῦσε. Ἦταν ὁ «Ταμίας τῶν ἀνέμων» ὅπως τὸν ἔλεγαν.

—Ἀλήθεια παππού διέκοψε ὁ Γιῶργος· τὴν ἄλλη φορὰ δὲν μᾶς εἴπατε πῶς τὰ κατάφερε μὲ τοὺς θεοὺς ὁ Δίας;

—Ὁ Δίας εἶπε ὁ παππούς, σὰν γύρισε στὸν Ὄλυμπο συμφιλιωμένος μὲ τὴν Ἥρα, ἄρχισε πάλι τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια!

— Τὰ ἴδια Παντελάκη μου
τὰ ἴδια Παντελῆ μου.

εἶπε ὁ Γιῶργος.

—Ἀκριβῶς, εἶπε ὁ παππούς· ὁ Δίας δὲν καθόταν καθόλου φρόνιμος! Καὶ ἡ Ἥρα ποὺ ἔβλεπε πώς:

Ὁ λύκος κι' ἂν ἐγέρασε
κι' ἄλλαξε τὸ μαλλί του
μήτε τὴν γνώμην ἄλλαξε
μήτε τὴν κεφαλή του...

διέκοψε πάλι ὁ Γιῶργος.

...Ὀργάνωσε συνωμοσία ἐναντίον τοῦ Δία. Συνεννοήθηκε μὲ τὸν Ποσειδῶνα, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἀθηνᾶ καὶ ἀποφάσισαν νὰ δέσουν τὸν Δία... Καὶ ἡ συνωμοσία τους θὰ πετύχαινε ἂν δὲν ἔμπαινε στὴ μέση ἡ Θέτιδα. Ὁ Νηρέας, ὁ πατέρας της, ποὺ ἦταν σπουδαῖος μάντης, τῆς ἀποκάλυψε πὼς στὸν Ὄλυμπο γινόταν μιὰ τρομερὴ συνωμοσία ἐναντίον τοῦ Δία. Πῆρε τότε ἡ Θέτιδα βοηθό της τὸν Αἰγαίωνα.

—Τί ἦταν παππού ὁ Αἰγαίων;

—Ὁ Αἰγαίων, ποὺ ἐλέγετο καὶ Βριάρεως ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἑκατόγχειρας. Προσωποποιοῦσε τὴν θάλασσα τρικυμία. Οἱ ἑκατόγχειρες ἦταν γίγαντες ποὺ εἶχε ὁ καθένας τους 50 κεφάλια καὶ ἑκατὸ χέρια. Ἦσαν δὲ τρεῖς: Ὁ Αἰγαίων ἢ Βριάρεως, ὁ Κόττος καὶ ὁ Γύης ἢ Γύγης. Ἦσαν τέκνα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς.

Πῆρε λοιπὸν ἡ Θέτιδα τὸν ἑκατόγχειρα Αἰγαίωνα, ἀνέβηκε στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε τὸ καθέκαστα στὸν Δία.

Ἔτσι ὁ Δίας πρόλαβε τὴν συνωμοσία. Καὶ τὸν μὲν Ποσειδῶνα καὶ τὸν Ἀπόλλωνα τοὺς ἐξώρισε ἀπὸ τὴ γῆ. Τὴν ἀγαπημένη του κόρη τὴν Ἀθηνᾶ τὴν συγχώρησε καὶ τὴν Ἥρα, τὴν κρέμασε ἀπὸ τὸν οὐρανό! Καὶ τὴν τιμωρία αὐτὴ τῆς τὴν ἐπίβαλε γιατὶ τὰ εἶχε βάλει καὶ μὲ τὸ γιὸ τοῦ Δία τὸν Ἡρακλέα. Καὶ ἀφοῦ ἔτσι ἐτιμώρησε τοὺς πρωταιτίους, ἐφοβέρισε καὶ ὅλους τοὺς θεούς.

—Κανεὶς σας, εἶπε στοὺς θεοὺς καὶ τὶς θεὲς τοῦ Ὀλύμπου δὲν εἶναι ἱκανὸς νὰ μὲ σαλέψῃ, ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἢ ἀπὸ τὸν Ὄλυμπο. Ἐγὼ ὅμως ἔχω τὴν δύναμη νὰ σᾶς πετάξω. Ἀλλὰ ὄχι μόνον αὐτό. Μπορῶ καὶ τὴ γῆ καὶ τὴ θάλασσα νὰ ἀναστρέψω.

Ἔτσι οἱ θεοὶ φοβήθηκαν καὶ τὸν ἄκουγαν χωρὶς ἀντίρρηση. Τοὺς εἶχε ἐπιβληθῆ μὲ τὴν τρομοκρατία.

Κι' ἔτσι ὁ Δίας, μιὰ ποὺ εἶχε καταργήσει κάθε ἔλεγχο ἀπὸ τοὺς θεούς, ποὺ ἔβλεπαν τὰ κακὰ ποὺ ἔκανε ὁ Βασιλιὰς τῶν θεῶν καὶ δὲν μιλοῦσαν, ἐπιδόθηκε σὲ χαρὲς καὶ σὲ γλέντια καὶ κάθε εἴδους ἀσωτεία.

—Μὰ ἔκαναν καὶ οἱ θεοὶ τὸ κακὸ ρώτησε ἀπορῶντας ἡ Τασία;

—Αὐτοὶ ἦταν ποὺ ἔκαναν ἀσωτεῖες, παρατήρησε ὁ παππούς. Βλέπεις οἱ ἄνθρωποι εἶχαν πλάσει τοὺς θεούς τους κατ' «εἰκόνα καὶ ὁμοίωση ἰδική τους», ἐνῷ ἐμεῖς τώρα πιστεύομε πὼς ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν ψυχικὸ ἄνθρωπο, τὸν πνευματικό, καὶ ὄχι φυσικὰ τὸ σωματικὸ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωση ἰδική του.

Ἔτσι ὁ Δίας γιὰ νὰ γλεντάῃ κάτω στὴ γῆ ἔκανε χίλιες δυὸ μεταμορφώσεις!

Γιὰ νὰ γλεντάῃ χωρὶς νὰ τὸν πέρνουν χαμπάρι ἔπαιρνε διάφορες μορφές.

Διὰ νὰ κάμῃ παρέα μὲ τὴν Καλλιστώ, τὴν θυγατέρα τοῦ Λυκάωνα μεταμορφώθηκε σὲ Ἀρτέμιδα. Ἐπίσης γιὰ νὰ διασκεδάσῃ μὲ τὴν Ἰώ, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου μεταμορφώθηκε σὲ ὁμίχλη. Διὰ νὰ πλησιάσῃ τὴν Δανάην, τὴν κόρην τοῦ Ἀκρισίου, μεταμορφώθηκε σὲ χρυσῆ βροχή, γιὰ νὰ ἁρπάξῃ καὶ ἀπαγάγῃ ἀπὸ τὴν Φοινίκη τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀγήνορος, Εὐρώπη μεταμορφώθηκε σὲ ταῦρο.

Ἐξαπάτησε ἀκόμη τὴ Λήδα, θυγατέρα τοῦ Τυνδάρεω, καὶ γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ μεταμορφώθηκε σὲ κύκνο.

Γιὰ νὰ ἁρπάξῃ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀσωποῦ Αἴγιναν μεταμορφώθηκε σὲ φωτιά!

Ἔκαμε ἀκόμη ἐπὶ μέρες συντροφιὰ μὲ τὴν Ἀντιόπη τὴ θυγατέρα τοῦ Νυκτέα μεταμορφωμένος σὲ Σάτυρο.

Ἀκόμη καταδιώκοντας τὴν Ἀστερία μεταμορφώθηκε σὲ ἀετό, τὴν Περσεφόνη σὲ φίδι, καὶ γιὰ νὰ ἐξαπατήσῃ τὴν ὡραία γυναίκα τῆς Θεσσαλίας τὴν Κλυτωρίαν μεταμορφώθηκε σὲ μυρμήγκι.

Καὶ τὸν Γανυμήδη ἀκόμη γιὰ νὰ τὸν πάρῃ, σὰν οἰνοχόο τους, στὰ οὐράνια δώματα μεταμορφώθηκε σὲ ἀετό.

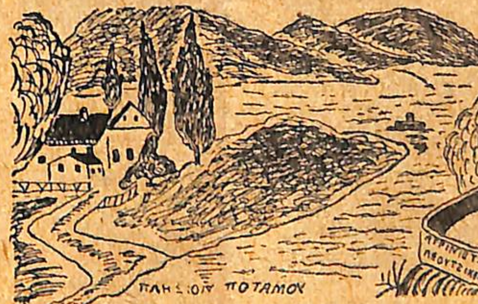
Ἔτσι ὁ Δίας ἐξελίχθηκε σὲ τρομερὸ ἀπατεῶνα! Καὶ ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τρομοκρατοῦσε τοὺς θεοὺς καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἐξαπατοῦσε τοὺς ἀνθρώπους...

—Ἦταν δηλαδή, δημόσιος κίνδυνος, ὁ Βασιλιὰς αὐτὸς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, εἶπε ὁ Ἀντωνάκης.

—Ὄχι, εἶπε ὁ παππούς. Δὲν σᾶς εἶπα πὼς ὁ Δίας μὲ τὶς σχέσεις ποὺ εἶχε μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἔκανε καὶ παιδιά! Ἔτσι ἑκατοντάδες ὁλόκληρα ὀνόματα ἀνθρώπων ἀναφέρονται ὡς «τέκνα» τοῦ Δία...

Καὶ ὅμως, παιδιά μου, οἱ ἀρχαῖοι δὲν θέλησαν νὰ φανερώσουν ἕνα Θεό, διεφθαρμένο καὶ ἐγκηματία! Μὲ τὸν Δία προσωποποιοῦσαν τὴν δύναμη ἐκείνη τῆς Δημιουργίας. Προσωποποιοῦσαν ἐπίσης ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως ποὺ συντελοῦσαν στὴν παραγωγή! Εἶναι ἡ ἴδια ἡ φύση, μὲ ὅλες της τὶς ἀγριότητες, τοὺς θυμούς της, ἀλλὰ καὶ τὶς εὐεργετικές της ἐπιδράσεις στὴ γῆ γιὰ τὴν παραγωγὴ της καὶ τὴν εὐημερία της.

Α. Κ. Μ.

ΠΛΗΣΙΟΝ ΠΟΤΑΜΟΥ

(Σκίτσο Ἀγρινιώτικου Λαουτζίκου)

ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΕΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δήλωσαν ὑποψηφιότητα διὰ τὸ δημοψήφισμα ψευδωνύμων οἱ κάτωθι ψευδωνυμοῦχοι:

Ἐξάψαλμος, Γλωσσοκοπάνα, Σκαλιστῆρι, Αὐγερινός, Ἀγρινιώτικος Λαουτζίκος, Ζωγράφος Ρενουάρ, Ἰούλιος Καῖσαρ, Τροβαδοῦρος, Νίκος Σαλονικιός, Πάνθηρ, Πενναμαχικὸς Συναγερμὸς (Καπετάνω - Ρεμῆς), Ντολορές, Γλωσσοκοπάνα - Σκαλιστῆρι,

Στὸ τεῦχος τῆς 16 Σεπτεμβρίου θὰ δημοσιευθοῦν καὶ οἱ λοιπὲς ὑποψηφιότητες. Ἔτσι: Ἀμέσως μετὰ τὴν κυκλοφορία τοῦ 66 τεύχους θὰ ἀρχίσετε νὰ ψηφίζετε.

Δικαίωμα ψήφου ἔχει κάθε ἀναγνώστης μας.

Τὸ ψηφοδέλτιο γιὰ νὰ εἶναι ἔγκυρο πρέπει νὰ ἀναφέρῃ ὄνομα, ἐπώνυμο καὶ ἀκριβῆ διεύθυνση τοῦ ψηφίζοντος. Ἀλλιῶς τὸ ψηφοδέλτιο εἶναι ἄκυρο.

Κανένας δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ψηφίζῃ ἀπὸ δυὸ ἢ περισσότερες φορές. Μόνο μιὰ φορά. Κάθε φίλος τοῦ περιοδικοῦ μπορεῖ νὰ ψηφίσῃ τρία τὸ πολὺ ψευδώνυμα.

Ὁ χάρτης τοῦ προηγουμένου τεύχους

Ὁ Βαλλεροφόντης καὶ ὁ Πήγασος

Ὁ Βαλλεροφόντης ἦταν γυιὸς τοῦ βασιλῆα τῆς Κορίνθου Γλαύκου καὶ τῆς Εὐρυνόμης.

Ἦταν ἕνα γενναῖο καὶ χαριτωμένο βασιλόπουλο ποὺ ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴ δικαιοσύνη καὶ τὸ μῖσος ποὺ ἔτρεφε γιὰ κάθε τύραννο, τὸν ἔσπρωξε νὰ σκοτώση τὸν δυνάστη Βέλλερο ποὺ κατατυραννοῦσε τοὺς κατοίκους πέρα ἀπὸ τὸν Κορινθιακὸ κάμπο.

Σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τῆς ἐποχῆς, ὁ νέος ποὺ εἶχε πάρει τ' ὄνομα «Βελλερεφόντης» ἐξ αἰτίας τοῦ φόνου τοῦ Βέλλερου, ἔπρεπε νὰ πάη στὸ Ἄργος καὶ νὰ μπῆ στὴν ὑπηρεσία τοῦ βασιλῆα Προίτου. Μὲ τὴν ταπείνωση καὶ τὴν τυφλὴ ὑπακοὴ στὸ νέο του κύριο — ἔτσι πρόσταζαν τὰ ἱερὰ — θὰ καθαρίζονταν ἀπὸ τὸ κρῖμα ποὺ εἶχε κάνει. (Μήπως ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἔκανε τοὺς δώδεκα ἄθλους του γιὰ τὸν ἴδιο λόγο;) Ὁ Προῖτος ἦταν καλὸς καὶ δίκαιος ἄνθρωπος, καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Βαλλεροφόντη κοντά του δὲν θὰ ἦταν διόλου δυστυχισμένη ἂν δὲν συνέβαινε νὰ τὸν μισήση ἡ γυναίκα τοῦ βασιλῆά, ἡ βασίλισσα Ἄντεια.

Αὐτὴ ἡ κακὴ γυναίκα, ὅλο καὶ τὸν συκοφαντοῦσε στὸν ἄντρα της. Ὅλο καὶ τοῦ παράσταινε τὸν Βαλλεροφόντη σὰν ὕπουλο ἄνθρωπο καὶ σὰν πανοῦργο. Μὲ τὰ φαρμακερά της λόγια, κατάφερε νὰ κάνη τὸ βασιλῆὰ νὰ μὴν μπορῆ νὰ δῆ στὰ μάτια του τὸ νέο.

Ὅμως δὲν τοῦ πήγαινε κιόλας ἡ καρδιὰ νὰ σκοτώση μόνος του τ' ὄμορφο, ξανθόμαλλο παλληκάρι μὲ τὰ γαλάζια μάτια... Τὸν ἔστειλε μὲ γράμμα στὸν πεθερό του, ποὺ βασίλευε στὴ μακρυνὴ Λυκία, πάνω ἀπὸ τὴ σημερινὴ Θράκη.

Τὴν ἐπεξήγηση τοῦ σημερινοῦ χάρτη θὰ τὴν βρῆτε στὸ περασμένο φύλλο ὅπου δημοσιεύτηκε κατὰ λάθος.

Ὁ βασιλῆας Ἰοβάτης, ὅταν ἀντίκρυσε τὸν Βελλεροφόντη, ἀμέσως τὸν συμπάθησε, κι' ἀκόμα περισσότερο ὅταν ἔμαθε ὅτι τὸν ἔστελνε ὁ γαμπρός του, ὁ βασιλῆας τοῦ Ἄργους. Πῆρε τὸ γράμμα μὲ χαρά, βέβαιος πὼς ὁ Προῖτος θὰ τοῦ σύσταινε τὸ ὡραῖο παιδὶ μὲ τὰ πιὸ θερμὰ λόγια... Ὅταν ὅμως διάβασε τὸ γράμμα, ἡ ὄψη του σκοτείνιασε κι' ἔνιωσε μεγάλη λύπη. Ἀπὸ τὸν Ἰοβάτη, τὸν βασιλῆὰ τῆς Λυκίας, ὁ γαμπρός του δὲν ζητοῦσε οὔτε λίγο οὔτε πολύ, παρὰ νὰ θανατώση αὐτὸν ποὺ θάφερνε τὸ γράμμα ἐκεῖνο...

Ὁ Ἰοβάτης οὔτε μιὰ στιγμὴ πιὰ δὲν ἐδίστασε. Γιὰ νὰ τοῦ ζητάη τέτοιο πρᾶγμα ὁ ἄντρας τῆς μοναχοκόρης του — ἐσκέφτηκε,—ποὺ ἦταν τόσο καλὸς καὶ τόσο δίκαιος, αὐτὸ σήμαινε πὼς ὁ νέος ἔπρεπε νἆχε κάνει κάποιο ἔγκλημα πολὺ μεγάλο, ποὺ μόνο μὲ τὸ θάνατο μποροῦσε νὰ τιμωρηθῆ... Ὡστόσο ἀφοῦ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ σκοτώση τὸ νέο, θὰ τοῦ ἔδινε τὴν εὐκαιρία νὰ χαθῆ τουλάχιστον σὲ ἀγῶνα, μὲ τὸ κοντάρι στὸ χέρι, ὅπως ταίριαζε σὲ βασιλόπουλο.

Ἡ εὐκαιρία δὰ δὲν ἔλειπε!...

Στὴ Λυκία ζοῦσε ξαμολυμένο ἕνα τέρας γέννημα τῆς Ἔχιδνας καὶ τοῦ Τυφῶνα, ποὺ τρομοκρατοῦσε ὅλη τὴν περιοχή, τρώγοντας τοὺς βοσκοὺς καὶ τὰ κοπάδια... Κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ κυνηγήση πιὰ — γιατὶ οἱ λιγοστοὶ ποὺ εἶχαν τολμήσει, βρῆκαν οἰκτρὸ θάνατο ἀπὸ τὰ δόντια καὶ τὰ νύχια τοῦ τέρατος. Κι' αὐτὸ τὸ πλᾶσμα τὸ ἀπόκοσμο, λεγόταν Χίμαιρα, κι' εἶχε κεφάλι τερατόμορφου λιονταριοῦ, γιὰ οὐρὰ ἕνα τεράστιο φίδι, καὶ ἀπὸ τὴ μέση τοῦ κορμιοῦ του πετάγονταν ἕνα κεφάλι κατσίκας. Τὰ νύχια του ἦταν ἀπὸ ἀτσάλι, κι' ὅταν ἀνάσαινε, ἀπὸ τὸ στόμα ἔβγαζε φωτιές.

Αὐτὸ τὸ τέρας ἔστειλε ὁ Ἰοβάτης τὸν Βελλεροφόντη νὰ σκοτώση.

Τότε κατάλαβε τὸ βασιλόπουλο ὅλη τὴν ἀλήθεια: στὴ Λυκία τὸν εἶχαν στείλει γιὰ νὰ σκοτωθῆ... Γιατὶ βέβαια ποιὸς ἄνθρωπος θνητός, γυιὸς θνητοῦ ἀνθρώπου, θὰ μποροῦσε νὰ τὰ βάλη μὲ τέτοιο τέρας;

Ξεκίνησε γιὰ τὸ ἀπαίσιο κυνήγι, βέβαιος πὼς πήγαινε στὸ χαμό του... Κι' ἄδικα παρακαλοῦσε τὴν Ἀθηνᾶ νὰ τὸν βοηθήση...

Καθὼς τραβοῦσε τὸ βασιλόπουλο στὸν τόπο ποὺ τὸν εἶχε ἐρημώσει ἡ Χίμαιρα, σταμάτησε σ' ἕνα βράχο νὰ ξαποστάση. Ὄμορφη ποὺ ἦταν ἀλήθεια ἡ πλάση ἐκεῖνο τὸ πρωϊνό! Καθὼς χάνονταν τὰ διάφανα γαλαζωπὰ σκοτάδια, καὶ ἡ αὐγὴ ἄνθιζε σὰν ἕνα ρόδινο τριαντάφυλλο μὲ πύρινη καρδιά, ἡ κάθε στάλα τῆς δροσιᾶς, ἔφεγγε στὰ νέα φύλλα, καὶ τὸ κάθε χορταράκι ἄστραφτε σὰν τὸ σμαράγδι... Ὄμορφη ποὺ ἦταν ἡ πλάση καὶ κεῖνος νὰ πρέπει νὰ πεθάνη!

— Βοήθα με θεὰ Ἀθηνᾶ! ψιθύρισε. Δὲν ἔκανα κακὸ σὲ κανέναν! Βοήθα με νὰ ζήσω, κι' εἶναι τόσο γλυκειὰ ἡ ζωή!

Ξαφνικά, ἀπὸ μπροστά του πέρασε ἀνάλαφρο σὰ σύννεφο ποὺ τὸ παίζει παιχνιδιάρικα ὁ ἄνεμος ἕνα παράξενο πλάσμα: ἦταν ἄλογο γιατὶ εἶχε τὴν πυκνὴ χαίτη, τὸν περήφανο λαιμό, τὰ λιγνὰ καὶ φίνα πόδια τοῦ ἀλόγου ποὺ εἶναι ἀπὸ ράτσα. Μὰ ὡστόσο ἔμοιαζε καὶ μὲ πουλί, γιατὶ ἀπὸ τὸ στῆθος του μπροστὰ ἄνοιγαν κι' ἔπαιζαν ρυθμικά, δυὸ τεράστιες κάτασπρες φτεροῦγες...

Ποιὸς νέος δὲν ποθεῖ νὰ καβαλλήση ἕνα περήφανο ἄτι, καὶ νὰ ξαμοληθῆ στὸν κάμπο σὰν Κένταυρος; Καὶ πόσο πιὸ δυνατὴ θὰ γινόταν ἡ ἐπιθυμία του ἂν τὸ ὡραῖο ἄλογο ἦταν φτερωτό, κι' ἔσκιζε τὸ στερέωμα γοργὸ σὰν τὸν ἄνεμο καὶ σὰν τὴν ἀστραπή! Ὁ Βελλεροφόντης πετάχτηκε μονομιᾶς ὄρθιος. Ἄχ ναί, ἤθελε νὰ καβαλλήση ἐκεῖνο τ' ὡραῖο ἄλογο τῶν θεῶν τοῦ Ὀλύμπου, τὸν φτερωτὸ Πήγασο ποὺ μ' αὐτὸν ὁ Δίας ἔστελνε στὴ γῆ τὸν κεραυνό. Πῶς ὅμως; Τὸ ἄλογο μιὰ τὸν πλησίαζε, μιὰ ἔκανε πέρα. Δὲν ἦταν τρόπος νὰ τὸν φτάση! Τότε, αἰσθάνθηκε στὸ χέρι του ἕνα χαλινάρι: ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ τοῦ τόχε δώσει, αὐτὴ ποὺ τοῦ εἶχε στείλει καὶ τὸν Πήγασο.

—Ἐμπρὸς παλληκαράκι! Μὴ φοβᾶσαι! τοῦ εἶπε.

Ἅπλωσε ὁ Βελλεροφόντης τὸ χέρι ποὺ κρατοῦσε τὸ χαλινάρι, καὶ ὑπάκοο τὸ ἄτι στάθηκε νὰ τοῦ τὸ περάση. Σὲ λίγο ὁ νέος βρίσκονταν στὴν ράχη τοῦ Πηγάσου. Διόλου πιὰ δὲν τὸν ἐτρόμαζαν τὰ μουγκρητὰ τοῦ τέρατος! Μὲ τὸν Πήγασο, βρέθηκε πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὴν Χίμαιρα, καὶ κατέβηκε κατ' ἀπάνω μὲ τὸ κοντάρι στὰ χέρια, γοργὰ σὰν τὸ γεράκι ποὺ χυμᾶ ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς στὴ λεία του. Σὲ λίγο ἡ Χίμαιρα κείτονταν νεκρή, κι' ὁ Βελλεροφόντης γύρισε θριαμβευτὴς στὸν Ἰοβάτη. Κι' ὁ βασιλῆας τόσο ἐθαύμασε, ποὺ τοῦ ἔδωσε τὴν πιὸ μικρή του κόρη γιὰ γυναίκα. Εὐτυχισμένος θὰ ζοῦσε ὁ Βελλεροφόντης ὡς τὰ βαθιὰ γεράματα, ἂν δὲν ἔμπαινε στὸ κεφάλι του μιὰ τρελλὴ ἰδέα: τώρα ποὺ τὸ ἄλογο τῶν θεῶν, ὁ φτερωτὸς Πήγασος, ἦταν καὶ δικός του, γιατί τάχα δὲν θ' ἀνέβαινε μ' αὐτὸν στὸν Ὄλυμπο, νὰ καθίση ἀνάμεσα στοὺς θεούς; Δὲν εἶχε παρὰ νὰ κάνη τὸ ἄτι του νὰ πετάξη πρὸς τ' ἀπάνω! Πήδησε πάνω στὸν Πήγασο, καὶ τοῦ τράβηξε τὸ χαλινάρι γιὰ νὰ τοῦ δείξη πὼς ἔπρεπε ν' ἀνέβη, σὰν τὸν καπνό, στὸν οὐρανό.

Ὅμως δὲν τὰ λογάριασε καλά, γιατὶ ὁ Δίας θύμωσε γιὰ τὴν μωροφιλοδοξία του. Ξαμόλυσε μερικὲς ἀλογόμυιγες στὸν Πήγασο, τὸ ἄλογο τρελλάθηκε ἀπὸ τὰ τσιμπήματα, ἄρχισε νὰ κλωτσάη καὶ νὰ τινάζεται, καὶ τέλος πέταξε τὸν καβαλλάρη του στὸ χῶμα ἀπὸ μεγάλο ὕψος.

Ὁ ἄμοιρος Βελλεροφόντης, ἔμεινε κουτσὸς καὶ τυφλὸς ὅλη του τὴν ὑπόλοιπη ζωή. Ποιὸς τοὔφταιγε ὅμως; Ὅπως λέει κι' ἡ παροιμία:

Ὁ ἀδιανόητος ἄνθρωπος
ἀτός του κι' ἀπατός του,
παθαίνει ἀπὸ τὸ κεφάλι του
ὅσα δὲν κάνει ὁ ἐχθρός του.

Σκίτσα Ἀναγνωστῶν

Πονεμένη Τσιγγάνα

Τσιγγάνα

Ὁ Σπαγγοραμένος
(Τοῦ Ἐξάψαλμου)

Νέοι Ποιηταί

ΟΤΑΝ!...»

Ὅταν! γλυστροῦμε σκοτεινοὶ στοῦ σατανᾶ
(τὴν χώρα,
ὅταν, κινᾶμε σκυθρωποὶ κουρσάροι τῆς γα-
(λήνης
κι' ἀπ' τὸ λιμάνι φεύγομε, στὸ πέλαο, καὶ
(στὴν μπόρα,
κι' ἀντὶ τραγούδια τῆς χαρᾶς κλαμμοὺς
(γροικοῦμε ὀδύνης.

Ὅταν! ἐμεῖς ἁπλώνουμε παράλυτα τὰ χέ-
(ρια,
τὸ σῶμα ποὺ νικήθηκε ἀπ' τοὺς πολλοὺς μα-
(γνίτες,
σὰν μοιάζουν τὰ θολόνερα, μ' ἄνοιξης κρυ-
(ονέρια,
καὶ σειοῦν βαθειὰ τὰ σπλάχνα μας οὐρά-
(νιοι δυναμῖτες.

Ὅταν στὰ χείλη τοῦ γκρεμοῦ βαρειὰ συλ-
(λογισμένοι,
κοιτάζουμε τὴν ἄβυσσο, νὰ σέρνη τὸ κορμί
(μας,
καλότυχοι ἂν ἀκούσουμε, τώρα ξεμεθυσμένο,
τὸν βασιλιὰ τῶν σπλάχνων μας, μιὰ δυνα-
(τὴ «ΦΩΝΗ ΜΑΣ»!...

«ΤΟ ΣΥΝΤΡΙΜΜΑ ΤΩΝ ΒΩΜΩΝ»

Τοῦ ἐγὼ οἱ βωμοὶ ὑψώθηκαν στὰ στήθεια
(μου πλατειά,
χτισμένοι ἀπὸ τὰ ψεύτικα ὀνειροτάξιδά μου,
κι' ἔκαβα τὸ λιβάνι μου, κι' ἀνέβαινε ψηλά,
κι' ἤμουν δοσμένος γκαρδιακά, στὰ τόσα
(θάματά μου!

Τοῦ ἐγὼ οἱ βωμοὶ συντρίφτηκαν, στὰ στή-
(θεια μου βαρειά,
ὅταν μιὰ μέρα κούρσευα τὴν φωτεινὴ ἀ-
(λήθεια,
καὶ χύνοντας δυὸ δάκρυα, καυτά, βουβά,
(θολά,
καινούριωνα θριαμβικὰ τὰ μαραμένα στή-
(θεια!...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ (Νάξος)

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων

— Θὰ μοῦ μιλήσης πάλι γιὰ τὸ Σύνταγμα παπού;

— Τόσο πολὺ σ' ἀρέσει Θάνο μου;

— Ὤ ναί, παπού! Γι' αὐτὸ πολὺ σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ πῆς κι' ἄλλα. Μοῦ φαίνεται πὼς ἔτσι καταλαβαίνω καλύτερα — πολὺ καλύτερα πῶς λειτουργεῖ αὐτὸ τὸ Κράτος ὅπου ζοῦμε.

— Θυμᾶσαι ὅλα ὅσα ἔχομε πεῖ;

— Ἂν ὄχι ὅλα, τὰ περισσότερα!

— Χμ. Μπράβο! Ἔτσι τουλάχιστον δὲν πάει ὁ κόπος χαμένος.

Χαμογελοῦσε καθὼς τόλεγε αὐτὸ ὁ παπούς. Ἤξερε πὼς μὲ τὸ Θάνο, ποτὲ δὲν πήγαινε ὁ κόπος του χαμένος. Τὸ παιδὶ διψοῦσε νὰ μάθη. Νὰ μάθη ὅσο γινόταν πιὸ πολλά.

Τώρα, κάθονταν οἱ δυό τους στὸν ἴσκιο τῆς παλιᾶς καρυδιᾶς, καὶ τάλεγαν. Ὡς τὴν ὥρα ποὺ θὰ τοὺς φώναζε ἡ μητέρα μέσα γιὰ τὸ φαΐ, εἶχαν κάπου μιάμιση ὥρα νὰ κουβεντιάσουν.

Ὁ Θάνος κρατοῦσε στὰ χέρια του τὴν φυλλαδίτσα ποὺ διάβαζε κι' ἐξηγοῦσε ὁ παπούς. Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας. Ὁ «Νόμος τῶν Νόμων» ὅπως τὸ ἔλεγε ὁ παπούς.

Μποροῦσε νὰ χαλάση τὸ χατήρι τοῦ παιδιοῦ, ὁ γέροντας; Γι' αὐτὸ πῆρε στὰ χέρια του τὸ βιβλιαράκι κι' ἄρχισε νὰ τὸ φυλλομετρᾶ.

— Σήμερα θὰ μιλήσωμε Θάνο μου γιὰ τὴν Πολιτεία καὶ γιὰ κεῖνον ποὺ τὴν ἐκπροσωπεῖ: τὸν Βασιλέα...

— Ὤ! Ἔχομε ξαναμιλήσει! φώναξε ὁ Θάνος.

— Ναί, ἔχομε ξαναμιλήσει. Ἀλλὰ τὸ καινούργιο Σύνταγμα — τὸ Σύνταγμα τοῦ 52, συμπληρώνει τὸ παλιό. Γι' αὐτὸ δὲν πειράζει ἂν ξαναποῦμε μερικὰ πράγματα. Τὸ ἄρθρο 21 τοῦ νέου Συντάγματος, λέει: τὸ Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι Βασιλευομένη Δημοκρατία. Ἅπασαι αἱ ἐξουσίαι πηγάζουν ἐκ τοῦ Ἔθνους, ἐνεργοῦνται δὲ καθ' ὃν τρόπον ὁρίζει τὸ Σύνταγμα».

— Αὐτὸ τὸ καταλαβαίνω, εἶπε ὁ Θάνος. Ἔχομε ξαναμιλήσει γι' αὐτά! Ξέρω πὼς οἱ «ἐξουσίες» εἶναι τρεῖς: ἡ Νομοθετικὴ — τὸ δικαίωμα ἢ ἡ ὑποχρέωση νὰ φτιάνη κανεὶς τοὺς νόμους — ἡ Ἐκτελεστικὴ — τὸ δικαίωμα νὰ κυβερνάη τὸ Κράτος — καὶ ἡ Δικαστική, τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμη τὴν δικαιοσύνη*.

— Χαίρομαι ποὺ τὰ θυμᾶσαι, εἶπε ὁ παπούς. Γιατὶ βέβαια αὐτὰ πρέπει νὰ ὁρίση τὸ Σύνταγμα. Ποιοί θὰ κυβερνοῦν τὸ Κράτος; Ποιοί θὰ φτιάνουν τοὺς νόμους ποὺ σύμφωνα μ' αὐτοὺς θὰ κυβερνιέται τὸ Κράτος; Καὶ ποιοί θὰ δικάζουν ὅσους πατοῦν αὐτοὺς τοὺς νόμους; Κι' ἀφοῦ ὡριστοῦν ὅλ' αὐτά, τότε θὰ πρέπει ἀκόμη νὰ πῆ τὸ Σύνταγμα πῶς θὰ ἐκλέγονται οἱ νομοθέτες, οἱ κυβερνῆτες, οἱ δικαστές... Ἂς ἀρχίσωμε ὅμως παιδί μου ἀπὸ τὴν ἀρχή: τὸ ἄρθρο 22 τοῦ Συντάγματος, λέει: «Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βουλῆς». Τὸ ἄρθρο 27 λέει: «Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἀνήκει εἰς τὸν Βασιλέα, ἐνεργεῖται δὲ διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διοριζομένων ὑπουργῶν». Καὶ τὸ ἄρθρο 28 «Ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐνεργεῖται διὰ τῶν δικαστηρίων, αἱ δὲ δικαστικαὶ ἀποφάσεις ἐκτελοῦνται ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως». Ὥστε καθὼς βλέπεις τοὺς νόμους τοὺς φτιάνουν ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βουλή. Τὸ κράτος τὸ κυβερνάει ὁ Βασιλεὺς καὶ οἱ ὑπουργοί του. Τοὺς κατηγορουμένους τοὺς δικάζουν οἱ δικαστὲς ποὺ οἱ ἀποφάσεις τους ἐκδίδονται στὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως. Ἔτσι ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων βρίσκεται καὶ στὴν νομοθετικὴ καὶ στὴν ἐκτελεστικὴ καὶ στὴν δικαστικὴ ἐξουσία. Μόνο ποὺ ἐπειδὴ οἱ ὑπουργοὶ ποὺ κυβερνοῦν τὸν τόπο στ' ὄνομά του εἶναι οἱ σύμβουλοί του κι' αὐτοὶ ἔχουν χρέος νὰ μελετοῦν τὰ ζητήματα τῆς ἁρμοδιότητός του ὁ καθένας, ἐκεῖνοι εἶναι ὑπεύθυνοι, καὶ ὄχι ὁ Βασιλεύς. Τὸ λέει κι' αὐτὸ τὸ Σύνταγμά μας. «Τὸ πρόσωπο τοῦ Βασιλέως εἶναι ἀνεύθυνο καὶ ἀπαραβίαστον. Οἱ δὲ ὑπουργοὶ αὐτοῦ εἶναι ὑπεύθυνοι». Θυμᾶσαι τί ἔχομε πῆ γιὰ τὸν Βασιλέα.

— Ναί. Ὁ Βασιλεὺς εἶναι ὁ ἀνώτατος ἄρχων τοῦ Κράτους. Εἶναι ἀρχηγὸς ὅλων τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

Κηρύττει τὸν πόλεμο, καὶ συνομολογεῖ τὴν συνθήκη τῆς εἰρήνης. Δίνει τοὺς βαθμοὺς τ... στοὺς ἀξιωματικοὺς τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τοὺς παρασημοφορεῖ ὅσους εἶναι ἄξιοι.

Διορίζει καὶ παύει τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Διορίζει καὶ παύει τοὺς ὑπουργούς. Ὑπογράφει καὶ δημοσιεύει τοὺς νόμους ποὺ ψηφίσε ἡ Βουλή. Αὐτὸς καλεῖ τὴν Βουλὴ νὰ συνεδριάση καὶ τὴν διαλύει, ὅταν πρέπει. Ὁ Βασιλεὺς ἀκόμη μπορεῖ νὰ δίνη χάρη στοὺς καταδικασμένους καὶ ἀμνηστεία γιὰ πολιτικὰ ἐγκλήματα.

— Τί διαφορὰ ἔχει ἡ χάρη ἀπὸ τὴν ἀμνηστεία Θάνο μου;

— Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν ξέρω...

— Χάρη δίνει ὁ Βασιλεύς, σ' ἕνα κατάδικο ποὺ φέρθηκε καλά, χαρίζοντάς του εἴτε ὁλάκαιρη τὴν ποινή του, εἴτε ἕνα μέρος. Εἶναι σὰ νὰ τοῦ λέη «ἔφταιξες, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔδειξες καλὴ διαγωγὴ ἢ ἐπειδὴ εἶσαι ἄξιος νὰ σὲ λυπηθῆ κανείς, σοῦ χαρίζομαι!» Ἡ χάρη δίνεται σὲ ὡρισμένον ἄνθρωπο, καὶ δὲν σβύνει τὸ φταιξιμό του. Μόνον τὴν τιμωρία του ἐλαττώνει. Ἐνῶ ἡ ἀμνηστεία δὲν δίνεται συνήθως σὲ ὡρισμένον ἄνθρωπο. Σβύνει ὁλόκληρο τὸ φταίξιμο, κι' ὅσοι τὸ ἔχουν κάνει, εἶναι σὰ νὰ μὴν τὸ ἔκαναν ποτέ... Εἶναι ἕνα εἶδος «ξεχάσματος» νὰ ποῦμε, ἑνὸς σφάλματος. Ἀπὸ τὴν ἀμνηστεία ἐπωφελοῦνται ὅλοι ὅσοι ἔκαναν τὸ ἴδιο σφάλμα... Καὶ τὰ δυὸ εἶναι προνόμια τοῦ Βασιλέως. Γιὰ τὴν ἀμνηστεία ὅμως, ἀκούει καὶ τὴν γνώμη τοῦ ὑπευθύνου Ὑπουργοῦ πρὶν τὴν χορηγήσει. Καὶ τώρα, ἀφοῦ εἴδαμε τὶς ἐξουσίες τοῦ Βασιλέως, ἂς δοῦμε καὶ ποιὸς εἶναι ὁ νόμιμος Βασιλεὺς μας κατὰ τὸ Σύνταγμα. «Τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα καὶ τὰ συνταγματικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἶναι διαδοχικὰ καὶ περιέρχονται εἰς τοὺς κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν γνησίους καὶ νομίμους ἀπογόνους τοῦ Βασιλέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ τοῦ Α΄. κατὰ τάξιν πρωτοτοκίας προτιμωμένων τῶν ἀρρένων». Αὐτὸ Θάνο μου εἶναι κάτι ποὺ δὲν τὸ εἶχαν τὰ προηγούμενα Συντάγματα. Ὁ Διάδοχος, γινόταν πάντα Βασιλεύς, ἀλλὰ ἂν οἱ Βασιλεῖς δὲν εἶχαν ἀρσενικὸ παιδί, τὸ κορίτσι τους, ἡ Βασιλοπούλα, δὲν καθόταν στὸν θρόνο τῆς Ἑλλάδος. Τώρα ὅμως μὲ τὸ καινούργιο Σύνταγμα ἂν οἱ Βασιλεῖς μας δὲν εἶχαν ἀγόρι γιὰ Διάδοχο, διάδοχος θὰ ἦταν ἡ πιὸ μεγάλη Βασιλοπούλα, ποὺ μιὰ μέρα θὰ βασίλευε στὴν Ἑλλάδα, ὅπως βασιλεύει τώρα στὴν Ἀγγλία ἡ Ἐλισσάβετ, πρωτότοκη κόρη τοῦ Ἄγγλου Βασιλιᾶ. Τὸ Σύνταγμα ἀκόμη λέει: «Πᾶς διάδοχος τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου ἀπαιτεῖται νὰ πρεσβεύῃ τὴν θρησκείαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας». Ἀπὸ αὐτὸ φαίνεται Θάνο μου πόσο μεγάλη σημασία δίνει τὸ Σύνταγμά μας στὴν θρησκεία! Κι' ὕστερα: «Ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τοῦ Βασιλέως ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἡ Ἀντιβασιλεία ἀνατίθεται εἰς τὸν ἐνήλικον διάδοχον, ἐν περιπτώσει δὲ ἐλλείψεως ἢ ἀνηλικότητος τούτου εἰς τὴν Βασίλισσαν ἥτις ἀσκεῖ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ὁλόκληρον κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως... Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως τοῦ Βασιλέως, ἐὰν ὁ διάδοχος εἶναι ἀνήλικος, ἀσκεῖ τὴν Βασιλικὴν ἐξουσίαν μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεώς του ἡ Βασίλισσα».

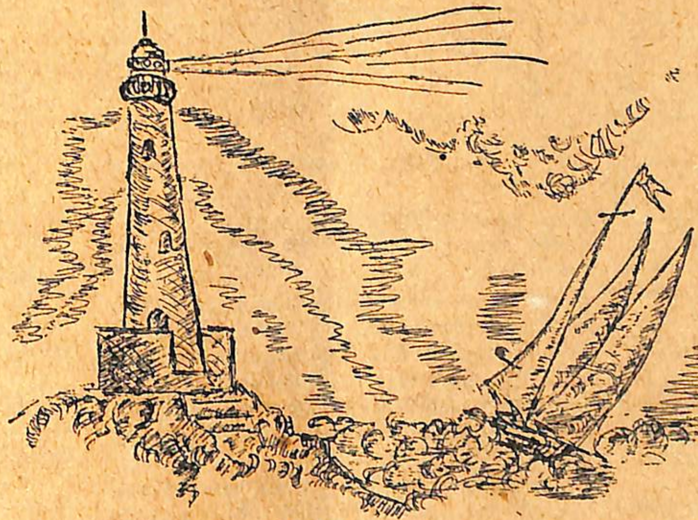
Ἀπὸ αὐτὰ βλέπομε Θάνο μου πὼς στὴ θέση τοῦ Βασιλέως ὅταν ἐκεῖνος δὲν μπορεῖ νὰ βασιλέψη, βασιλεύει πρῶτα ὁ διάδοχος ἂν εἶναι ἐνήλικος. Ἂν ἔκλεισε δηλαδὴ τὰ δεκαοχτὼ ὅπως ὁρίζει τὸ Σύνταγμα. Ἂν ὁ διάδοχος εἶναι ἀνήλικος, δηλαδὴ ἀκόμη μικρός, βασιλεύει ἡ Βασίλισσα, ἔχοντας ὅλες τὶς ἐξουσίες καὶ ὅλες τὶς εὐθύνες τοῦ Βασιλέως! Αὐτὰ ὅλα δὲν τὰ ὥριζε ἔτσι τὸ παληὸ Σύνταγμα. Εἶναι καινούργια καὶ δίνουν μιὰ ξεχωριστὴ θέση στὴν Βασίλισσα μὲ ἐντελῶς ξεχωριστὲς εὐθύνες.

Ὡστόσο ἡ Βασίλισσα τῶν Ἑλλήνων Θάνο μου, πρὶν ἔχει στὸ Σύνταγμα τὴ θέση ποὺ σοῦ εἶπα, εἶχε ἀποκτήσει μιὰ θέση ἀπείρως πιὸ πολύτιμη καὶ ξεχωριστὴ μέσα στὶς καρδιὲς τῶν Ἑλλήνων.

— Καὶ πιὸ πολὺ σ' ἐμᾶς τῶν παιδιῶν, ψιθύρισε ὁ Θάνος. Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ πρῶτοι της ὑπήκοοι, παπού, κι' ὄχι ἐσεῖς, οἱ μεγάλοι!

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

* Γιὰ ὅσους ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες μας δὲν ἔχουν τὸ μνημονικὸ τοῦ Θάνου, θυμίζομε πὼς γι' αὐτὰ ὅλα ἔχουν ξανακουβεντιάσει παπούς καὶ ἔγγονος καὶ σὲ προηγούμενο φύλλο τοῦ περιοδικοῦ μας.

ΤΡΙΚΥΜΙΑ ! ! (Σκίτσο τοῦ Ρυλαμὸρ)

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

41ον

Ὁ Μιχαὴλ δὲν ἀποκρίθηκε. Ἀφηρημένος τὴν κοίταζε, καὶ μηχανικὰ κομμάτιαζε τὴ φούντα τοῦ μαξιλαριοῦ.

Ἡ κουρτίνα ποὺ χώριζε τὰ δυὸ δωμάτια τραβήχτηκε, καὶ ὁ Νικήτας παρουσιάστηκε.

— Μιχαὴλ Ἰγερινέ, εἶπε, ὁ Αὔγουστος σὲ ζητᾶ.

Ὁ Μιχαὴλ σηκώθηκε μονομιᾶς καὶ πέρασε στὸ πλαγινὸ διαμέρισμα, ὅπου οἱ τρεῖς στρατηγοί, Δαφνομήλης, Ἀριανίτης καὶ Διογένης, περίμεναν ὄρθιοι, πλάγι στὸ θρόνο τοῦ Αὐτοκράτορα, τὴ διαταγὴ ν' ἀποσυρθοῦν.

Ὁ Διογένης ἦταν ἁρματωμένος, ἕτοιμος νὰ ξεκινήσει ἀμέσως γιὰ τὴ μάχη.

— Μιχαὴλ Ἰγερινὲ εἶπε ὁ Αὐτοκράτορας, τείνοντάς του ἕνα ἔγγραφο. Πάρε πενήντα ὁπλίτες στὸ Δυρράχιο. Ἐκεῖ θὰ δώσεις τοῦ στρατηγοῦ τὸ γράμμα αὐτό. Τὶς διαταγές μου θὰ σοῦ τὶς μεταδώσει ὁ Εὐστάθιος Δαφνομήλης. Θὰ φύγεις ἀμέσως μὲ τὸ μικρὸ σῶμα ποὺ σοῦ εἶπα, καὶ μὲ μεγαλύτερες δυνάμεις θὰ σὲ ἀκολουθήσει ὁ Κωνσταντῖνος Διογένης. Ἡ ἀποστολὴ ποὺ σοῦ δίνω εἶναι ἐμπιστευτικὴ καὶ δύσκολη. Οἱ ἐχθροὶ κόβουν τὸ δρόμο. Μὰ ξέρω τὴν αὐτοθυσία ποὺ σὲ χαρακτηρίζει, καὶ σοῦ τὴν ἀναθέτω. Πρέπει ὅμως νὰ μπεῖς στὸ κάστρο πρὶν φθάσει ὁ Βλαδισλὰβ στὸ Θέμα τοῦ Δυρραχίου. Πήγαινε, καὶ ὁ Κύριος βοηθειά σου.

Ὁ Μιχαὴλ ἔπεσε στὰ γόνατα, πῆρε τὸ μανδύα τοῦ Αὐτοκράτορα καὶ τὸν φίλησε. Ἔπειτα σηκώθηκε καὶ βγῆκε μὲ τὸν Δαφνομήλη, χωρὶς νὰ μπορέσει, ἀπὸ τὴν ταραχή του, οὔτε ἕνα εὐχαριστῶ νὰ πεῖ.

Στὸ πλαγινὸ χώρισμα ἡ Ἀλεξία ἄκουσε τὴ διαταγή.

Ξεπετάχθηκε ἀπὸ τὴ θέση της. Μὰ ὁ Νικήτας, ποὺ εἶχε μείνει ὄρθιος πλάγι στὴν εἴσοδο, τῆς ἔγνεψε νὰ μὴν κουνήσει.

— Ναί, νὰ ἔλθει! ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ Αὐτοκράτορα.

Καὶ ἀμέσως ὕστερα:

— Λέγε γρήγορα, Γίνο Βούγα, ἔρχεσαι ἀπὸ τὸ Δούναβη;

Ἡ Ἀλεξία σηκώθηκε ὄρθια, σὰν ἠλεκτρισμένη.

Πάλι τῆς ἔκανε ὁ Νικήτας νόημα νὰ σωπάσει καὶ ν' ἀκούσει.

— Δέσποτα, εἶπε μιὰ ζεστὴ ἀντρίκεια φωνή, δὲν ἔρχομαι ἀπὸ τὸ Δούναβη, ἀλλ' ἀπὸ τὸν Ἀξιό. Ὁ Ἰωάννης Βλαδισλὰβ εἶναι κοντά...

— Νικήτα... μουρμούρισε ἡ Ἀλεξία σφίγγοντας τὰ δυὸ της χέρια στὸ στῆθος της, ἡ φωνή...

— Πῶς! ἀναφώνησε ὁ Αὐτοκράτορας. Μόλις χθὲς μᾶς ἦλθε ἡ εἴδηση πὼς βιαστικὰ γυρνᾶ ὁ Βλαδισλὰβ κατὰ τὸ Δυρράχιο!

— Ναί, Δέσποτα! Μὰ χθὲς ἄλλαξε πορεία καὶ διευθύνεται στὴ Σέταινα. Ὁ Κρακρᾶς τὸν ἔσμιξε μὲ ὅλους τοὺς βουνίσιους ποὺ σέρνει πίσω του, καὶ μὲ τὶς δυνάμεις του ὅλες θὰ πέσουν στὸ στρατό μας, ποὺ τὸν νομίζουν ἀνέτοιμο καὶ ἀπληροφόρητο. Ἔστειλαν καὶ μήνυμα τοῦ Ἰβάτζη...

Ἡ Ἀλεξία ἔτρεξε στὸν Νικήτα.

— Ἄφησέ με! Ἄφησέ με νὰ δῶ τὸν Γίνο Βούγα, εἶπε πνιγμένη ἀπὸ συγκίνηση.

Ὁ Νικήτας γέλασε.

— Τὸν Γίνο Βούγα; ἐπανέλαβε. Εἶναι δέκα χρόνια ποὺ πέθανε ὁ Γίνος

— Εἶναι δέκα χρόνια ποὺ πέθανε ὁ Γίνος Βούγας στὰ χέρια μου.

Βούγας στὰ χέρια μου.

Μὲ ὁρμὴ τράβηξε ἡ Ἀλεξία τὴν κουρτίνα.

Ἀντίκρυ στὸ Βασιλέα στέκουνταν ἕνας νέος στρατιωτικὰ ντυμένος. Κάτω ἀπὸ τὴ σκόνη ποὺ σκέπαζε τὸ ἡλιοκαμένο του πρόσωπο, τὰ χαρακτηριστικά του μαρτυροῦσαν γενιὰ εὐγενική.

Τὰ καστανά του μάτια ἔλαμπαν ἀπὸ ζωὴ καὶ θέληση. Μὰ βαθιὰ χαράκια, ποὺ κατέβαζαν τὸ τόξο τοῦ στόματος, ἔδιναν στὴν τολμηρή του φυσιογνωμία ἔκφραση ἄπειρης πίκρας.

— Ὁ Ἰβάτζης, ἔλεγε ὁ νέος, εἶχε λάβει διαταγὴ ν' ἀφήσει τὸ Δυρράχιο καὶ νὰ ἔλθει...

Ἔξαφνα ἡ φωνή του χαλάρωσε, σκόνταψε:

— ... Καὶ νὰ ἔλθει... ἐπανέλαβε. Τὰ χείλια του κούνησαν ἀκόμα, μὰ ἡ φωνὴ ἔσβησε.

— Κων-σταν-τῖνε...

Ὁ Αὐτοκράτορας ἀναπήδησε.

Πίσω του, σφίγγοντας τὴν κουρτίνα στὸ συσπασμένο της χέρι, στέκουνταν ἡ Ἀλεξία, σὰ φάντασμα ἄσπρη.

Ὁ νέος εἶχε ἀκουμπήσει στὸ τραπέζι, καὶ ἀκίνητος τὴν ἔβλεπε.

— Ἀλεξία! φώναξε ὁ Αὐτοκράτορας.

Ὅρμησε κοντά της καὶ τὴν ἐπιασε ἀπὸ τὴ μέση:

— Ἀλεξία τί ἔπαθες; Παιδί μου, τρελάθηκες;

Μὲ τὰ δυό της χέρια πιάστηκε στὸν ὦμο του.

— Αὔγουστε... τραύλισε, εἶναι ὁ Κωνσταντῖνος Κρηνίτης...

Οἱ δυὸ αὐτὲς λέξεις ἔπεσαν σὰν κεραυνός.

Μιὰ στιγμὴ ὁ Αὐτοκράτορας κοντοστάθηκε, σαστισμένος.

— Ἐσύ; εἶπε ἁπλώνοντας τὸ χέρι του πρὸς τὸ νέο. Ἐσύ... ὁ Γίνος Βούγας;

Ὁ Κωνσταντῖνος νίκησε τὴν ταραχὴ ποὺ μιὰ στιγμὴ τὸν εἶχε καταπονέσει.

Ξέζωσε τὸ σπαθί του, γονάτισε, καὶ τὸ ἔβαλε στὰ πόδια τοῦ Αὐτοκράτορα.

— Δέσποτα, εἶπε, σοῦ ἔκρυψα τὸ ἀληθινό μου ὄνομα, γιατὶ ἔπρεπε ὁ Κωνσταντῖνος Κρηνίτης νὰ χαθεῖ καὶ νὰ ξεχαστεῖ. Σὲ ἀπάτησα, Δέσποτα. Ἀποφάσισε σὺ τὴν τιμωρία μου.

— Σήκω πάνω! φώναξε ὁ Βασιλέας, τείνοντας τὰ δυό του χέρια. Σήκω πάνω καὶ πάρε τὸ σπαθί σου! Εἴτε Κρηνίτη σὲ λέγουν, εἴτε Γίνο Βούγα, ποτὲ τιμιότερη καρδιὰ δὲν ὑπηρέτησε τὸ δοξασμένο στρατὸ τῶν Ἑλλήνων! Σήκω, Κωνσταντῖνε Κρηνίτη. Εὐχαριστῶ τὸν Κύριο ποὺ μοῦ ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ σφίξω στὴν καρδιά μου τὸ γιὸ τοῦ πιστοῦ μου Κατεπάνω.

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ πῆρε τὸ νέο στὴ στιβαρή του ἀγκάλια καὶ τὸν ἔσφιξε στὸ στῆθος του.

— Ἀλεξία, εἶπε ἔξαφνα, ἔλα δῶ, παιδί μου. Σοῦ ἔδωσα μιὰν ὑπόσχεση, καὶ σήμερα θέλω νὰ τὴν ἐκτελέσω. Ὡς τόσο...

Πῆρε τὰ χέρια τοῦ Κωνσταντίνου. Στὸ μικρὸ δαχτυλο τοῦ ἀριστεροῦ του χεριοῦ ἔλαμπε ἕνα γυναίκειο σμαλτωμένο δαχτυλίδι.

—Ὡστόσο, ἐπανέλαβε, φόρεσε τὸ σύμβολο τοῦ γάμου σας.

Καὶ παίρνοντας τὸ χέρι της, πέρασε τὸ δαχτυλίδι στὸ δάχτυλό της.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀνορθώθηκε. Ἔριξε μιὰ ματιὰ στὸ ἀναίματο πρόσωπο τῆς κόρης πλάγι του καὶ ἀντάμωσε τὸ ταραγμένο της βλέμμα.

— Δέσποτα, εἶπε μὲ σταθερὴ φωνή. Μιὰ χάρη ζητῶ ἀκόμα ἀπὸ τὴ μεγαλοψυχία σου. Πρὶν θεωρήσεις τὸν ἀρραβῶνα τελειωμένο, Αὔγουστε, εὐδόκησε νὰ ἐπιτρέψεις τῆς ἀρραβωνιαστικῆς μου νὰ μὲ ἀκούσει ἰδιαιτέρως λίγα λεπτά.

Ὁ Αὐτοκράτορας κοίταξε πρῶτα τὴ μιά, ὕστερα τὸν ἄλλο. Τὸ διαπεραστικό του βλέμμα σταμάτησε στὴν ἀντρίκεια ὄψη τοῦ νέου καὶ στὴν τολμηρὴ καὶ ἴσια του ματιά.

Μὲ τὸ χέρι ἔδειξε τὸ πλαγινὸ διαμέρισμα τῆς κάμαρας τῆς Ἀλεξίας.

—Ἐκεῖ μέσα, εἶπε, μπορεῖς νὰ τῆς μιλήσεις χωρὶς νὰ σᾶς ἀνησυχήσει κανένας.

Καὶ σὰν εἶδε τὴν κουρτίνα ποὺ ἔπεσε καὶ τοὺς σκέπασε, χτύπησε ἕνα μαλαματένιο κουδουνάκι ποὺ βρίσκουνταν πάντα στὸ τραπέζι του.

Ἕνας ὑπασπιστὴς παρουσιάστηκε.

— Φώναξε τὸ στρατηγὸ Εὐστάθιο Δαφνομήλη, διέταξε ὁ Βασιλέας.

Κάθησε στὸ τραπέζι του καὶ βιαστικὰ ἔγραψε λίγα λόγια.

Ὁ Δαφνομήλης παρουσιάστηκε μὲ τὸν ὑπασπιστή.

— Δῶσε αὐτὸ στὸ στρατηγὸ Κωνσταντῖνο Διογένη, πρόσταξε ὁ Βασίλειος, δίνοντας τοῦ ὑπασπιστὴ τὸ γράμμα.

Καὶ σὰν ἔφυγε:

— Εὐστάθιε Δαφνομήλη, εἶπε ὁ Βασίλειος, ἡ μάχη ποὺ μῆνες τώρα τὴ ζητοῦμε, θὰ γίνει σήμερα ἢ αὔριο. Ὁ Βλαδισλὰβ διευθύνεται δῶ. Ἔδωσα διαταγὴ τοῦ Διογένη νὰ φύγει εὐθὺς καὶ νὰ τὸν προαπαντήσει. Σταμάτησε καὶ τὸν Ἰγερινό. Ἔχω ἄλλη ἀποστολὴ νὰ τοῦ δώσω.

⁂

Τὸ δωμάτιο τῆς Ἀλεξίας ἦταν ἄδειο: Ὁ Νικήτας εἶχε φύγει.

Ὄρθιος, μὲ τὴ ράχη ἀκουμπισμένη σὲ μιὰ ψηλὴ καρέγλα, ὁ Κωνσταντῖνος γύρευε νὰ βαστάξει τὴ συγκίνηση ποὺ τὸν συνέπαιρνε πάλι, ἐνῶ ἡ Ἀλεξία, πεσμένη στὸ σοφά, τὸν κοίταζε μὲ ἀγωνία, φοβοῦνταν νὰ μιλήσει, ἔνιωθε πὼς κάτι τοὺς χωρίζει καὶ βασάνιζε τὴν καρδιά της νὰ μαντέψει τί.

Πρῶτος ἀνέλαβε κεῖνος.

— Τί ὑπόσχεση σοῦ ἔκανε ὁ Βασιλέας; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος, γυρεύοντας νὰ στερεώσει τὴ φωνή του.

Σιωπηλὰ τοῦ ἔδειξε τὸ δαχτυλίδι του ποὺ ἔλαμπε στὸ χέρι της.

— Νὰ μᾶς στεφανώσει; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Ναί! εἶπε ἡ κόρη.

Λίγο ἀκόμα στάθηκε νὰ δαμάσει τὴν ταραχὴ τῆς ψυχῆς του. Ὕστερα ρώτησε πάλι:

— Τοῦ εἶπες πώς... σ' ἀγαπῶ;

Ἡ λέξη, ἡ φωνή, τὸ βλέμμα του τὴ ζέσταναν. Ὄχι, δὲν εἶχε ἀλλάξει... Ἡ καρδιά του ἦταν δική της.

— Τοῦ εἶπα πὼς εἶμαι ἡ ἀρραβωνιαστική σου, ἀποκρίθηκε.

Μὲ τὰ δυό του χέρια στηρίχθηκε πίσω στὴ ράχη τῆς καρέγλας, κι ἔσκυψε πάνω της.

— Ξέρεις γιατὶ ἔφυγα; τὴ ρώτησε.

— Ὄχι!

— Δὲν σοῦ τὸ εἶπε;

— Ποιός;

— Ὁ Μιχαήλ.

— Τὸ ξέρει λοιπὸν ἐκεῖνος; Τὸ μάντευα.

— Δὲ σοῦ εἶπε τίποτα; ἐπανέλαβε.

— Ὄχι!

Σταμάτησε πάλι, νικημένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Καὶ πάλι εἶπε:

— Ἔφυγα γιατὶ σ' ἀγαπᾶ κι ἐκεῖνος.

— Ὁ Μιχαήλ!...

Ἡ Ἀλεξία εἶχε ἀνασηκωθεῖ, μὰ τὰ γόνατά της κόπηκαν καὶ ξανάπεσε στὸ σοφά. Τὸν κοίταζε ἄφωνη.

— Δὲν τὸ ἐννόησες ποτέ;

Σιωπηλὰ ἔκανε νόημα ἀρνητικό.

— Καὶ δὲ σοῦ τὸ εἶπε;

— Ὄχι, Κωνσταντῖνε!

Ὁ νέος ἔκανε δυὸ - τρία βήματα, καὶ πάλι ἀκούμπησε στὴ ράχη τῆς καρέγλας.

— Δυὸ χρόνια δὲν ἔπαυσε νὰ μὲ γυρεύει, εἶπε. Σὰν ἀγρίμι κυνηγημένο ἔφευγα μπροστά του, κρύβουμουν. Κατάφερα ὡς τώρα νὰ μὴ μὲ δεῖ. Ἐγὼ ὅμως τὸν εἶδα. Εἶναι λίγη ὥρα, τὸν ξαναεῖδα ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ Αὐτοκράτορα... Μίλησα καὶ μὲ τὸν πάτερ Εὐθύμιο, καὶ μοῦ εἶπε γιὰ ποιὸ λόγο ἦλθε αὐτὸς ἐδῶ. Ἐσύ, Ἀλεξία, ποὺ βλέπεις τὸν Μιχαὴλ κάθε μέρα, τὸ νιώθεις βέβαια, ὅπως τὸ νιώθω κι ἐγώ, πὼς δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει χωρὶς χαρά, πὼς τὴν ἔχει ἀνάγκη ὅσο καὶ τὸν ἀέρα ποὺ ἀναπνέει. Νὰ τοῦ πάρω ἐγὼ τὴ γυναίκα ποὺ ἀγαπᾶ, δὲ θὰ τὸ κάνω ποτέ. Ἀλεξία... δῶσε του λίγη εὐτυχία!

Ἡ κόρη ἀναπήδησε. Ἴσια καὶ ὑπερήφανη στάθηκε μπροστά του.

— Στάσου, εἶπε, καὶ κατάφερε νὰ μιλήσει χωρὶς νὰ τρέμει ἡ φωνή της... Ἔχε τὸ θάρρος νὰ μοῦ πεῖς τὴν ἀλήθεια. Δὲ μ' ἀγαπᾶς πιά!

Δίστασε κεῖνος μιὰ στιγμή, ζητώντας νὰ βρεῖ στὸ βλέμμα της τὴ δύναμη ποὺ τοῦ χρειάζουνταν.

— Ναί, εἶπε, θὰ ἔχω τὸ θάρρος νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια. Σ' ἀγαπῶ... ὅπως τότε... Κι ἐσὺ θὰ ἔχεις τώρα τὸ θάρρος νὰ κάνεις παλικαρίσια ἐκεῖνο ποὺ πρέπει. Καὶ θὰ χωριστοῦμε.

Ἡ κόρη γέλασε.

— Ἀχ, Κωνσταντῖνε, εἶμαι, λές, πέτρα; Τώρα ποὺ μοῦ μίλησες ἔτσι, ποὺ νὰ βρῶ τὸ θάρρος ποὺ μοῦ ζητᾶς;

— Θὰ τὸ κάνεις, Ἀλεξία... Πρέπει.

Ὄρθια μπροστά του τὸν κοίταζε θλιμμένη.

— Καὶ σὺ πόνεσες... τὸ βλέπω ἀπὸ τὸ πρόσωπό σου, μουρμούρισε. Ἄλλαξες!...

— Ναί! Πόνεσα. Καὶ θὰ πονέσω ἀκόμα χρόνια ἴσως. Μὰ τί σημαίνει! Ἀλεξία, ἐσὺ κι ἐγὼ εἴμαστε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ μποροῦν νὰ σηκώσουν πολλά, καὶ ὅμως νὰ μὴν τσακίσουν. Ἐκεῖνος ὄχι. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ μὲ ξεχάσεις.

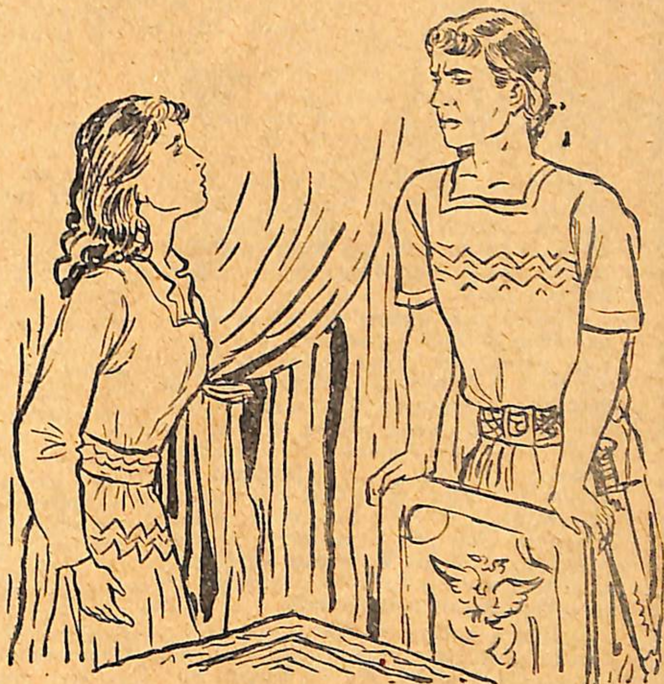
— Κι' ἐσύ;

— Ἐγὼ ἔχω τὴ δουλειά μου, εἶπε μὲ ἀπόφαση.

— Καὶ σοῦ ἀρκεῖ αὐτὴ γιὰ νὰ εἶσαι εὐτυχισμένος;

— Δὲ ζητῶ εὐτυχία, μπορῶ νὰ ζήσω καὶ χωρὶς χαρά. Ὁ Μιχαὴλ ὅμως δὲν μπορεῖ. Τὸν βλέπεις τί ἔχει γίνει.

Ἡ Ἀλεξία σκέπασε τὸ πρόσωπό της μὲ τὰ δυό της χέρια.

— Τοῦ εἶπα πὼς εἶμαι ἡ ἀρραβωνιαστικιά σου, ἀποκρίθηκε.

— Κι ἐγὼ δὲν μπορῶ, μουρμούρισε.

Σουβλερὸς πόνος τοῦ ἔστριψε τὴν καρδιά. Τὴ δική της λύπη δὲν τὴν εἶχε προΐδει.

Τοῦ ἦλθε νὰ τὴν ἁρπάξει, νὰ τὴ σηκώσει, νὰ τὴ σφίξει στὴν ἀγκαλιά του, νὰ τῆς πεῖ λόγια τρυφερά, καυτά. Νὰ τῆς πεῖ...

Ἔπνιξε τὸν πειρασμό. Καταπόνεσε τὴ λιγοψυχία του.

Ἔπιασε τὰ χέρια της καὶ τῆς ξεσκέπασε τὸ πρόσωπο.

— Θὰ μπορέσεις, εἶπε σκληρά. Ἀλεξία, δὲν ἄξιζε τὸν κόπο νὰ φύγω, ἂν ἦταν νὰ ξανάρθω σὲ δυὸ χρόνια καὶ νὰ σὲ πάρω. Ἀπὸ τότε, μεταξὺ τῶν τριῶν μας, τίποτα δὲν ἄλλαξε. Οὔτε ἔφυγα τότε ἀπὸ θυμὸ ἢ πεῖσμα. Ἀλλὰ εἶπα πὼς ἀπὸ τοὺς τρεῖς μας, δυὸ ἦταν οἱ πιὸ δυνατοί. Στοὺς δυνατοὺς λοιπὸν ὁ σταυρός, ἀφοῦ μποροῦν νὰ τὸν βαστάξουν.

Σήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ τὸν κοίταξε πάλι. Τῆς φάνηκε πιὸ μεγάλος, ὄμορφος, σὰ θεὸς μπροστά της.

— Δὲν μπορῶ νὰ πάρω ἄλλον... μουρμούρισε.

— Τώρα δὲν μπορεῖς... Ἀργότερα ὅμως... σὰν περάσουν χρόνια. Ἀργοκούνησε τὸ κεφάλι.

— Δὲ θὰ σὲ ξεχάσω ποτέ, τοῦ εἶπε.

Ξαναπῆρε τὰ χέρια της καὶ τὰ ἔσφιξε στὸ στῆθος του.

Ὕστερα ἔσκυψε καὶ τὰ φίλησε.

— Κι ἐγὼ δὲ θὰ σὲ ξεχάσω ποτέ, εἶπε μὲ ἀλλαγμένη φωνή. Καὶ ὅμως δὲ θὰ σὲ πάρω ποτέ...

Ἄφησε τὰ χέρια της καὶ κοίταξε

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Πίστις καὶ ἔρευνα

Σὲ μιὰ ἄλλη ἐπιστολὴ γράφει κάποιος: Ποῦ νὰ πιστεύωμε, στὸ «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα» ἢ στὸ «Ἐρεύνα καὶ πίστευε»; Ὁμολογῶ ὅτι εἶναι ἕνα θέμα ποὺ δὲν εἶναι γιὰ τὸ περιοδικό μας, γιατὶ εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ τὸ καταλάβουν ὅσοι εἶναι λίγο μικρότεροι στὴν ἡλικία. Ἀλλὰ μιὰ καὶ ὁ ἀναγνώστης αὐτὸς θέλησε νὰ τοῦ ἀπαντήσουμε καὶ μιὰ καὶ πολλοὶ ἔχουν τὴν ἀντίληψη ὅτι ἡ θρησκεία ἐπιβάλλει τὸ «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα», γι' αὐτό, καλὸ θὰ εἶναι νὰ ἀπασχοληθοῦμε στὸ σημερινό μας σημείωμα μὲ τὴν ἐρώτηση αὐτή.

Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ ξεκαθαρίσουμε εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, εἶναι ὅτι π ο υ θ ε ν ὰ μέσα στὴν Ἁγία Γραφὴ δὲν ὑπάρχει αὐτὴ ἡ ἐντολή, τό: «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα». Ὅποιοι τὸ λένε αὐτό, τὸ λένε ὡς δ ι κ ή τους γνώμη, ὄχι ὡς ἐντολὴ τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Θὰ μοῦ πῆτε: ὑπάρχει τὸ ἄλλο, τό: «Ἐρεύνα καὶ πίστευε»; Βέβαια, μ' αὐτὲς τὶς λέξεις δὲν ὑπάρχει. Ἀλλὰ ὁ Κύριος μὲ τὸ παράδειγμά Του μᾶς ἔχει δώσει νὰ καταλάβουμε, ὅτι ἂν παίρναμε ὡς ἐντολὴ τὸ «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα», θὰ πέφταμε σὲ μιὰ τρομερὴ παρεξήγηση.

Πρῶτα - πρῶτα ὁ ἴδιος, σὲ πολλὲς περιπτώσεις, προτρέπει τοὺς μαθητάς Του νὰ ἐρευνήσουν. Ἂς θυμηθοῦμε, παραδείγματος χάριν, τὴν περίπτωση ἐκείνη, ποὺ ἔδινε στοὺς Ἀποστόλους συμβουλὲς πῶς θὰ πρέπει νὰ συμπεριφέρωνται στὴν ἱεραποστολική τους περιοδεία. Τί τοὺς εἶπε; Τοὺς προτρέπει, πηγαίνοντας σὲ μιὰ πόλη, νὰ ἐ ρ ε υ ν ή σ ο υ ν καὶ νὰ δοῦνε ποιὸς εἶναι ὁ καλύτερος ἄνθρωπος μέσα σ' αὐτὴν καὶ τότε, ἀναλόγως, νὰ κατευθυνθοῦν στὸ σπίτι του καὶ νὰ ζητήσουν ἐκεῖ φιλοξενία. Ἐπίσης, ὅλοι θὰ θυμοῦνται ἐκεῖνο τὸ ἐπεισόδιο μὲ τὸν Φίλιππο καὶ τὸν Ναθαναήλ. Τί τοῦ εἶπε; Ἔρχου καὶ ἴδε. Καὶ πράγματι, αὐτὸ εἶναι σὰν ἕνα σύνθημα ποὺ ἔχει ἐφαρμοσθῆ ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Πρέπει νὰ εἶναι τὸ σύνθημα καὶ γιὰ τὴν προσωπική μας πεῖρα ἀπ' τὴν ἐπαφή μας καὶ μὲ τὴν Πίστη καὶ μὲ τὸν Σωτῆρα μας, τὸν Χριστό.

Δὲν ἔχομε, ἐπίσης παρὰ νὰ θυμηθοῦμε τὶς πρῶτες μέρες μετὰ τὴν Ἀνάσταση. Τί εἶπε στὸν Ἀπόστολο Θωμᾶ; Θυμᾶστε τί τοῦ εἶπε ὁ Κύριος; «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα;» Ὄχι. Ἀλλὰ τὸν κάλεσε κοντά του καὶ τοῦ εἶπε: «Ἔλα, βάλε τὸ δάκτυλό σου στὸν τύπον τῶν ἥλων». Δηλαδή, «Ἐρεύνησε, καὶ κοίταξε τὰ ἴχνη ἀπὸ τὶς πληγές Μου ποὺ ἔκαναν τὰ καρφιά, κοίταξε τὰ ἴχνη ποὺ ἄφησε ἡ λόγχη ποὺ Μὲ τρύπησαν στὸ πλευρό, καὶ τότε πίστεψε».

Λοιπόν; Ὥστε συμβιβάζεται ἡ ἔρευνα καὶ ἡ πίστη.; Ὄχι ἁπλῶς συμβιβάζεται, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ πῆ κανείς ὅτι ἔρευνα καὶ πίστη εἶναι σφικτὰ δεμένες ἡ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη. Γιατὶ ἔρευνα χωρὶς πίστη εἶναι ἀδύνατο νὰ γίνη ὄχι μόνο στὰ μεγάλα αὐτὰ ζητήματα, στὰ ζητήματα ποὺ μᾶς βοηθάει ἡ θρησκεία γιὰ νὰ φωτισθοῦμε, ἀλλ' οὔτε καὶ στὰ πιὸ ἁπλὰ πράγματα.

Ἂς φέρουμε ἕνα μικρό, πολὺ μικρὸ παράδειγμα. Ἂς ποῦμε ὅτι κάποιος ἔχασε κάτι. Ἕνα μικρὸ πραγματάκι. Καὶ τὸν βλέπουμε καὶ ψάχνει. Ἂν ὑποθέσουμε ὅτι ἐμεῖς δὲν τὸν πιστεύουμε, ὅτι πραγματικὰ ἔχασε κάτι, ἀλλὰ ὅτι μᾶς κοροϊδεύει, τί θὰ κάνουμε; Θ' ἀρχίσουμε νὰ ψάχνουμε μαζύ του κι' ἐμεῖς; Κάθε ἄλλο. Θὰ γελάσουμε καὶ θὰ φύγουμε. Θὰ τὸν παρατήσουμε μόνο του ἐκεῖ, νομίζοντας ὅτι τὸ κάνει γιὰ νὰ μᾶς περιπαίζη ἢ γιὰ νὰ μᾶς πάρη κάτι. Ἐνῶ, ἂν τὸν πιστέψουμε ὅτι πραγματικὰ ἔχασε κάτι, τότε τί θὰ κάνουμε; Ἂν ἔχουμε καλὴ διάθεση, ἀσφαλῶς θὰ σκύψουμε κι' ἐμεῖς, καὶ θ' ἀρχίσουμε τὴν ἔρευνα, θὰ ψάχνουμε νὰ βροῦμε κεῖνο κεῖ ποὺ χάθηκε. Μ' ἄλλα λόγια, ἡ ἔρευνα τί κάνει; Βρίσκει μὲ τὶς αἰσθήσεις ἐκεῖνο ποὺ μᾶς παρουσιάζει ἡ πίστη ὡς γεγονός. Ὅ,τι ἡ πίστη μᾶς παρουσιάζει ὡς ἀληθινό, ἐκεῖνο ἔρχεται καὶ τὸ πιστοποιεῖ μὲ τὶς αἰσθήσεις ἢ μὲ τὸ λογικὸ ἡ ἔρευνα.

Ὥστε ἡ ἔρευνα δὲν βλάπτει τὴν πίστη; Μάλιστα δὲν βλάπτει τὴν πίστη. Ἐκεῖνο ποὺ τὴ βλάπτει δὲν εἶναι ἡ ἔρευνα, οὔτε κἂν ἡ ἀμφιβολία. Εἶναι ἡ προκατάληψη. Δηλαδὴ τὸ νὰ πιστεύης τὸ ἀντίθετο.

Ὅπως εἴπαμε πρίν, ἂν ἐμεῖς δὲν πιστέψουμε αὐτὸν ὅτι μᾶς εἶπε τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ πιστέψουμε τὸ ἀντίθετο, τί θὰ κάνουμε; Ὄχι μόνο δὲν θὰ ἐρευνήσουμε, ἀλλὰ καὶ θὰ σηκωθοῦμε νὰ φύγουμε. Πιθανὸν καὶ νὰ τὸν μαλλώσουμε, πιθανὸν καὶ νὰ τσακωθοῦμε μαζύ του.

Συμπέρασμα: Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι ἡ ἔρευνα καὶ ἡ πίστη δὲν εἶναι δυὸ πράγματα ἀντίθετα, ἀλλ' ὅτι ἡ πίστη, ἡ ἐμπιστοσύνη, δηλαδή, εἴτε γιὰ μικρὰ πράγματα, εἴτε γιὰ μεγάλα, εἶναι ἡ β ά σ η γιὰ τὴν ἔρευνα. Καὶ ὅτι ἡ ἔρευνα μὲ τὶς αἰσθήσεις ἢ μὲ τὸ λογικὸ πιστοποιεῖ ἐκεῖνο, ποὺ μᾶς λέγει ἡ πίστη ὅτι εἶναι ἀληθινό. Καὶ ἐπομένως, ἡ ἔρευνα δὲν βλάπτει τὴν πίστη, ἀλλὰ ἀντιστρόφως τὴν ἐνισχύει.

Ὅταν ἕνα πρᾶγμα εἶναι ἀληθινό, δὲν ἔχει νὰ φοβηθῆ τίποτε. Γι' αὐτὸ ὁ Χριστιανισμὸς ποτὲ δὲν φοβήθηκε τὴν ἔρευνα. Ξέρει καλά, πὼς ἔχει μαζί του τὴν Ἀλήθεια. Καὶ ἡ Ἀλήθεια πάντοτε, εἴτε μὲ τὸν ἕνα τρόπο, εἴτε μὲ τὸν ἄλλο, θὰ βρεθῆ καὶ θὰ λάμψη στὸ τέλος.

Ὁ Πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

γύρω του νὰ βρεῖ ἄλλην ἔξοδο παρὰ ἐκείνην ἀπ' ὅπου εἶχαν μπεῖ.

Ἡ Ἀλεξία ἀκολούθησε τὸ βλέμμα του, κατάλαβε πὼς ἦταν ἀλύγιστος.

Ἔβγαλε ἀπὸ τὸ χέρι της τὸ δαχτυλίδι, ποὺ λίγην ὥρα πρὶν τῆς τὸ εἶχε βάλει ὁ Αὐτοκράτορας, καὶ τοῦ τὸ ἔτεινε.

Τὰ χείλια του τεντώθηκαν νευρικά.

— Κράτησέ το, τῆς εἶπε. Ἦταν τῆς μητέρας μου...

Γύρισε κατὰ τὴν πόρτα καὶ σήκωσε τὴν κουρτίνα.

Ἀπέξω φύλαγε ὁ σκοπός.

Ἡ κόρη ἔκανε ἕνα βῆμα.

— Νὰ τὸ ξέρεις... τοῦ φώναξε, ὅποταν καὶ ἂν εἶναι, ὅπου καὶ ἂν εἶσαι, νὰ τὸ ξέρεις... θὰ σὲ περιμένω πάντα.

Ἕτοιμος νὰ βγεῖ, γύρισε καὶ τὴν κοίταξε. Μιὰ στιγμὴ ἀκόμα τὸν εἶδε μπροστά της, μὲ μάτια βαριὰ ἀπὸ πόνο ἀνείπωτο ποὺ φύλαγε μέσα του.

Κάτι σὰ χαμόγελο πέρασε στὸ στόμα του, κάτι τόσο ἀπόκοσμο, ποὺ ἡ ψυχή της συνταράχθηκε.

Ἡ κουρτίνα ξανάπεσε στὴ θέση της καὶ τὸν ἔχασε ἀπὸ μπροστά της.

Τότε ἔξαφνα ἀντιλήφθηκε πὼς ὅλα τελείωσαν καὶ πὼς γιὰ πάντα τὸν εἶχε χάσει.

Ἔκανε δυὸ βήματα καὶ πιάστηκε στὴν πλάτη τῆς καρέγλας ὅπου στέκουνταν ἐκεῖνος πρίν.

— Θεέ μου... μουρμούρισε.

Ἔγειρε τὸ πρόσωπό της στὰ χέρια της ποὺ ἦταν σκαλωμένα στὴν ξύλινη ράχη.

— Θεέ μου, ἐπανέλαβε.

Μὰ τὰ μάτια της ἔμεναν στεγνά, τίποτα δὲν ξελάφρωσε τὰ παρατεντωμένα της νεῦρα. Οὔτε βρῆκε λόγια γιὰ νὰ προσευχηθεῖ.

Ἡ καρδιά της ἦταν ὅλη ἐπαναστατημένη.

ΚΖ'.

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΧΑΡΟΥ

Ὁ Κωνσταντῖνος βγῆκε ἀπὸ τὴ βασιλικὴ σκηνὴ καὶ γύρισε κατὰ τὴν ἔξοδο τοῦ στρατοπέδου.

Ἐκεῖ ἦταν κίνηση μεγάλη.

Ὁ Διογένης εἶχε φύγει μὲ πολὺ στρατό, καὶ ὅσοι ἔμειναν ἐσχόλιαζαν τὶς εἰδήσεις καὶ προμάντευαν τρανὴ νίκη.

Ὁ Κωνσταντῖνος δὲ θέλησε νὰ περάσει ἀνάμεσά τους. Μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ ἔφευγε ἀπαρατήρητος, γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ στρατοπέδου ὅπου ἔστεκαν οἱ ἄδειες καλύβες τῶν στρατιωτῶν τοῦ Διογένη.

Λίγα βήματα ὅμως παρακάτω ἀπάντησε τὸν Νικήτα μ' ἕνα στρατιώτη. Ἦταν ὁ βουβὸς δοῦλος τοῦ Δραξάν, ποὺ τὸν παραμόνευε.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ τοῦ ἔριξε, ὁ Νικήτας μάντεψε τί εἶχε γίνει.

— Λοιπόν, δὲ σὲ λύγισε! εἶπε.

— Ποιός; ρώτησε σκοτεινιασμένος ὁ Κωνσταντῖνος.

Μὲ νόημα ἔδειξε ὁ Νικήτας κατὰ τὴ βασιλικὴ σκηνή.

—Ἔχεις ἄδικο, εἶπε, καὶ εἶναι χαμένος καιρός, γιατὶ δὲ θὰ σὲ ξεχάσει. Τὸ βλέπω τώρα δυὸ χρόνια.

Ὁ Κωνσταντῖνος σούφρωσε τὰ φρύδια του.

—Ἐσὺ μὲ μαρτύρησες; ρώτησε.

—Ὄχι! Σοῦ εἶχα δώσει τὸ λόγο μου πὼς δὲ θὰ μιλήσω. Μὰ ἡ καρδιά της τὴν ὁδήγησε ὡς ἐδῶ γιὰ νὰ βρεῖ τὸν Γίνο Βούγα. Καὶ ὅταν ἦλθες, τὴν ἄφησα νὰ σὲ δεῖ.

— Θὰ ἦταν πιὸ σπλαχνικὸ νὰ ἐμπόδιζες τὴ σκηνὴ ποὺ ἔγινε πρωτύτερα, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος.

Ἔγνεψε τοῦ βουβοῦ δούλου νὰ τὸν ἀκολουθήσει καὶ γύρισε νὰ φύγει.

— Τὴν ἀποχαιρέτησες; ρώτησε ὁ Νικήτας.

— Ναί, γιὰ πάντα.

—Ὄχι γιὰ πάντα, εἶπε μιὰ φωνὴ κοντά του.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀναπήδησε, μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ δυὸ χέρια τὸν ἅρπαξαν ἀπὸ πίσω καὶ ὁ Μιχαὴλ ἔπεσε στὸ λαιμό του.

Ἡ συγκίνηση τοὺς ἔπνιγε καὶ τοὺς δυό. Κάμποση ὥρα ἔμειναν ἄφωνοι, σφιγμένοι στὴν ἀγκαλιὰ ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΜΕ ΤΗ ΔΑΔΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΑΘΙ

145 —'Από ποιόν εἶναι αὐτὸ τὸ γράμμα; ρωτᾶ ὁ 'Αλέξανδρος. Θαρρῶ πὼς μπορεῖ νὰ περιμένη.

—'Ο Παρμενίων ποὺ τὄγραψε σοῦ μηνᾶ, Βασιλιᾶ μου: Ποτῆρι νὰ κρατᾶς στὸ χέρι σου γιὰ νὰ πιῆς νερό, ἄφησέ το καὶ διάβασε πρῶτα αὐτὴ τὴν ἐπιστολή. Εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου.

Κρατώντας πάντα τὸ ποτῆρι μὲ τὸ φάρμακο, ὁ 'Αλέξανδρος διάβασε τὸ γράμμα τοῦ Παρμενίωνα. Τοὔλεγε νὰ φυλάγεται ἀπὸ τὸ Φίλιππο τὸ γιατρό του γιατὶ ὁ Δαρεῖος τοῦ εἶχε ὑποσχεθῆ χίλια τάλαντα καὶ γυναῖκα βασιλοπούλα Περσίδα ἂν δηλητηρίαζε τὸν 'Αλέξανδρο.

146 'Ο 'Αλέξανδρος γύρισε κι' εἶδε τὸ γιατρό του. Στὸ πρόσωπό του διάβαζε τόση πίστη, τόση τιμιότητα κι' εἰλικρίνεια ποὺ τοῦ χαμογέλασε μὲ ἀγάπη.

— Διάβασε, τοὖπε, ἔχεις ἐχθρούς.

Καὶ ἐνῶ ὁ γιατρὸς διάβαζε κατάπληκτος τὴν ἐπιστολή, ὁ 'Αλέξανδρος ἤπιε τὸ φάρμακο ὣς τὸν πάτο.

'Ο Φίλιππος σήκωσε τὰ χέρια ψηλὰ σὰ νἄθελε νὰ καλέση μάρτυρες τοὺς θεοὺς γιὰ τὴν ἀθωότητά του, μὰ ὁ 'Αλέξανδρος τοῦ χαμογελοῦσε τὸ ἴδιο φιλικὰ πάντα.

147 Τὸ φάρμακο ἦταν τόσο δυνατὸ ποὺ στὴν ἀρχὴ ὁ 'Αλέξανδρος ἔχασε τὶς αἰσθήσεις του κι' ἄρχισε νὰ παραληρῆ. Τὸ πνεῦμα του βρισκόταν σὲ ἔξαψη κι' ἕνα πλῆθος ὁράματα τὸν βασάνιζαν. "Εβλεπε τάχα πὼς ἦταν παιδὶ κι' ἡ 'Ολυμπιάδα, ἡ αὐστηρή του μητέρα, τὸ τιμωροῦσε γιὰ κάτι ποὺ εἶχε κάνει... "Υστερα παρουσιαζόταν μπροστά του ἡ Κίνα, ἡ ἀδερφούλα του ἡ ἀγαπημένη, μὲ τὸ μικρὸ μποτιλάκι τ' ἀθάνατο νερὸ καὶ τοῦ ἔδινε τάχα νὰ πιῆ κι' ἐκεῖνος ἀρνιόταν.

—"Οχι, Κίνα, δὲ δίνουν στὸν ἄνθρωπο οἱ θεοὶ τὴν ἀθανασία, φώναζε ἔξαλλος μέσ' στὸν πυρετό του.

148 Οἱ στρατηγοὶ κι' οἱ φίλοι ποὺ κάθονταν στὴ σκηνὴ καὶ περίμεναν μ' ἀγωνία τ' ἀποτελέσματα τοῦ φαρμάκου, κοίταζαν τὸ γιατρὸ μὲ καχυποψία. Μὴν εἶχε δίκιο ὁ Παρμενίων; Μήπως ἔδωκε δηλητήριο στὸν 'Αλέξανδρο καὶ θὰ ξεψυχοῦσε τώρα μπροστά τους.

'Ο Φίλιππος ὅμως δὲν ἔδειχνε ἀνησυχία. Καθόταν στὸ μαξιλάρι τοῦ Βασιλιᾶ του καὶ σκούπιζε τὸν ἱδρῶτα του καὶ τοῦ ἔκανε χίλιες περιποιήσεις. ῏Ηταν ἕνας παρήγορος ἄγγελος ποὺ τὸν καθησύχαζε στὶς ἐξάψεις του καὶ τὸν χάϊδευε σὰ μικρὸ παιδί. 'Η γαλήνη του ἦταν τόση ποὺ ἔδινε καὶ στοὺς ἄλλους ἐλπίδα καὶ θάρρος.

149 Μετὰ τὴν ἔξαψη ὁ ἄρρωστος ἔπεσε σὲ βύθος καὶ κοιμήθηκε.

"Οταν ἄνοιξε τὰ μάτια του ἡ ἔκφρασή του ἦταν γαλήνια. Εἶδε τὸ γιατρὸ καὶ τοῦ χαμογέλασε φιλικὰ σφίγγοντάς του τὸ χέρι. Τὸ φάρμακο εἶχε ξαναφέρει τὴ δύναμη καὶ τὴν ὑγεία στὸν 'Αλέξανδρο.

Σὲ λίγες μέρες ὁ Βασιλιὰς ἦταν ὄρθιος καὶ παρουσιάστηκε στὸ στρατό του. Οἱ ἄνδρες παραληροῦσαν ἀπὸ χαρά, τριγύριζαν τὸ γενναῖο γιατρὸ καὶ τοῦ ἔκαναν μύριες φιλοφρονήσεις κι' εὐχαριστίες ποὺ εἶχε σώσει τὸν περιπόθητο ἀρχηγό τους.

150 Διατρέχοντας νικηφόρα τὴν Κιλικία ὁ 'Αλέξανδρος ἔμαθε πὼς ὁ βασιλιὰς τῆς Περσίας μὲ ὅλη του τὴν ἀκολουθία βρισκόταν κοντὰ στὴν 'Ισσό. Μὲ πολλὴ προθυμία ἔτρεξε νὰ τὸν συναντήση. 'Εκείνη τὴ σύγκρουση τὴν ἐπιζητοῦσε ἀπὸ καιρό. 'Ως τότε τὴ δύναμή του τὴν εἶχαν γνωρίσει μόνο οἱ σατράπες.

Εἶπε νὰ δώσουν ἄφθονο δεῖπνο στοὺς στρατιῶτες κι' ἐκείνη τὴ νύχτα ν' ἀναπαυθοῦνε καλά. Τὸ πρωῒ τοὺς φλόγισε μὲ τὰ λόγια του καὶ ξεκίνησαν μὲ παιᾶνες καὶ σάλπιγγες γιὰ νὰ πάρουν θέση στὴ μάχη.

(Συνεχίζεται)

Η Σελίδα των Μικρών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Πολυτεχνίτης

'Αγαπητά μου παιδιά.

«Πολυτεχνίτης κι' ερημοσπίτης», λέει μιά λαϊκή παροιμία, μά, ὁ Τέλης καυχιέται μονάχα γιά τὸ πρῶτο.

Τὸν θυμᾶστε τὸν Τέλη, τὸν ἐγγονό μου; 'Η πρώτη σας γνωριμία ἦταν μὲ τὴν τεμπελιά του... 'Ύστερα ὅμως, ὅπως θυμᾶστε, μᾶς ἔδειξε κι' ἀρκετὰ προτερήματα καὶ φαντάζομαι νὰ σᾶς ἔγινε συμπαθητικός. 'Ε, λοιπόν, ἄν τὸν ἔχετε ἐπιθυμήσει, σᾶς τὸν παρουσιάζω καὶ σήμερα. Δέστε τον καθισμένο κοντά μου. Τί κάνει; θὰ μὲ ρωτήσετε. Πλέκει. Χτὲς ἔκλωθε, μὲ τὴ ρόκα μου, καὶ προχθὲς κεντοῦσε μὲ τὴν ἀδερφή του.

— Δὲ ντρέπεσαι, Τέλη, τοῦ λέει ὁ Δημητρός. Γυναῖκα εἶσαι, καὶ πλέκεις; Βάλε λοιπὸν καὶ φουστάνια.

'Ο Τέλης δὲν καταδέχεται ν' ἀπαντήση. Εἶναι ἀπασχολημένος στὸ πλέξιμό του. Τούφυγαν δυὸ πόντοι καὶ θὰ τοὺς χάση.

Τί πλέκει; θὰ μὲ ρωτήσετε. Βρῆκα, κάτι παλιὰ ξεφτισμένα μαλλιὰ κι' ἐπειδὴ τίποτε δὲν πρέπει νὰ χάνεται, ἀποφάσισα νὰ τὰ κλώσω ξανὰ καὶ νὰ πλέξω μιὰ τσάντα γιὰ ψώνια. Λοιπὸν ὁ Τέλης μὲ βοηθᾶ. Θὰ μοῦ πῆτε: καὶ τ' ἀποτέλεσμα; Θὰ τὸ μάθετε ἀπὸ τὴ Βούλα.

— Γιαγιά, βρῆκα στὰ σκουπίδια ἕνα πλεκτό.

'Ο Τέλης ταράζεται, καθὼς τὸ βλέπει.

— Μούπεσε χτές, λέει θυμωμένος κι' ἐσύ, ἀνόητη, τὸ σκούπισες;

— Δὲ θὰ τὸ σκούπιζα ὅμως ἄν τὄχες φυλάξει στὸ καλάθι τῆς γιαγιᾶς. Καὶ ποὔναι τ' ἀδράχτι ποὺ ἔκλωθες χτές;

Πρέπει νὰ σᾶς πῶ πὼς ὁ Τέλης, μιὰ ποὺ δὲν τοὔδινα τὸ δικό μου ἀδράχτι, βρῆκε ἕνα παλιό, κι' ἀντὶ γιὰ σφοντύλι, ἔβαλε μιὰ μικρὴ στρογγυλὴ πατάτα. 'Επειδὴ ὅμως τὸ μεσημέρι τοῦ μύρισε μεζεδάκι ἔβγαλε τὸ σφοντύλι του καὶ τὸ τηγάνισε. 'Έτσι τὸ κλώσιμο ἔμεινε στὴ μέση. Σήμερα πιάσαμε τὸ πλέξιμο. Μὰ ὁ Τέλης βαριέται, γρήγορα καὶ ἀλλάζει δουλειὲς κάθε τόσο.

— Μητέρα, τί κάνεις; Μπαλώνεις; Νάρθω νὰ σὲ βοηθήσω;

— Ναί, Τέλη, ἔλα νὰ μοῦ ξηλώσης αὐτὴ τὴ ραφή.

— 'Α, ὅσο γιὰ ξήλωμα, εἶναι περίφημος ὁ Τέλης, λέει ἡ Βούλα γελώντας.

Κι' ἀλήθεια σὲ λίγο εἶχε ξηλώσει κάθε ραφὴ ἀπ' τὸ φόρεμα, ποὺ θὰ γύριζε ἡ μητέρα. 'Απ' τὴν προθυμία του μάλιστα δὲν περιορίσθηκε μόνο στὶς ραφές. 'Έσκισε τὸ ροῦχο σὲ τρεῖς μεριὲς ἀπὸ πάνω ὡς κάτω.

— Βλέπετε, εἶμαι πολυτεχνίτης, φωνάζει περήφανος. 'Όλα τὰ ξέρω. 'Εδῶ ὁ καλὸς ξηλωτής, ὁ κλώστης, ὁ πλέκτης, ὁ ὑφαντής, κι' ὁ..

— ... 'Ερημοσπίτης, συμπληρώσε ἡ Βούλα.

'Ο Τέλης ἀφήνει τὸ ξήλωμα καὶ πετιέται νὰ κυνηγήση τὴ Βούλα. 'Αφήνω κι' ἐγώ, ἡ δόλια, τὸ πλέξιμο καὶ τρέχω νὰ τοὺς χωρίσω.

Τί τραβᾶ ἕνα σπίτι ὅταν ἕνας τεμπέλης ἀποφασίζει ξάφνου νὰ γίνη πολυτεχνίτης.

Σᾶς φιλῶ

'Η γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

ΤΑ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΙΑ

Μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ ζοῦσε ἕνας ψαρᾶς ποὺ εἶχε δυὸ παιδιά, δυὸ ἀγόρια, δίδυμα. Κ' ἦταν τὸ ἕνα ἀπαράλλαχτο τὸ ἄλλο. 'Έμοιαζαν σὰν δυὸ σταγόνες νερό. Σὰν μεγάλωσαν καὶ τὰ δυὸ ἀδέλφια σκέφτηκαν πὼς ἦταν καιρὸς νὰ ξενητευτοῦν. Μὰ ὁ πατέρας τους δὲν τὰ ἄφηνε. Μὰ σὰν αὐτὰ ἐπέμεναν ἀποφασίστηκε νὰ φύγη πρῶτα τὸ ἕνα, κι' ὅταν αὐτὸ γύριζε νὰ ἔφευγε καὶ τ' ἄλλο.

Τὸ ἕνα παιδὶ πῆρε τότες τὸ ἄλογο, τὸ σκυλί του καὶ κίνησε. Μὰ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀποχαιρετοῦσε τὸν ἀδελφό του τοῦ εἶπε:

— Βλέπεις ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ κυπαρίσσια; 'Άμα ἕνα ἀπὸ τὰ δυὸ ξεραθῆ τότε νὰ ξέρης πὼς δὲν θὰ εἶμαι καθόλου καλὰ καὶ νὰ ἔλθης νὰ μὲ βρῆς.

Περπάτησε μέρες τὸ πρῶτο παιδί. Κι' ἕνα βράδυ ἔφτασε στὸ πρῶτο ἀπόμερο σπίτι μιᾶς μεγάλης πολιτείας. Μέσα κατοικοῦσε μιὰ γριὰ ποὺ δέχτηκε νὰ τὸν φιλοξενήση. Τοῦ ἔδωσε μάλιστα νὰ φάη. Μὰ σὰν τῆς ζήτησε λίγο νερὸ ἐκείνη τοῦ εἶπε:

— Δὲν ἔχω. Μιὰ μόνο φορὰ παίρνουμε νερὸ ἐμεῖς ἐδῶ πέρα, γιατὶ τὶς βρύσες τῆς πολιτείας τὶς κρατάει ἕνα στοιχειό. Κάθε χρόνο τοῦ δίνουμε καὶ τρώει μιὰ κοπέλλα καὶ τότε ἀφήνει γιὰ μιὰ μέρα νὰ τρέξη ἄφθονο τὸ νερό. 'Ύστερα κλείνει ξανὰ τὶς βρύσες. Νὰ αὔριο κι' ὅλας θὰ τοῦ δώσουμε τὴν πιὸ ὄμορφη κοπέλλα τῆς χώρας. 'Ο κλῆρος ἔπεσε στὴ βασιλοποῦλα. Πρωΐ-πρωῒ θὰ τὴ πᾶνε ἐκεῖ γιὰ νὰ τὴν φάη τὸ στοιχειό!

Τὸ πρωῒ πῆγαν στὶς πηγὲς τὴν κόρη τοῦ βασιλιᾶ καὶ τὴν ἔδεσαν μὲ μαλαματένιες ἁλυσσίδες ἐκεῖ σ' ἕνα δένδρο. Κι' ἔφυγαν γρήγορα - γρήγορα καὶ τὴν ἄφησαν μόνη. Τὸ παιδὶ τοῦ ψαρᾶ ὁδηγημένο ἀπὸ τὴ γριὰ πῆγε κι' αὐτὸ στὶς πηγές. Βρῆκε τὴ βασιλοποῦλα ποὺ ἔκλαιγε!

— Μὴν κλαῖς βασιλοποῦλα τῆς εἶπε.

Καὶ παραμόνεψε ἐκεῖ. Μὰ μόλις βγῆκε τὸ στοιχειό, ἔτρεξε τὸ σκυλὶ ποὺ ἀκολουθοῦσε πάντα τὸ παιδὶ καὶ τὸ ἔπνιξε... 'Έπειτα ἔλυσε τὴν κόρη ἀπὸ τὸ δέντρο, τὴν ἀνέβασε στ' ἄλογό του καὶ τὴν πῆγε ἴσια στὸ παλάτι...

Σὰν ἔμαθε ὁ βασιλιὰς καὶ ὁ λαὸς του τὸ τί ἔγινε χάρηκαν πολύ. Καὶ τιμῆσαν μὲ χίλιες δυὸ τιμὲς τὸν νέο. 'Ο βασιλιὰς μάλιστα—ἀφοῦ τὸ ἤθελε μάλιστα, κι' ἡ βασιλοποῦλα, τοῦ πρότεινε νὰ τὸν κάμη γαμπρό.

'Έπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁ βασιλικὸς πιὰ γαμπρός, θέλησε νὰ πάη κυνήγι. Πῆρε τὸ ἄλογό του καὶ τὸ σκυλί του κι' ἀπομακρύνθηκε πολὺ ἀπὸ τὴν πόλη. Μὰ καθὼς κυνηγοῦσε δίψασε. Κι' ἔτρεξε σὲ μιὰ βρύση.

Μὰ ἡ γριὰ τοῦ ζήτησε πρῶτα νὰ ξυλίση μὲ μιὰ βέργα τὸ σκυλί του. 'Ο νέος δέχτηκε. Μὰ μὲ τὴν πρώτη ξυλιὰ ποὺ τοῦ ἔδωσε ὁ σκύλος μαρμάρωσε! Τότε βάρεσε κι' αὐτὸν καὶ τὸ ἄλογο του καὶ μαρμάρωσαν καὶ οἱ δυό...

Τὴν ἴδια στιγμὴ στὸ πατρικό του σπίτι ὁ πατέρας του κι' ὁ ἀδελφός του εἶδαν τὸ κυπαρίσσι νὰ μαραίνεται.

Τότε ξεκίνησε, ὅπως εἶχαν συμφωνήσει, κι' ὁ ἄλλος ἀδελφός, παίρνοντας ἕνα ἄλλο σκυλὶ καὶ τὸ ἄλογό του.

'Έφτασε ἔπειτα ἀπὸ μέρες στὸ σπίτι τῆς πρώτης γριᾶς ποὺ εἶχε φιλοξενήθη κι' ὁ βασιλικὸς γαμπρός.

— Νὰ μὲ συμπαθήσης, γιέ μου, τοῦ εἶπε ἡ γριά, μόλις τὸν εἶδε, ποὺ δὲν ἦρθα νὰ σὲ συγχαρῶ γιὰ τὸ γάμο σου μὲ τὴ βασιλοποῦλα.

'Η γριά, βλέπετε, νόμισε πὼς ἦταν ὁ πρῶτος ἀδελφός, γιατὶ ὅπως εἴπαμε ἔμοιαζαν καταπληκτικὰ τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ ψαρᾶ.

— Δὲν πειράζει, τῆς εἶπε, κι' ἀφοῦ τὴ χαιρέτησε ἔτρεξε στὸ παλάτι.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ βασιλιὰς τοῦ εἶπε:

— Τί ἔπαθες, παιδί μου, κι' ἔκανες τόσες μέρες νὰ φανῆς; 'Η γυναῖκα σου μέσα κλαίει ἀπὸ τὴν ἀγωνία. Φοβηθήκαμε ὅλοι πὼς κάτι ἔπαθες στὸ κυνήγι.

Αὐτὸς ὅμως δὲν εἶπε τίποτε.

Μὰ ἀμέσως ἔφυγε γιὰ νὰ βρῆ τὸν ἀδελφό του. Πῆρε τὰ βουνά... 'Η τύχη ὅμως τὸν βοήθησε γιατὶ πῆρε τὸν ἴδιο δρόμο ποὺ εἶχε πάρει κι' ὁ ἀδελφός του.

Σὰν προχώρησε ἀρκετὰ βρῆκε τὴν βρύση κι' εἶδε ἐκεῖ μαρμαρωμένο τὸν ἀδελφό του, τὸ σκυλὶ καὶ τὸ ἄλογο...

Εἶδε καὶ τὴ γριὰ καὶ τῆς εἶπε νὰ ξεμαρμαρώση τὸν ἀδελφό του.

— 'Άφησέ με νὰ κτυπήσω τὸ σκυλί σου τοῦ εἶπε, μὲ τὴν βίτσα καὶ τότε θὰ ξεμαρμαρώσω τὸν ἀδελφό σου!

— 'Όχι τῆς εἶπε. Καὶ ἔβαλε τὸ σκυλί του νὰ τὴν φάη...

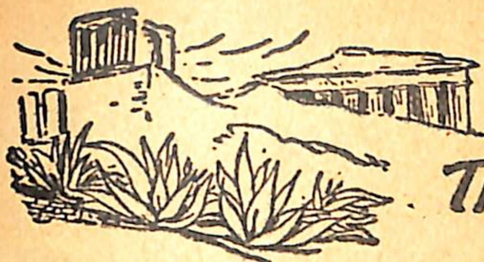
— Μή, μή, εἶπε ἡ γριά!

Μὰ ὁ σκύλος τὴν εἶχε κι' ὅλας καταπιῆ μέχρι τὴ μέση!...

— Πὲς τοῦ σκυλιοῦ σου νὰ μ' ἀφήση εἶπε ἡ γριὰ καὶ θὰ ξεμαρμαρώσω τὸν ἀδελφό σου. Μέσα στὴ σπηλιά μου ἔχω δυὸ βέργες. Μιὰ κόκκινη καὶ μιὰ πράσινη. Μὲ τὴν πρώτη ξεμαρμαρώνω. Μὲ τὴ δεύτερη μαρμαρώνω. Πάρε τὴν κόκκινη καὶ χτύπα τους...

Σὲ λίγο εἶχαν κι' ὅλας ξεμαρμαρώσει ὅλοι καὶ τὸ σκυλὶ ἄφησε τὴ γριά. Τὴν ἄφησαν ἐκεῖ, μὰ πῆραν μαζί τους κι' ἔρριξαν στὴ φωτιὰ τὶς δυὸ βέργες. Καὶ πῆγαν στὸ παλάτι κι' ἔζησαν καλὰ καὶ μεῖς καλλίτερα.

Η ΑΝΕΜΗ

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ Νάουσα καὶ ἡ Ἀραπίτσα της

Τρέχουμε βιαστικὰ πρὸς τὴν καταπράσινη πρωτοκόρη τοῦ Βέρμιου, τὴν ὡραία Νάουσα. Ὁ ἀνήφορος εἶναι μαλακὸς καὶ ἡ φύση γεμάτη παράξενες ὀμορφιές. Ἂν συνεριζόμαστε τὴ Μυρτὼ καὶ τὸ Φάνη, θὰ σταματοῦμε σὲ κάθε στροφή.

— Καταρράχτης κι' ἐδῶ! Σταματῆστε λοιπόν!

— Στὸ γυρισμό, Φάνη! Δὲ χόρτασες ἀκόμα τοὺς καταρράχτες;

— Χορταίνεται ἡ ὀμορφιά. Κανένα τοπίο δὲν μοιάζει μὲ τ' ἄλλο. Γιὰ δέστε ἐδῶ τὸ νερό! Μιὰ τὸ βλέπεις καὶ μιὰ τὸ χάνεις. Φυσομανᾶ ἀτιθάσσευτο μέσα ἀπὸ πυκνὲς λόχμες κι' εἶναι γεμᾶτο μυστήριο. Κοίτα Λωνίδα πῶς χύνεται μέσα στὴν ἄβυσσο. Ποῦ πηγαίνει;

— Εἶναι τὰ νερὰ τῆς Ἀραπίτσας, ὁ λευκὸς ἄνθρακας ποὺ τροφοδοτεῖ τὰ μεγάλα αὐτὰ ἐργοστάσια ποὺ βλέπετε. Εἶναι τοῦ Λαναρᾶ. Κάνουν νήματα καὶ ὑφάσματα. Θάθελα πολὺ νὰ τὰ βλέπαμε.

— Ὄχι τώρα, ἀπάντησαν πρόθυμα αὐτὴ τὴ φορὰ καὶ τὰ δυό μου ἀνήψια, π' ἀντιπαθοῦσαν τὰ ἐργοστάσια.

— Ἔννοια σου, Λεωνίδα, τοὺς ἔκοψα, θὰ τὰ δοῦμε στὸ γυρισμό. Ἡ μορφὴ ἑνὸς τόπου δὲν εἶναι μόνο ἡ φύση, ἡ βλάστηση, τὸ νερό, τὸ τοπίο. Εἶναι κι' ὁ ἄνθρωπος κι' ἡ ζωή του, οἱ ἀσχολίες του, ὁ βαθύτερος χαρακτῆρας ἑνὸς λαοῦ, ποὺ ἔχει τὶς ρίζες του στὸ τοπίο καὶ στὶς συνθῆκες τῆς κάθε περιοχῆς.

— Τὸ ξέρω εἶπε ὁ Λεωνίδας, μὰ τοῦτοι οἱ δυό, στὰ ταξίδια μας, δὲν τὸν βλέπουν τὸ σύγχρονο ἄνθρωπο καὶ τὸ μόχθο του στὴ ζωή. Βλέπουν μόνο τὶς ὀμορφιές, ξελιγώνουνται μὲ τ' ἀηδόνια καὶ τὰ νερὰ κι' ἀπομένουν βουβοὶ μπροστὰ σὲ μιὰ πέτρα, ποὺ θὰ τοὺς πῆς πὼς βαστᾶ ἀπ' τὰ χρόνια... τοῦ Περικλῆ. Εἶναι ἔξω ἀπ' τὴ ζωή, τὸ ρυθμὸ τοῦ καιροῦ μας.

— Καλὰ ποὔχομε κι' ἐσένα μαζί μας καὶ μᾶς ἀνοίγεις τὰ μάτια! εἶπε ὁ Φάνης εἰρωνικά.

— Καὶ βέβαια καλὰ ποὺ τὸν ἔχουμε, Φάνη. Ἡ συντροφιά μας εἶναι σπουδαία σ' αὐτό. Τέσσερις ἄνθρωποι, τέσσερις κλίσεις, τέσσερα γοῦστα, τέσσερα ζεύγη ἀνήσυχα μάτια ποὺ τὸ καθένα γυρεύει καὶ βρίσκει αὐτὸ ποὺ τ' ἀρέσει καὶ τὸ χαρίζει στοὺς ἄλλους... Ἡ γραμμὴ τῆς λεπτῆς ὀμορφιᾶς, τὸ παράξενο κι' ἀπροσδόκητο εἶναι τῆς Μυρτούλας τὸ δῶρο... Ὁ Φάνης τὰ θέλει ὅλα καὶ μᾶς κεντρίζει γιὰ νέες πορεῖες. Ὁ Λεωνίδας μᾶς σταματᾶ στὴν πραγματικότητα, στὴ ζωὴ ποὺ κυλᾶ μπροστά μας, στὰ τωρινὰ καὶ μελλούμενα... Ὅσο γιὰ μένα, τὸ παραδέχομαι πὼς πολὺ μὲ τραβοῦν τὰ παλιά. Μά, θαρρῶ, πὼς κι' αὐτὰ ἔχουν τὴν ἀξία τους κι' ἔχουν δώσει τὸν τόνο τους στὴ ζωὴ καὶ στὴν ἱστορία.

— Μά, φυσικά, βιάστηκε τώρα νὰ διορθώση ὁ Λεωνίδας. Τ' ἀρχαῖα μνημεῖα εἶναι ζωὴ κι' ἔχουν χαραγμένα ἐπάνω τους τὰ σημάδια ἀπ' τὸ μόχθο καὶ τὴν προσπάθεια τοῦ ἀνθρώπου...

— Καὶ τί σημάδια! εἶπε ὁ μικρός μου ἀρχαιολόγος ὁ Φάνης. Κανένα σύγχρονο ἔργο δὲ μαρτυρᾶ τόσο γοῦστο, δὲν ἔχει τόση ἀξία καλλιτεχνική, ὅσο μιὰ πέτρα ἀρχαία...

— Μὴν εἶσαι ὑπερβολικός εἶπα συμβιβάζοντας, ὅπως πάντα, τὶς δυὸ ἀπόψεις.

Μπαίνομε στὴ Νάουσα. Τ' αὐτοκίνητο πάει ἀργὰ νὰ τὴ βλέπουμε.

Εἶναι κτισμένη σ' ἕνα κατάφυτο γραφικό, οροπέδιο στὰ ρίζα μιᾶς παραφυάδας τοῦ Βέρμιου ποὺ τὴ λένε Τούρλα. Καλὰ ποὺ ἤρθαμε μ' αὐτοκίνητο, γιατὶ ὁ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς εἶναι ἔξη χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπ' τὴν πόλη.

— Νὰ μὴν ξεχάσουμε γυρίζοντας, λέει ὁ Λεωνίδας νὰ πάρωμε ἀπ' τὸ θαυμάσιο κρασὶ τῆς Νάουσας. Ὁ πατέρας θὰ εὐχαριστηθῆ νὰ τοῦ πᾶμε καμμιὰ μποτίλια.

— Τί ἄλλο παράγει ἡ Νάουσα; λέει ὁ Φάνης, κι' ὁ Λεωνίδας κατατοπίζει τὴ συντροφιά.

— Ἡ χώρα ὁλόγυρα, ὅπως βλέπετε, εἶναι πολὺ πλούσια. Δίνει σιτηρά, καὶ προπαντὸς φροῦτα. Ἔχει καὶ κτηνοτροφικὰ προϊόντα καὶ τὰ ἐργοστάσια κάνουν ὀνομαστὰ μάλλινα καὶ μεταξωτὰ ὑφάσματα.

— Τί πληθυσμὸ ἔχει;

— Μιὰ δεκαριὰ χιλιάδες κατοίκους. Ἔχει εἰρηνοδικεῖο, γυμνάσιο καὶ δημοτικὸ σχολεῖο.

— Ὄμορφη πόλη, λέει ἡ Μυρτὼ μ' ὅλο ποὺ πολλὰ σπίτια εἶναι καμένα ἀπ' τὶς τελευταῖες περιπέτειες τοῦ τόπου. Βλέπω ὅμως πὼς κτίζεται πάλι. Σὲ λίγο καιρὸ θάναι ὅπως πρῶτα. Μὰ φτάσαμε στὴν πλατεῖα. Δὲν κατεβαίνουμε;

Σ' ἕνα καφενεῖο παίρνουμε σὲ λίγο τὸ καφεδάκι μας καὶ κοιτάζουμε τὸν κόσμο ποὺ πάει κι' ἔρχεται. Ἡ ζωὴ εἶναι ἔντονη. Ἡ Νάουσα εἶναι μιὰ πολιτεία γεμάτη δραστηριότητα. Εἶναι πρωῒ κι' ἡ δουλειὰ ἀρχίζει στὰ ἐργοστάσια. Νέα κορίτσια χτυποῦν χαρούμενα τὰ τακουνάκια τους στὰ πλακόστρωτα δρομάκια...

Κάνομε μιὰ βόλτα. Μέσα σὲ γραφικὲς αὐλές, ἰσκιωμένες ἀπὸ κληματαριὲς καὶ πλατύφυλλα δένδρα, μὲ γλάστρες στὶς ἐμπατὲς στὰ μπαλκόνια καὶ στὰ πρεβάζα τῶν παραθύρων, μᾶς φανερώνουν μιὰ ἄλλη ζωή, νοικοκυρεμένη, ἀρχοντική, μὲ τὸ χρῶμα τῶν περασμένων καιρῶν. Γρηοῦλες εὐγενικὲς καὶ γαλήνιες μᾶς καλημερίζουν. Ἀπ' τὶς ἀνοιχτὲς πόρτες διακρίνουμε κατακάθαρα σπίτια. Παντοῦ ἔχει τὴ σφραγίδα της ἡ πάστρα καὶ ἡ ἀρχοντιά. Πολὺ συμπαθητικὴ πολιτεία ἡ Νάουσα!

— Νὰ πᾶτε στὸν Ἅη Νικόλα, μᾶς λέει μιὰ χαμηλοβλεποῦσα νοικοκυρά.

— Σᾶς εὐχαριστοῦμε. Τὄχουμε σκοπό. Εἶναι ὄμορφα;

— Ἐμᾶς μᾶς ἀρέσει, μᾶς λέει καὶ κοκκινίζει.

Δρόμο λοιπὸν γιὰ τὸν Ἅγιο Νικόλα. Ἀνηφορίζουμε πρὸς τὸ Βέρμιο, μέσα ἀπὸ σύδεντρους δρόμους καὶ βραγιὲς ποὺ μεσοκαλόκαιρα εἶναι ὁλάνθιστες. Τέλος φτάνουμε σ' ἕνα ἴσιωμα, ὅπου ἔχει καταυλισμὸ ὁ στρατός. Ἕνας νέος ἀξιωματικός, μᾶς παρακαλεῖ νὰ τὸν κατεβάσουμε στὴ Νάουσα καὶ στὸ μεταξὺ κουβεντιάζουμε. Εὐχαρίστως μᾶς κάνει τὸν ὁδηγὸ ὣς τὶς νερομάνες.

Τί γιγάντια πλατάνια, σειρὰ ἀτέλειωτη ποὺ κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο τους κάνει τὴν πορεία της ἡ Ἀραπίτσα. Τὴ λὲν ἔτσι ἀπ' τὸ σκοτεινὸ χρῶμα ποὺ παίρνουν τὰ νερά της, καθὼς κυλοῦν πάνω σὲ καταπράσινη κοίτη καὶ κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο τῶν θεόρατων δέντρων. Λυγερό, πλατύ, φίδι, ποὺ κουλουριάζεται μὲ καμάρι ἀνάμεσα στὴν ἐξαίσια βλάστηση. Δῶρο τοῦ Βέρμιου στὴν ἀγαπημένη του κόρη τὴ Νάουσα, γιὰ νὰ τὴ δροσίζη, νὰ ποτίζη τοὺς κήπους της καὶ νὰ βάζη σὲ κίνηση τὰ μεγάλα της ἐργοστάσια, πέφτοντας μὲ ὁρμὴ στὶς πλαγιὲς τῆς Τούρλας.

— Ποῦ πᾶμε;

— Ἐκεῖ ποὺ μᾶς πάει ἡ Ἀραπίτσα, λέει ὁ νέος ἀξιωματικός. Πᾶμε στὶς πηγὲς τῶν νερῶν. Εἶναι κάτι ποὺ δὲν τὸ φαντάζεστε. Πραγματικὰ ἦταν κάτι ἀφάνταστο. Μέσα ἀπ' τὴν καρδιὰ τοῦ βουνοῦ, δέσμες ἀφρισμένες πηδοῦν καὶ χορεύουν ὁλόγυρα ἀπὸ κορμοὺς ποὔχουν ξερριζώσει. Κλαδιά, ξέφυλλα κι' ἀποξηραμένα, ἀνθίζουν ξανὰ μὲ τὸ ἄσπρο λουλούδισμα τῶν ἀφρῶν. Βράχια, χρόνια τώρα λευκαίνονται στὴν ὁρμή του. Εἶν' ἡ στιγμὴ ποὺ τὰ σπλάχνα τῆς γῆς κάνουν δῶρο στὸν ἄνθρωπο τὸ μεγάλο τους θησαυρό. Ἕνα δυὸ νερομάνες δίνουν τροφὴ στὸ ποτάμι. Πιὸ πάνω, τίποτε. Τὸ Βέρμιο στέκει βουβὸ μὲ κλειστὸ καὶ γεμάτο μυστήριο τὸ πλατὺ τριχωτό του στῆθος. Ἐδῶ γίνεται ἡ Ἁγία Δωρεὰ καὶ γεννιέται ἡ πεντάμορφη Ἀραπίτσα. Ψηλότερα εἶναι τὸ δέος, τὸ μεγαλεῖο κι' ἡ ὀμορφιὰ τῆς Παρθένας Γῆς. Ἀκολουθοῦμε στὸ κύλισμά της τὴν Ἀραπίτσα. Βγάζομε ἐδῶ κι' ἐκεῖ φωτογραφίες. Πάνω σ' ἕναν κορμό, δίπλα σ' ἕνα κομψὸ γεφυράκι. Περνοῦμε φράκτες λουλουδιασμένους, κήπους γεμάτους λαχανικά, φτάνουμε πάλι στὴν ὄμορφη Νάουσα. Ὁ νέος ἀξιωματικὸς μᾶς πηγαίνει στὰ ἐργοστάσια.

Μένομε κατάπληκτοι. Μὲ πόση ταχύτητα γίνονται ὅλα. Ζαλιζόμαστε. Ἐδῶ μασουρίζουν τὶς κλωστές. Ἐδῶ γίνεται τὸ στημόνι τ' ἀργαλειοῦ, ἐδῶ πιὰ ὑφαίνουν... ὑφαίνουν χωρὶς ὑφάντρες. Μιὰ μόνη κοπέλλα γυρίζει καὶ κανονίζει σειρὰ ἀπὸ ἀργαλειά. Δένει μιὰ κλωστή, ἰσιώνει μιὰ ἄλλη, βάζει σὲ κίνηση κάτι ποὺ σταμάτησε... Ἐδῶ βάφονται τὰ ὑφάσματα. Καὶ τί χρώματα, τί ποικιλία!

Ὁ Λεωνίδας κοιτάζει κρυφὰ τὸν καθένα μας καὶ τὸ μάτι του τρεμοπαίζει μὲ θρίαμβο.

— Νὰ ἡ ζωή, λέει ξάφνου. Ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος βάζει στὴν ὑπηρεσία του τὴ φύση. Τιθασσεύει τὸ ἄσπρο ἀδάμαστο ἄλογο τοῦ βουνοῦ καὶ τὸ ζεύει στὸν ἀργαλειό του... Ἡ ὀμορφιὰ κι' ἡ ἀξία τῆς Ἀραπίτσας φαίνεται τώρα πολὺ καλλίτερα.

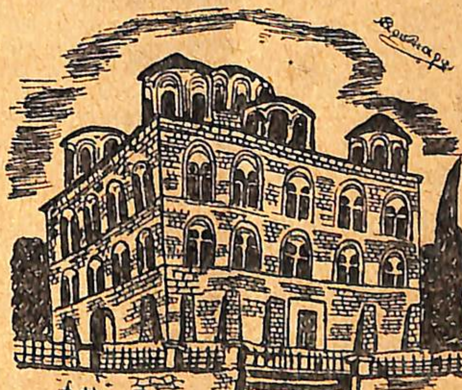
— Τὴν προτιμῶ κάτω ἀπ' τὰ πλατάνια, λέει μὲ πεῖσμα ὁ Φάνης.

Μά ὡστόσο, πηγαίνει παντοῦ καὶ ρωτᾶ γιὰ νὰ μάθη τὸ καθετὶ πῶς δουλεύει. Κι' ὁ Λεωνίδας χαμογελᾶ. Ἡ περιέργεια κι' ἡ λαχτάρα γιὰ γνώση νικᾶ τὸ πεῖσμα.

Ἡ Μυρτώ, σὰ νοικοκυρούλα, ἐνδιαφέρεται γιὰ τὶς λεπτομέρειες. Κουβεντιάζει μὲ τὰ κορίτσια, μὰ ποῦ ν' ἀκούση τὰ λόγια τους! Κοιτάζομε τὰ ξανθά τους καὶ καστανὰ κεφαλάκια κατάλευκα ἀπὸ τὸ χνοῦδι. Καθὼς βγαίνουμε, καθαρίζομε τὸ λαιμό μας, φτύνοντας κλωστίτσες.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΣΚΙΤΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Σκίτσο Ἀπ. Χουλιάρα)

ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ

Τί φυτεύομε τὸν Αὔγουστο; Πολλὰ πράγματα, κι' ἀνάμεσα σ' αὐτὰ λάχανα, κουνουπίδια, σέλινο, κλπ.

Σήμερα θὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ σέλινο ποὺ νοστιμίζει τὰ φαγητά, καὶ ποὺ οἱ ρίζες του εἶναι γευστικότατες... γιὰ ὅποιους τὶς ἀγαποῦν.

Σ έ λ ι ν ο

Τὸ σέλινο χρειάζεται δροσερὸ χῶμα, καλοδουλεμένο καὶ καλοκοπρισμένο, γιατὶ εἶναι φυτὸ ἐ ξ α ν τ λ η τ ι κ ό.

Τὸ καλύτερο εἶναι νὰ σπείρωμε τὸν σπόρο ἀπὸ τὸ Φεβρουάριο σὲ ζεστὰ τζάκια.

Στὸ χῶμα (τοῦ τζακιοῦ) ρίχνουμε κοπριὰ καὶ λίγο νίτρο γιὰ λίπασμα. Ποτίζομε ἄφθονα μετὰ τὴ σπορά.

Ἂν σπείρωμε τὸν Ἀπρίλη σὲ ἀνοιχτὰ τζάκια προσέχομε νὰ ἔχουν ἄφθονη κοπριά.

Ὅταν τὰ φυτὰ ἀρχίζουν ν' ἀποκτοῦν μερικὰ φύλλα, τὰ βοτανίζομε, κι' ὅταν φτάσουν στοὺς 20 πόντους τὰ ξερριζώνωμε κι' ἀφοῦ κόψωμε λίγο τὰ φύλλα στὴν φοῦντα, (τ' ἀραιώνωμε δηλαδὴ) τὰ μεταφυτεύομε μέσα σὲ βραγιὲς καὶ σὲ ἀπόσταση 25—30 πόντους τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Περιττὸ νὰ ἐπαναλάβω πὼς τὸ χῶμα πρέπει νὰ εἶναι καλὰ κοπρισμένο καὶ λιπασμένο.

Σχῆμα 1. Σέλινο Πασκάλ

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ μεταφυτευθοῦν τὰ σέλινα, πρέπει νὰ ποτίζωνται χορταστικά. Τὸ νερὸ εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ τὰ σέλινα, τὸ πολὺ νερὸ τὰ κάνει νὰ προκόβουν.

Ἐπίσης χρειάζονται (ὅπως κι' ὅλα τὰ χορταρικὰ) 2-3 σκαλίσματα· ὄχι παγνό, γιὰ νὰ μὴ σαπίσουν τὰ σέλινα.

Τὰ σέλινα πρέπει νὰ λευκανθοῦν. Δηλαδὴ δένομε τὰ φύλλα πρὸς τὰ ἐπάνω μὲ ἄχυρο, κι' ὕστερα σκεπάζομε μὲ χῶμα λίγο κάτω ἀπὸ τὸ δέσιμο καὶ τὶς ρίζες. Αὐτὴ ἡ ἐργασία πρέπει νὰ γίνη σὲ καιρὸ στεγνό, γιὰ νὰ μὴν σαπίσουν τὰ σέλινα.

Τὸ παράχωμα γίνεται γιὰ ἐκεῖνα ποὺ ποτίζονται κανονικὰ μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα, κι' ὄχι σὲ σέλινα ποὺ εἶναι πάντα μέσα στὸ νερό.

Ὅταν δένομε τὰ σέλινα, λογαριάζομε καὶ πῶς θὰ τὰ κόβωμε: ἂν τὰ δέσωμε ὅλα, ὕστερα ἀπὸ δυὸ ἑβδομάδες, θὰ πρέπει ὅλα νὰ τὰ κόψωμε, γιατὶ δὲν ἀντέχουν στὸ παράχωμα παραπάνω ἀπὸ τρεῖς ἑβδομάδες. Ἔτσι λοιπὸν λογαριάζομε πόσα θέλομε νὰ κόψωμε, καὶ παραχώνομε ἀναλόγως.

Μερικοὶ σκεπάζουν τὶς ρίζες πρῶτα μὲ ἄχυρα, κι' ὕστερα μὲ χῶμα. Ἔτσι, λένε, δὲν σαπίζουν.

Τὰ σέλινα καλλιεργοῦνται καλὰ ὅλο τὸ καλοκαίρι, ἀπὸ τὸν Ἀπρίλη ὡς τὸ Σεπτέμβρη.

Θέλουν ὅμως πολὺ κοπριὰ καὶ νερό.

Τὸ καλοκαίρι καλὸ εἶναι νὰ φυτεύωνται κάτω ἀπὸ δέντρα γιὰ τὸν ἴσκιο τους.

Π ο ι κ ι λ ί ε ς. Μὴ φυτεύετε κοινὰ σέλινα. Ἔχουν ἐκφυλιστεῖ. Ἔχουν μικρὰ φύλλα, κοτσάνια σκληρὰ καὶ λίγη γούλα.

Μιὰ ἀπ' τὶς καλύτερες ποικιλίες εἶναι τὸ κοντόχοντρο σέλινο Πασκάλ. (Ὅταν θὰ πάτε γιὰ σπόρο καὶ τὸ ζητήσετε, θὰ σᾶς τὸ δώσουν). Εἶναι ἀκόμη σέλινα μενεξεδιά, τὰ σαρκώδη, μὲ τὴν μυρωδάτη γούλα, τὰ σαρκώδη τῆς Πράγας μὲ μεγάλες στρογγυλὲς ρίζες, τὰ κατσαρὰ ποὺ εἶναι γλυκὰ καὶ κατάλληλα γιὰ σαλάτες.

Ἀ ρ ρ ώ σ τ ε ι ε ς. Ἡ κυριώτερη ἀρρώστεια τοῦ σέλινου εἶναι ἡ σεπτορίαση ποὺ τὴν ὀνομάζουν οἱ κηπουροὶ σκουριά.

Τὰ φύλλα σκεπάζονται ἀπὸ λεκέδες σταχτοκίτρινους μὲ μαῦρες ποῦντες.

Ἀπολυμαίνομε τὸν σπόρο, ἀφήνοντάς τον σὲ διάλυση φορμόλης (1 μέρος φορμόλη σὲ 100 νερὸ) γιὰ τρεῖς ὧρες.

Ὅταν ξεραθῆ καλά, πρέπει νὰ τὸν σπείρωμε ἀμέσως.

Ἂν προσβληθοῦν ἀπὸ σκουριὰ στὸν λαχανόκηπο, δὲν ὑπάρχει καμμιὰ θεραπεία. Ποτίζομε βέβαια ἀραιότερα γιὰ νὰ περιοριστῆ ἡ ἀρρώστεια, ἂν ὅμως ἐπιμένει, πρέπει νὰ ξεριζώσωμε τὰ σέλινα ποὺ ἔπαθαν καὶ νὰ τὰ κάψωμε.

Δεύτερη ἀρρώστεια, εἶναι ὁ κρεμμυδοφάγος ποὺ τρώει τὶς ρίζες. Δύσκολη ἡ καταπολέμησή του, γιατὶ πρέπει νὰ ξεπαστρευτῆ ἀπ' ὅλον τὸν κῆπο. Αὐτὸ γίνεται μὲ ἔγχυση σουλφαύρου 50 δράμια γιὰ τὸ κάθε τετραγωνικὸ μέτρο.

Σ π ό ρ ο ς. Ὅταν ὡριμάσει ὁ σπόρος κόβομε τὰ ἀνθισμένα βλαστάρια καὶ τ' ἁπλώνωμε στὸν ἥλιο νὰ ξεραθοῦν καλά. Ὕστερα τὰ τρίβομε νὰ πέση ὁ σπόρος, καὶ τὰ φυλᾶμε σὲ μέρος στεγνό.

ΔΕΝΤΡΟΚΟΜΙΑ

Τ ὸ κ λ ά δ ε μ α. (συνέχεια).

Εἴπαμε στὰ προηγούμενα πὼς ἔχομε δυὸ εἰδῶν κλαδέματα, τὸ χειμωνιάτικο καὶ τὸ καλοκαιρινό.

Χ ε ι μ ω ν ι ά τ ι κ ο κ λ ά δ ε μ α.

Λίγοι εἶναι οἱ δενδροκόμοι ποὺ ξέρουν νὰ δώσουν στὸ δέντρο κλαδεύοντάς το ἕνα κανονικὸ σχῆμα.

Τὸ μόνο ποὺ ξέρουν νὰ κάνουν, εἶναι νὰ κόβουν μερικὰ ἀπὸ τὰ κεντρικὰ κλωνάρια κι' ἔτσι τὸ δέντρο παίρνει ἕνα χοντροειδὲς σχῆμα σὰν ποτῆρι (κυπελλῶδες).

Διόλου ὅμως δὲν γνοιάζονται γιὰ τὴν ἰσορροπία τοῦ δέντρου καὶ γιὰ τοὺς χυμούς του.

Τὰ κυριώτερα σχήματα ποὺ δίνομε μὲ τὸ κλάδεμα, εἶναι: 1) ἡ πυραμίδα, 2) τὸ κύπελλο, 3) τὸ ἐλεύθερο (ἀκανόνιστο).

Π υ ρ α μ ί δ α.

Εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα σχήματα. Μὲ αὐτὴν κυκλοφοροῦν κανονικὰ οἱ χυμοί, κι' ἔτσι τρέφονται καλὰ οἱ καρποί. Ἔπειτα ἐπιτρέπει νὰ φυτευθοῦν πολλὰ δέντρα σὲ μικρὴ ἔκταση, καὶ τέλος δίνει στὸ δέντρο μεγαλύτερη ἀντοχὴ γιὰ τοὺς ἀνέμους.

Καθὼς βλέπομε, τὸ κλάδεμα γιὰ νὰ σχηματιστῆ ἕνα ὡρισμένο σχῆμα, δὲν τὸ κάνομε μόνο γιατὶ τὸ κανονικὸ σχῆμα εἶναι ὡραῖο, ἀλλὰ πρὸ παντὸς γιατὶ εἶναι χ ρ ή σ ι μ ο ἡ καλύτερα ἀ π α ρ α ί τ η τ ο.

Στὴν πυραμίδα τὰ κάτω κλαδιὰ εἶναι μεγάλα, κι' ὅσο ἀνεβαίνουμε πρὸς τὴν κορυφὴ στενεύουν.

Στὴ βάση κάθε κλαρὶ πρέπει νὰ εἶναι μακρὺ τὸ ἕνα τρίτο ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ δέντρου. Δὲν μποροῦμε νὰ δώσουμε τὸ σχῆμα τῆς πυραμίδας σὲ ὅλα τὰ δέντρα, ἀλλὰ στὰ δέντρα ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ζωηρὰ καὶ εὔρωστα, ὅπως π.χ. οἱ ἀπιδιές, οἱ κυδωνιές. Οἱ ἀπιδιὲς ποὺ μπολιάστηκαν σὲ κυδωνιὲς δὲν πρέπει νὰ κλαδευτοῦν στὸ σχῆμα τῆς πυραμίδας.

Τὰ δέντρα ποὺ εἶναι νὰ κλαδευτοῦν σὰν πυραμίδες, δὲν πρέπει νὰ φυτεύωνται σὲ ἀποστάσεις πιὸ μικρὲς ἀπὸ τὰ τέσσερα μέτρα.

Στὴν πυραμίδα (σχῆμα 2) ἡ ἀπόσταση α (ὅσο ἀπέχουν τὰ κλαδιὰ τῆς βάσης ἀπὸ τὸν κορμὸ) πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἕνα τρίτο ἀπὸ τὴν ἀπόσταση β—γ (ὕψος τοῦ δέντρου).

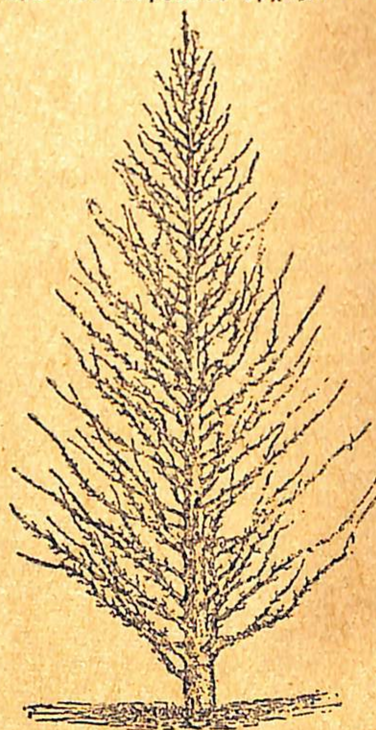
Στὸ ἐρχόμενο θὰ ποῦμε πῶς πρέπει νὰ κλαδευτῆ τὸ δέντρο γιὰ νὰ πάρη αὐτὸ τὸ σχῆμα.

ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ ΜΑΣ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ

Τοὺς ζεστοὺς μῆνες πρέπει ἰδιαίτερα νὰ φροντίζωμε καὶ νὰ περιποιούμαστε τὰ ζῶα μας, γιατὶ τώρα διατρέχουν κίνδυνο ν' ἀρρωστήσουν, καὶ προπαντὸς ἀπὸ ἐντερικά. Τώρα παθαίνουν καὶ τὰ μικρὰ κουνελάκια κοκκιδίαση ποὺ εἶναι ἡ πιὸ ἐπικίνδυνη ἀρρώστεια γιὰ τὰ κουνέλια. Τὰ κουνέλια ὑποφέρουν πολὺ ἀπὸ τὴν ζέστη, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ φροντίζωμε νὰ ἔχουν δροσερὴ κατοικία. Πρέπει νὰ πλένεται συχνά, καὶ ἡ καθαριότητα πρέπει νὰ εἶναι ἐξαιρετική. Ἂν συμβῆ νὰ παρουσιαστῆ καμμιὰ μολυσματικὴ ἀρρώστεια πρέπει νὰ κάνωμε συστηματικὴ καὶ ὄχι ἐπιπόλαιη ἀπολύμανση.

Τ ρ ι χ ό π τ ω σ η τ ῶ ν κ ο υ ν ε λ ι ῶ ν

Κάθε χρόνο τὰ κουνέλια ἀλλάζουν τρίχα. Τώρα τὸν Αὔγουστο ἀρχίζει νὰ πέφτη ἡ τρίχα τους κι' αὐτὸ ἐξακολουθεῖ ὡς τὶς ἀρχὲς τοῦ χειμώνα.

Σχῆμα 2. Πυραμίδα ἀχλαδιᾶς

Ὅταν παρουσιαστῆ, δὲν ἔχουμε νὰ κάνωμε τίποτα ἰδιαίτερο στὸ ζῶο, παρὰ νὰ τὸ βοηθήσωμε ν' ἀπαλλαγῆ ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ γρήγορα ἀπ' τὴν τριχόπτωση. Τοῦ δίνομε λοιπὸν λιτὴ τροφή, χόρτα, σανὸ ψιλοκομμένο καὶ πίτουρα.

Ὅταν ὅμως ἀρχίσει ἡ τριχοφυΐα, τότε πρέπει νὰ τοῦ δώσουμε πιὸ ἄφθονη καὶ θρεπτικὴ τροφή, γιὰ νὰ βγάλη καλὴ τρίχα. Στὴν κανονικὴ τροφή του τότε, προσθέτομε μέσα στὰ πίτουρα του μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας μπομπότα (καλαμποκάλευρο) καὶ μισὴ κουταλιὰ τῆς σούπας λινόπιττα ἀλευροποιημένη γιὰ ν' ἀποκτήση τὸ κουνέλι στιλπνὸ καὶ μεταξωτὸ τρίχωμα. Περίφημα ἀποτελέσματα ἔχομε, ἂν τοῦ δίνομε καθημερινὰ καὶ μερικοὺς σπόρους ἡλιάνθου (ἥλιου), (2—3 δράμια τὴν ἡμέρα, ὄχι περισσότερο, ὅταν ἀρχινάει νὰ βγάζη τρίχα).

Ὁ ἥλιανθος εἶναι πολὺ κατάλληλη τροφὴ καὶ γιὰ τὶς κουνέλες ποὺ θηλάζουν. Πρέπει δὲ νὰ προσέχωμε πολὺ τὴν τροφή τους.

Ὁ μπάρμπα - ΜΗΤΡΟΣ

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο ΑΓΡΙΟΓΑΤΟΣ ΚΙ' Ο ΚΟΚΟΡΑΣ

Μιὰ φορὰ ἕνας ἀγριόγατος τσάκωσε ἕναν κόκορα καὶ πρὶν τὸν φάει, ἄρχισε νὰ τὸν κατηγορῆ. Πρῶτα ἄρχισε νὰ τὸν κατηγορῆ πὼς ἐνοχλεῖ τοὺς ἀνθρώπους γιατὶ τοὺς ξυπνάει χαράματα καὶ δὲν τοὺς ἀφήνει νὰ χαροῦν τὸν γλυκὸ ὕπνο τῆς αὐγῆς. Ὁ κόκορας ὅμως ἀποκρίθηκε πὼς τοὺς ξυπνάει γιὰ νὰ πιάσουν δουλειά. Πὼς μ' ἄλλα λόγια δηλαδή, εἶναι τὸ ξυπνητήρι τους. Ὁ ἀγριόγατος τότε τὸν κατηγόρησε πὼς δὲν γεννάει αὐγά, μόνο ρεμπελεύει ὅλη τὴν ἡμέρα ζῶντας ζωὴ χαρισάμενη.

Ὁ κόκορας ὅμως ἀποκρίθηκε πὼς ὅλη τὴν ἡμέρα σκάβει καὶ τοὺς σπόρους ἢ τὰ σκουλίκια ποὺ βρίσκει δὲν τὰ τρώη ὁ ἴδιος μόνο κράζει τὶς κότες καὶ τοὺς τὰ μοιράζει.

Τότε ὁ ἀγριόγατος εἶπε:

—Ἐπειδὴ τοῦ λόγου σου ἔχεις μιὰν ἀπάντηση γιὰ ὅλα, αὐτὸ δὲν σημαίνει πὼς ἐγὼ θὰ μείνω νηστικός!

Καὶ χράπ! ἄνοιξε τὸ στόμα του καὶ τὸν ἔχαψε.

Ὅταν ὁ κακὸς θέλει νὰ κάνη μιὰ κακία, τί νὰ ψάχνη νὰ βρῆ δικαιολογία! Κι' ἡ δικαιολογία του νὰ μὴ στέκεται, αὐτὸς μιὰ φορὰ θὰ κάνη ἐκεῖνο ποὺ ἔβαλε στὸ νοῦ του!

ΤΟ ΤΣΟΠΑΝΟΠΟΥΛΟ ΚΙ' Η ΓΙΔΑ

Ἕνας μικρὸς τσοπάνος σαλάγιζε τὶς γίδες κατὰ τὸ μαντρί. Μιὰ ὅμως ποὺ εἶχε σκαρφαλώσει σ' ἕνα βράχο κι' ἔτρωγε τὶς τρυφερὲς κορφὲς μιᾶς ἀγριελιᾶς, δὲν ἐννοοῦσε νὰ κατέβη. Ὁ τσοπανάκος ἅρπαξε τότε μιὰ πέτρα καὶ τὴν πέταξε. Ἡ πέτρα πέτυχε τὴν γίδα στὸ κέρατο καὶ τῆς τὸ τσάκισε. Ἄρχισε τότε ὁ τσοπανάκος νὰ θερμοπαρακαλῆ τὴ γίδα νὰ μὴν τὸ πῆ τοῦ ἀφεντικοῦ του καὶ τοῦ τὶς βρέξει. Μὰ ἡ γίδα ἀποκρίθηκε:

— Κι' ἐγὼ νὰ μὴ μιλήσω καϋμένε, τὸ σπασμένο μου κέρατο φωνάζει!

Φταίξιμο φανερό, δὲν κρύβεται!

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΙ' Ο ΖΕΥΓΑΣ

Ἕνας ζευγᾶς ὅτι εἶχε λύσει τὸ ζευγάρι του καὶ πήγαινε νὰ τὸ ποτίση. Ἕνας λύκος λιμασμένος, πλησίασε τότε τὸ ἀλέτρι κι' ἄρχισε νὰ γλύφη τὶς ζεῦγες τῶν βοδιῶν.

Ἔτσι χωρὶς καλὰ καλὰ νὰ τὸ καταλάβη ἔχωσε μέσα τὸ σβέρκο του, καὶ μὴ μπορώντας νὰ τὸν βγάλη ἄρχισε νὰ τραβάη τόσο, ποὺ ἔσκοφτε τὸ χῶμα μὲ τὸ ἀλέτρι. Ὅταν γύρισε ὁ ζευγᾶς καὶ εἶδε τὸν λύκο νὰ τραβάη τὸ ἀλέτρι, εἶπε:

— Μακάρι βρὲ παλιοτόμαρο νἄβαζες μυαλὸ καὶ νὰ ὄργωνες στ' ἀλήθεια, ἀντὶς νὰ κάνης τὶς κακουργίες ποὺ συνηθίζεις.

Ὁ κακὸς κι' ὅταν κάνει τὸν καλό, δὲν γελάει κανέναν!

Η ΚΑΛΙΑΚΟΥΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ

Μιὰ καλιακούδα, βλέποντας σ' ἕνα περιστεριώνα τὰ περιστέρια νὰ καλοπερνοῦνε γιατὶ τὰ τάϊζε ταχτικὰ ὁ ἀφέντης τους, ἄσπρισε τὰ φτερά της, κι' ἔκανε πὼς ἦταν καὶ τοῦ λόγου της περιστέρι, γιὰ νὰ μείνη μαζί τους καὶ νὰ καλοτρώη.

Τὰ περιστέρια στὴν ἀρχὴ δὲν τὴν κατάλαβαν κι' ἡ καλιακούδα περνοῦσε μπέϊκα!

Μιὰ μέρα ξαστόχησε κι' ἄρχισε νὰ φωνάζη. Ἀκούγοντας τὸ λάλημά της τὰ περιστέρια, κατάλαβαν πὼς ἦταν ἄλλου εἴδους πουλί, καὶ τὴν ἔδιωξαν.

Ἡ καλιακούδα — τί νὰ κάνη — ξαναγύρισε στοὺς δικούς της.

Οἱ ἄλλες ὅμως καλιακοῦδες ποὺ τὴν ἔβλεπαν μ' ἄσπρα φτερά, δὲν ἤθελαν νὰ τὴν παραδεχτοῦν γιὰ δική τους. Κι' ἔτσι ἡ ἀσπρόφτερη καλιακούδα ἔμεινε μονάχη κι' ἔρημη.

Ἔτσι τὴν παθαίνουν ἐκεῖνοι ποὺ ἀπαρνιοῦνται τοὺς δικούς τους. Οἱ ἄλλοι δὲν τοὺς παραδέχονται γιὰ ὅμοιους τους, κι' οἱ δικοὶ δὲν θέλουν νὰ τοὺς ξαναδοῦν!

ΤΟ ΛΥΧΝΑΡΙ

Ἕνα λυχνάρι ξεχειλισμένο ἀπὸ λάδι, ἔφεγγε μὲ λάμψη ὡραία καὶ καμάρωνε.

—Ἐγὼ εἶμαι τὸ πιὸ λαμπρὸ ἀπὸ τ' ἀστέρια! ἔλεγε. Καὶ φέγγω καὶ καλύτερα!

Φύσηξε ὅμως ἀέρας καὶ τὸ ἔσβυσε. Κι' ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὸ ξανάναψε τοῦ εἶπε:

— Φώτιζε λύχνε καὶ μὴ μιλᾷς! Τ' ἀστέρια δὲν σβύνουν μὲ τὸν ἄνεμο, κι' οὔτε ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἄλλον νὰ τ' ἀνάψη!

Πολλοὶ γιὰ μιὰ πρόσκαιρη ἐπιτυχία, ξιπάζονται καὶ θαρροῦν πὼς εἶναι πιὸ σπουδαῖοι ἀπ' ὅτι εἶναι. Μὲ τὸ πρῶτο ὅμως ἐνάντιο φύσημα τῆς τύχης, σβύνουν κι' αὐτοὶ σὰν τὸ λύχνο!

Ο ΓΕΩΡΓΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΓΩΜΕΝΟ ΦΙΔΙ

Μιὰ φορὰ ποὺ εἶχε πέσει βαρὺς χειμώνας, ἕνας γεωργὸς βρῆκε στὸ χωράφι του ἕνα παγωμένο φιδάκι, ποὺ κοίτονταν ἀκίνητο σὰν ψόφιο.

Ὁ καλὸς ἄνθρωπος τὸ λυπήθηκε, καὶ πονόψυχος καθὼς ἦταν τὸ πῆρε καὶ τόβαλε στὸν κόρφο του νὰ τὸ ζεστάνη.

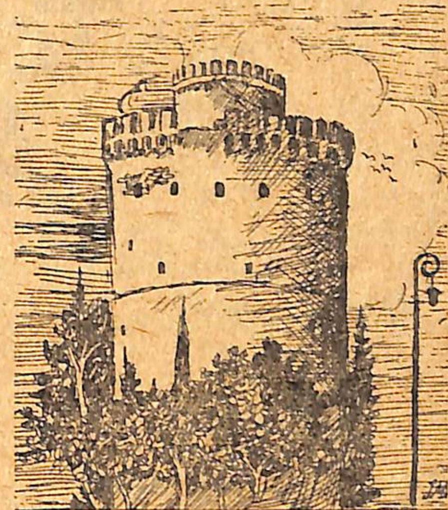
Ζεστάθηκε τὸ φίδι καὶ συνῆλθε. Μαζὶ μὲ τὴν ζωὴ ὅμως, ξανάβρε καὶ τὸ διεστραμμένο φυσικό του. Τὸ πρῶτο ποὺ ἔκανε, ἦταν νὰ δαγκάση τὸν εὐεργέτη του καὶ νὰ τοῦ χύση τὸ φαρμάκι του. Κι' ἐκεῖνος πεθαίνοντας ἀπὸ τὸ δάγκωμα τοῦ ἑρπετοῦ, εἶπε:

«Δὲν φταῖς ἐσύ, φταίω ἐγὼ ποὺ ἔβαλα στὸν κόρφο μου νὰ ζεστάνω ἕνα φίδι!»

Οἱ κακοὶ δὲν ἀλλάζουν εὔκολα φυσικό. Πολλὲς φορὲς εἶναι ἕτοιμοι νὰ πληρώσουν τὸ καλὸ ποὺ τοὺς ἔκαναν μὲ τὴν πιὸ μαύρη ἀχαριστία. Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ξέρη ὁ καλός, καὶ νὰ μὴ περιμένη πληρωμή...

«Κάνε τὸ καλό, καὶ ρίξτο στὸ γυαλό!» λέει ὁ λαός μας...

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ
(Σκίτσο Κων. Μπαξεβάνη)

ΚΑΙ ΚΑΠΝΟΝ ΑΠΟΘΡΩΣΚΟΝΤΑ ΝΟΗΣΑΙ.....
(Σκίτσο τοῦ Ρυλαμόρ)

Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ ΨΑΧΝΕΙ
(Σκίτσο τοῦ Γ. Ι. Μπουτοπούλου)

ΑΓΡΟΙΚΙΑ
(Σκίτσο Στεφ. Χαροκόπη)

(Συνέχεια από τὸ προηγούμενο)

Τοῦ κ. Γ. Ἀθανασιάδη-Νόβα

ΑΥΤΟ, παιδί μου, θάχω νὰ τὸ μολογάω!... Θᾶμα σωστό! Μύρισε τὸ αἷμα του κι' ἔτρεξε!...Καὶ λούφαξε!... Μνήσθητί μου Κύριε!... Τόσον κόσμο ἐμᾶς δὲ μᾶς δεχόνταν!...

Τὴ σήκωσε ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα τὴ Λενίτσα στὴν ἀγκαλιά της. Τῆς ἀνασήκωσε τὰ μαλλάκια καὶ τὴ φίλησε γύρα-γύρα στὸ μέτωπο. Τὴ σταύρωσε ἔπειτα μὲ τὸ δεξί της χέρι, τὴν ἔγλυψε τρεῖς φορὲς μὲ τὴν ἄκρη τῆς γλώσσας της στὸ μέτωπο καὶ τῆς εἶπε ἕνα μικρὸ ξόρκι γιὰ τὸν ἰβασκαμό. Ἡ Λενίτσα δὲν μποροῦσε νὰ κρατήση ἀκόμα τοὺς λυγμούς. Φούσκωνε τὸ στηθάκι της κι' ἀναβοκατέβαινε σὰ φυσερό.

—Μπᾶ! Μπᾶ! Μπᾶ!... Εἶχε πλαντάξει τὸ κοριτσάκι μου... Κύττα πῶς ἀναφέρνει ἀκόμα!... Σύχασε, Δυχατέρα μου σύ!... Σύχασε ποὺ σ' ἔχω καλὴ ἐγὼ καὶ σ' ἀγαπάω... Νὰ δῆς τί θὰ σοῦ φέρω, τί θὰ σοῦ δώσω...

Κι' ὅλο τὴ χάϊδευε ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα κι' ὅλο σκουντουφλιασμένη ἦταν ἀκόμα ἡ Λενίτσα. Τὴν κάθησε ἔπειτα στὰ γόνατά της κι' ἄρχισε νὰ τὴ χορεύη καὶ νὰ τῆς τραγουδάη:

«Τάρνα — τάρνα — τάρνα του
τὸ χορεύει ἡ νόνα του!
Τὸ τσουπί μου τάσπρο—τάσπρο
τὸ παντρολογοῦν στὸ κάστο
καὶ τοῦ δίνουνε προικιὰ
ἕνα κόσκινο φλουριά...»

Ὅποτα! Ὅποτα! Ὅποτα!...

Ξαστέρωσε λιγάκι ἡ Λενίτσα. Χαμογέλασε κρυφά. Ἔφαγε δυὸ κουταλίτσες ἀπ' τὸ γλυκὸ ποὺ ἀνέβηκε καὶ τῆς ἔφερε ἡ κυρὰ Λούκαινα. Τῆς ἔκαμε ἄλλο παιχνιδάκι ἔπειτα ἡ νόνα.

«Πάει-πάει τὸ μυρμηγκάκι
γιὰ ψωμάκι, γιὰ τυράκι
—γιὰ τῆς Λενίτσας τὸ βυζάκι!»

Κίτ, κίτ, κίτ, κίτ, κίτ!... Μὲ τὸ χέρι ποὺ τὸ περπατοῦσε σιγὰ-σιγὰ ἀπάνω τὸ κορμάκι τῆς Λενίτσας, γιὰ νὰ παραστήση τὸ μυρμηγκάκι, τὴ γαργαλοῦσε στὸ τέλος γρήγορα-γρήγορα στὴν ἀμασχάλη... Κα-κα-κὰ τὰ γέλια ἡ Λενίτσα! Γέλια ντροπαλά, ποὺ ἂν μποροῦσε θὰ τὰ κρατοῦσε. Τὴν κατέβασε ἔπειτα κάτω, ἀκούμπησε τοὺς ἀγκῶνες στὰ γόνατα, τῆς ἔπιασε τὰ δυὸ χεράκια κι' ἄρχισε νὰ τὴ χορεύη τραμπαλιστά:

«Νανανὰ καὶ τάχτα του
τὸ μαλώνει ἡ μάνα του
τὸ χαϊδεύει ὁ τάτας του!...

Τάρνα — τάρνα — τάρνα του
κι' ἄργησα στὸ γάμο του
καὶ στ' ἀρρεβωνίσια του!...
Χόρευε, κυρὰ Σουσοῦ
κι' ἔχε κι' ἔγνοια τοῦ σπιτιοῦ!
Χόρευε, κυρὰ Σουσοῦ
κύττα κι' ἀπὸ πίσω σου
τί κουρέλια κρέμονται
τί χαρὲς ποὺ γένονται!...»

Ἄστραφτε ἀπὸ εὐχαρίστησι ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα καὶ δὲ χόρταινε νὰ καμαρώνη τὴν ἀγγόνα. Χαμογελοῦσαν γλυκὰ ἀπὸ συμπάθεια οἱ ἄλλες γρηοῦλες κι' ἡ Ἀντρίκω τριγύρα. Γλεντοῦσε χορεύοντας ἀμέριμνα ἡ Λενίτσα.

—Πώ,πώ! χορὸ ἡ Λενίτσα! Πώ, πώ, πώ, καμάρι!...

—Φτοῦ, φτοῦ, φτοῦ! νὰ μὴν βασκαθῆς!...

—Φτοῦ σου, παληοκόριτσο! Σκόρδο καὶ κρεμμῦδι ἀπάνω σου! Φτοῦ σου!...

Τὴ σήκωσε ἁρπαχτὰ ἡ νόνα στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὴν ἔσφιξε:

—Ἔλα μου δῶ, τρυγόνα μου!... Ὄχου νὰ μὴ μοῦ σ' ἀβασκάνουν... Νάχω τέτοιο θησαυρὸ καὶ νὰ μὴ τὸν χαίρομαι!... Πούλα μου, ἐσύ!...

Καὶ δόστου φιλιὰ ἡ γρηούλα, καὶ δόστου δάκρυα. Μὲ τὸ δίκηο της ὅμως. Τί μεγαλύτερο βασανιστήριο ἤθελε στὰ γεροντάματά της. Νάχη παιδὶ κι' ἀγγόνια καὶ νὰ ζῆ χώρια τους. Ζοῦσε μὲ τὴν κόρη της, θὰ πῆς, ποὔηταν καὶ χήρα.—Μὰ νὰ μὴν ἔχη στὸ σπίτι τοῦ γυιοῦ της οὔτ' ἔμπα, οὔτ, ἔβγα;...

—Δὲ μοῦ τὴ δίνεις τώρα, κυρὰ θειά; Εἶν' ὥρα νὰ πααίνουμε, θὰ γυρίση ἡ κυρά!... εἶπε κάποτε ἡ Ἀντρίκω.

Ἀνατρίχιασε ἡ νόνα καὶ πόνεσε σὰν νὰ τὴν χτύπησε σφάχτης. Ἔσφιξε περσότερο τὴ Λενίτσα καὶ τὴ φίλησε μὲ τρεμούλα.

Ναί... ναί... νὰ πᾶτε στὸ καλό. Κοντεύει νὰ πέση κι' ὁ ἥλιος... Θὰ νάνη κρῦο τώρα... Ἴσα στὸ σπίτι νὰ πᾶτε...

Κι' ἔτσι λέγοντας δάκρυζε ἡ καψόγρηα πικρά. Σφογγοῦσαν τὰ δικά τους μάτια οἱ ἄλλες συμπονετικὲς καλόψυχες γρηοῦλες, γιατὶ δάκρυζαν τάχα κι' αὐτές. Ἡ Λενίτσα εἶχε μπλέξει τὰ χεράκια της γύρω στὸ λαιμὸ τῆς νόνας καὶ δὲν ξεκολλοῦσε. Πλησίασε ἡ Ἀντρίκω καὶ χτύπησε τὶς απαλάμες.

—Ποῦντο τὸ Λενάκι; Ποῦντο; Ἔλα νὰ πᾶμε στὴ μαμᾶ... Ἄμου ποὺ σὲ φωνάζει ἀπὸ τὸ σπίτι ἡ μαμᾶ...

—«Ἐδῶ εἶνε, μαμᾶ, ἡ Λενίτσα. Μὴ φωνάζεις!... Τώρα ἔρχεται!...» Ἔλα, πᾶμε - πᾶμε γρήγορα!...

Ἡ Λενίτσα κρυβόταν καὶ γελοῦσε, παίζοντας.

— Μπᾶ! ἔφυγε ἡ Λενίτσα! Δὲν εἶν' ἐδῶ! Μὴ μᾶς τὴν πῆρε καμμιὰ γύφτισα; Πώ! Πώ!... Θὰ μὲ γδάρη ἡ κυρὰ Σταθούλα!

— Τά! ἔκανε γελαστὰ ἡ Λενίτσα.

— Μωρέ, δῶ εἶναι! Στάσου νὰ τὸ πιάσω. Ἄ! «Τὤπιασα καὶ δὲν τ' ἀφήνω — μὰ τὸν Ἅγιο Κωνσταντῖνο!» Ἔλα! Ἔλα νὰ πᾶμε!

— Δὲ θέλω!...

—«Ἔλα μου δῶ — δὲν ἔρχομαι — μικρὸ εἶμαι καὶ ντρέπομαι». Ἔλα εἶπα!...

Γελοῦσε κι' ἀστειευόταν καὶ τραγουδοῦσε ἡ κακομοῖρα

— Μὴ τῆς πῆς τίποτα, Χρῆστο μου...

ἡ Ἀντρίκω γιὰ νὰ πάρη μὲ τὸ καλὸ τὸ κορίτσι. Φοβόταν μὴν ἀρχίση ἄλλα κλάματα. Ἀνακατεύτηκαν ὅλες οἱ γρηοῦλες καὶ τὴν ξεκόλλησαν κάποια στιγμὴ ἀπ' τὴ νόνα. Φίλησε τὸ χέρι ὁλουνῶν, εἶπε καληνύχτα κι ἔπειτα, καθὼς ἔφευγαν, ἔκανε ἀπ' τὴν ἀγκαλιὰ τῆς Ἀντρίκως:—«Ἀντίο, ἀντίο, ἀντίο», μὲ τὸ ροδαλὸ χεράκι της.

—Ὤχ! τὸ τσαμένο μου! Στὸ καλό! Στὸ καλό!...

Καλὸ βράδυ!... Ὁ ἀφέντης ὁ Χριστὸς κι' ἡ Παναγιὰ ἡ Δέσποινα μαζί του!...

—Ὁ ἀφέντης ὁ Ἅϊ Δημήτρης νὰ τὸ φυλάη μὲ τὸ σπαθί του!

—Ἄκου δῶ, Ἀντρίκω, φώναξε ἡ κυρὰ Λούκαινα. Κύτταξε μὴν πῆς τῆς κυρᾶς σου... Κατάλαβες!

— Κι' ἐγὼ ἤθελα νὰ τὸ εἰπῶ σὲ σένα, κυρὰ Λούκαινα... Πάω χαμένη, ἂν μάθη τίποτα...

— Σύχασε σύ!... Τσιμουδιά!...

Ἡ Ἀντρίκω μὲ τὴ Λενίτσα στὴν ἀγκαλιὰ βγῆκε γρήγορα ἀπ' τὴν αὐλόπορτα κ' ἔτρεξε γρήγορα στὸ σπίτι. Ἡ κυρὰ Σταθούλα δὲν εἶχε πάει ἀκόμα...

* * *

—Ἔ! κατάστασι! Ἔ! προκοπή! εἶπε ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα μόλις ἔφυγαν. Νὰ κάνης δυὸ χρόνια νὰ ἰδῆς τ' ἀγγόνι σου καὶ νὰ τὸ βλέπης κρυφὰ σὰν κλέφτης... Καὶ νὰ φυλάγεσαι νὰ μὴ μαθευτῆ... Δὲν τ' ἀγαπάω, βλέπεις ἐγώ... δὲν τὸ πονάω... δὲν τὧχω σπλάχνο μου... Μονάχα ἡ Σταθούλα τὧχει παιδί της... Ἄχ! Θέ μου, δὲ μὲ κόβεις κάλλιο!...

Ἔκλαιγε ἡ γρηούλα.

—Ἔ! αὐτὰ ἔχει ὁ κόσμος, ἀδερφή. Ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος...

—Ὁ Θεὸς μεγάλος εἶναι — εἴμαστ' ἐμεῖς μικροί... Θὰ διορθωθοῦν!... Στὸν ἄλλον κόσμο γιὰ μένα!

— Δίκηο μεγάλο ἔχεις, ἀλλὰ μὲ τὰ κλάματα δὲ βγαίνει τίποτα. Ὑπομονή... Τὤπιες τὸ ποτῆρι...

Λίγο ἔπειτα ἀπὸ τὸ γάμο τους, ἡ Σταθούλα ἦρθε σὲ μεγάλη γκρίνια μὲ τὴν πεθερά της. Ὁ κὺρ Χρῆστος, μαλακὸς ἄνθρωπος καὶ συμβιβαστικὸς ἀπὸ φύσι, κατάγινε ὅσο μποροῦσε νὰ φέρη τὴ γαλήνη καὶ τὴν ὁμόνοια στὴ φαμελιά του. Μὰ τοῦ κάκου πάσχισε. Ὁ Σατανᾶς εἶχε χώσει γιὰ καλὰ τὴν οὐρά του. Τὸ κακὸ ἦταν ἀδιόρθωτο. Εἶδε κι' ἀπόειδε, σὰν χήρεψε κ' ἡ ἀδερφή του, φώναξε ὁ κὺρ Χρῆστος τὴ μάνα του καὶ τῆς εἶπε πὼς γιὰ νὰ λείψουν οἱ γκρίνιες φρόνιμο ἦταν νὰ καθήσῃ μὲ τὴν κόρη της, νάχῃ κ' ἐκείνη έναν ἴσκιο καὶ μιὰ παρηγοριά. Ὅσο γιὰ τὰ ἔξοδά της θὰ τῆς δίνῃ αὐτὸς ἕνα ταχτικὸ μηνιάτικο. Κι' ὅ,τι ἄλλο παρουσιαστῆ, πάλι αὐτὸς κάνει καλά.

— Ἔ! Κατάσταση! Ἔ! προκοπή! εἶπε ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα, μόλις ἔφυγαν.

Τί νὰ πῆ ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα; Δάκρυσε, ἀγανάκτησε, καταράστηκε τὴ νύφη της, ἔγιναν δυὸ - τρεῖς φοβερὲς σκηνὲς ἀκόμα, ἔπειτα ἔμασε τὰ τσάντζαλά της κ' ἔφυγε. Ὅταν ξεπόρτιζε γιὰ τελευταία φορὰ τῆς φώναξε ἡ νύφη της ἀπὸ κοντά:

— Δὲ θέλω νὰ ξαναπατήσῃς στὴν πόρτα μου, κακόγρηα, στρίγγλα!

—Ὁ Θεὸς νὰ σὲ κρίνῃ! ἔλεγε ἡ γρηούλα. Ἡ δική μου ἡ πόρτα θὰ εἶνε ἀνοιχτὴ κι' ὅποτε θέλεις, νάρχεσαι, κυρὰ Σταθούλα!

— Οὔτε ζωντανή, οὔτε πεθαμένη! Οὔτε στὸ λείψανό σου δὲ θἄρθω! Ἅϊντε πήγαινε, μὴ μὲ συγχίζῃς περσότερο! Μοῦ φαρμάκωσες τὴ ζωή! Ἀκοῦς νἄρθω νὰ σὲ ἰδῶ λέει! Οὔτε νὰ ξέρω!

—Ὅπως ἀγαπᾶς πρᾶξε! Μοναχὰ τὴ Λενίτσα νὰ μοῦ στέλνεις νὰ βλέπω κι' ὁ Θεὸς ἂς σὲ κρίνῃ.

— Βέβαια! Νὰ τὴ στέλνω γιὰ ν' ἀκούῃ βρισιὲς τῆς μάνας της. Ὄχι!... Πέθανες πειὰ γιὰ μᾶς, ξέρε το!... Ἔχεις κι' ἄλλα ἀγγόνια ἀπ' τὴν κόρη σου. Φτάνουν!

Καὶ δὲν τὴν εἶχε ἀφήσει οὔτε νὰ τὴ φιλήσῃ φεύγοντας τὴ Λενίτσα. «Θ' ἀρχίσῃς τὰ κλάματα καὶ θὰ σκιαχτῇ τὸ κορίτσι! τῆς εἶπε. Τὸ ξέρουμε πὼς τ' ἀγαπᾶς. Τὴν ἔχεις πολλὲς φορὲς φιλήσει!» Κι' εἶχε ἀπὸ τότε νὰ σφίξῃ τὴν ἀγγονούλα της ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα, καθὼς ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ γυιοῦ της. Τὴν ἔβλεπε ἀργὰ καὶ ποῦ ἀπὸ μακρυὰ στὸ χέρι τῆς μάνας της στὴν ἐκκλησιὰ ἢ στὸν περίπατο. Θέλημα Θεοῦ ἦταν νὰ πέσῃ ἔτσι ἄξαφνα στὰ χέρια της μέσα στὴν αὐλὴ τῆς κυρᾶ Λούκαινας.

Καὶ θᾶμα σωστὸ νὰ τὴ γνωρίσῃ τὴ βάβα του, σὰν ἀπὸ ἔνστιχτο, καὶ νὰ τρέξῃ στὴν ἀγκαλιά της καὶ νὰ λουφάξῃ καὶ νὰ παιχογελάσῃ μαζί της! Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἔκανε διπλοὺς σταυροὺς καὶ μετάνοιες ἡ βασανισμένη γρηούλα μπροστὰ στὸ εἰκονοστάσι της, εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ γι' αὐτὸ πὤγινε καὶ τὸν παρακάλεσε γιὰ τὰ παιδιά της καὶ τ' ἀγγόνια της ὅλα. «Κρῖνε την, Θεούλη μου, ἀλαφρὰ κ' ἐκείνη τὴν κακούργα ποὺ μᾶς χάλασε τὸ σπίτι!».

Οἱ ἄλλες γρηοῦλες εἶχαν νὰ ποῦν κ' εἶχαν νὰ μολογήσουν γι' αὐτὸ τὸ θᾶμα ποὖειδαν μὲ τὰ μάτια τους στὴν αὐλὴ τῆς κυρᾶ Λούκαινας. Νὰ γνωρίζῃ τὸ μαξοῦμι τὴ βάβα του, χωρὶς νὰ τὴν ξέρῃ, καὶ νὰ τρέχῃ στὴν ποδιά της καὶ νὰ παρηγοριέται μὲ τὰ χάδια της! Θᾶμα σωστό. Θᾶμα τοῦ αἵματου!... Ἀπὸ στόμα σὲ στόμα μαθεύτηκε σὲ πολλοὺς αὐτὸ πὤγινε. Τὤμαθε ἡ κυρὰ Σταθούλα. Ἔγινε σκυλί. Τί τράβηξε ἡ δόλια ἡ Ἀντρίκω ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει. Ἄλλο ποὺ δὲν τὴν ἔπνιξε. «Ἀκοῦς! Ἀκοῦς ἐκεῖ! Νὰ παίρνῃ τὸ κορίτσι μιὰ σαλακή, μιὰ δερνορούγα καὶ νὰ τὸ γυρίζῃ στὶς ξένες αὐλές! Καὶ νὰ τὸ παραδίνῃ σ' αὐτὴ τὴν κακόγρηα, τὴν κακόψυχη, τὴ στριγκλιασμένη!... Αὐτὴ γιὰ νὰ κάμῃ κακὸ στὴ νύφη της μποροῦσε νὰ φαρμακώσῃ καὶ τὸ ἴδιο της τ' ἀγγόνι!». Ὁ κὺρ Χρῆστος, ὅταν ἔμαθε τὰ καθέκαστα ἀπ' τὴν Ἀντρίκω, τῆς ἔδωσε δίκηο κι' εἶπε μαλακὰ στὴν ξαγριεμένη γυναίκα του:

—Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωσε ἕνα μεγάλο δίδαγμα. Γιατί δὲν τὸ προσέχεις; Γιατί δὲν τὸ νοιώθεις; Θέλεις κι' ἄλλο μεγαλύτερο νὰ ἰδῆς;... Ἄφηνε τὴ μητέρα νἄρχεται στὸ σπίτι ὅποτε θέλει!

—Ἀδύνατο, Χρῆστο, ἀδύνατο! Θέλεις νὰ πάθω;

— Στέλνε τότε τὸ παιδὶ στὴ μητέρα...

— Τί λές; Γιὰ νὰ μοῦ τὸ φουσκοβάλῃ τώρα π' ἄρχισε νὰ νοιώθῃ κι' ὅλα;

Μάταιος κόπος. Ἡ ζωὴ τῆς χωρισμένης φαμελιᾶς κυλοῦσε ὅπως καὶ πρίν. Μόνο στὸ μαγαζὶ τοῦ Χρήστου πήγαινε καμμιὰ φορὰ ἡ γερόντισσα κ' ἔλεγε τὸν πόνο της.

Ἕνα βράδυ Παρασκευῆς, στοὺς Χαιρετισμοὺς τῆς Παναγίας, τὸ Μάρτη, ποὺ οἱ πρῶτες εὐωδιὲς τῆς Ἄνοιξης μυρώνουν μέσ' ἀπ' τοὺς κήπους μὲ τὶς ἀνθισμένες λεμονιὲς τὸν ἑσπερινὸν ἀγέρα, ἡ ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ ἦταν γεμάτη. Ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά — πρὸ πάντων παιδιὰ καὶ γυναῖκες. Τρέχουν ν' ἀκούσουν τὸ «χαῖρε Νύμφη ἀνύμφευτη» μὲ τὴν ἰδιαίτερη ἐκείνη κατάνυξι ποὺ χαρίζει πάντα ἡ λατρεία τῆς Παναγίας. Μέσα στὸ ἑσπερινὸ σκοταδάκι, ποὺ δίνει στὴν παληὰ ἐκκλησία πειὸ μεγάλη μυστικοπάθεια οἱ γυναῖκες βρίσκουν τὴν εὐκαιρία νὰ ποῦνε ἀπ' τὰ σκοτεινὰ στασίδια τους καὶ δυὸ ψιλοκουβέντες, τὰ μικρὰ παιδιὰ σιγοπαίζουν στὶς ἀπόμερες ζοφερὲς γωνιές, κριτσανίζοντας στραγάλια καὶ τὰ μεγαλύτερα στὴ γραμμὴ τοῦ σχολείου δείχνουν κρυφὰ τὸ ἕνα στ' ἄλλο τὰ σκάστρες καὶ τὶς τρακατροῦκες τους. Ἕνας σιγαλός, διακριτικὸς θόρυβος συνοδεύει τοὺς ψαλμοὺς κι' ἀνεβαίνει μαζὶ μ' αὐτοὺς σὰν ὕμνος στὴν Ἀειπάρθενη. Ὅταν ψέλνεται τὸ «Ὑπερμάχῳ», πολλὲς ἄλλες φωνὲς τὸ λένε μαζὶ ἀπ' ὅλες τὶς γωνιὲς τῆς ἐκκλησίας κ' ἡ Θεοτόκος θυμᾶται, χωρὶς ἄλλο, τὰ βυζαντινά της χρόνια, ποὺ ἀναγκαζόταν νὰ καταστρέφῃ ἡ ἴδια τοὺς βαρβάρους γιὰ νὰ σώσῃ τοὺς πιστοὺς τῆς χριστιανούς...

Ἕνα τέτοιο βράδυ Παρασκευῆς, στοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Θεοτόκου, εἶχε πάει ἡ κυρὰ Σταθούλα στὴν ἐκκλησία κρατώντας ἀπ' τὸ χεράκι τὴν κορούλα της. Ἀνέβηκε στὸ στασίδι κι' ἄφησε τὴ Λενίτσα μὲ τ' ἄλλα κοριτσάκια κάτω ἀπ' τὸν ἄμβωνα στὰ πρῶτα σκαλοπάτια. Τὴν εἶχε μπροστά της καὶ κάθε τόσο ἔρριχνε μιὰ ματιὰ νὰ τὴ διακρίνῃ ἀνάμεσα στὸ παιδομάζωμα ἐκεῖνο. Μὰ ἡ Λενίτσα, κάποια στιγμὴ ποὺ ἡ μαμά της ψιλοκουβέντιαζε μὲ τὶς ἄλλες κυρίες, ξεσύρθηκε, ἔφυγε ἀνάμεσα ἀπ' τ' ἄλλα παιδιὰ καὶ περιπλανήθηκε στὴν ἐκκλησία ὄχι ἄσκοπα τάχα, ὄχι τυχαῖα, μὰ σὰν κάτι νὰ ζητοῦσε μ' ἕνα σκοπὸ βαθύτερο κι' ἀπ' τὸ ἴδιο της τὸ παιδιάτικο νοιώσιμο. Ἔφτασε κάτω ἀπ' τὸ γυναικίτι, στὴ γωνιὰ ποὺ γίνεται μπροστὰ στὴ σκάλα του, ἐκεῖ ποὺ εἶναι πάντα τὸ πηχτότερο σκοτάδι καὶ πηγαίνουν οἱ πειὸ γεροντότερες γρηοῦλες. Σιωπηλὲς καὶ βαθυστόχαστες χώνονται μέσα στὰ ξύλινα στασίδια καὶ ὁραματίζονται τὸν Παράδεισο ποὺ καρτεροῦν ὥρα τὴν ὥρα. Ἔφτασε ὡς

(Συνέχεια στὴν ἑπόμενη σελίδα)

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ προηγούμενη σελίδα)
ἐκεῖ ἡ Λενίτσα καὶ χωρὶς κανεὶς νὰ τὴν καταλάβῃ, νὰ τὴν προσέξῃ κανείς, πῆγε καὶ τράβηξε τὸ μαῦρο φόρεμα μιᾶς γρηούλας, ποὺ εἶχε ξαστοχηθῆ σὲ θεοτικοὺς λογισμοὺς καὶ σὲ ἱερὰ ὀνειροπολήματα. Ἦταν ἡ βάβα!

— Ποιὸ εἶναι; Τί θέλει;

Κυττοῦσε ἡ Λενίτσα πρὸς τ' ἀπάνω χωρὶς νὰ βγάζῃ μιλιὰ καὶ περίμενε. Χαμήλωσε ἡ βάβα τὴ σκέπη στὰ μάτια καὶ καλοκύτταξε κάτω.

— Μπᾶ! Ἐσύ, καρδούλα μου, εἶσαι; Ἐσύ;... Μπᾶ, καλῶς μου το! Μπᾶ, καλῶς μου το!

Κατέβηκε ἀπ' τὸ στασίδι, ἔσκυψε, τ' ἀγκάλιασε, τὸ φίλησε. Ἔπειτα τὸ ἀνέβασε αὐτὸ ὀρθὸ ἀπάνω στὸ κάθισμα τοῦ στασιδιοῦ καὶ κάθησε αὐτὴ ὀρθὴ μπροστά του κι' ὅλο τὸ χάϊδευε καὶ τὸ εὐλογοῦσε. Ἡ κυρὰ Λούκαινα κ' ἡ κυρὰ Ζαχάρω,ποὺ ἦταν στὰ γειτονικὰ στασίδια, παραξενεύτηκαν.

— Πάλι, κυρὰ Ἀντρέαινα, ἦρθε καὶ σὲ βρῆκε;!

— Μοναχό του μέσ' στὴν ἐκκλησιά;!

— Ἔλα, Χριστὲ καὶ Παναγιά! Θᾶμα καινούργιο!

— Μεγάλα τὰ ἐλέη τοῦ Θεοῦ! μουρμούρισε συγκινημένη ἡ βάβα κ' ἔκανε τὸ σταυρό της. Σ' εὐχαριστῶ, Παρθένα Δέσποινα!

Ὅταν ἡ Σταθούλα κατάλαβε πὼς ἡ Λενίτσα ἔλειπε ἀπ' τὸ ἀνήσυχο κοπάδι τῶν ἄλλων παιδιῶν, τρόμαξε.

Ρώτησε, κανένας δὲν τὴν εἶχε δῆ. Περνοῦσε ὁ καντηλανάφτης, τὸν ἔστειλε νὰ ρωτήσῃ τὸν ἄντρα της μήπως πῆγε σ' αὐτόν. Ὄχι!

— Τὸ παιδί, τί ἔγινε τὸ παιδί; Μήπως βγῆκε ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ μοναχό του; Νὰ πῆγε τάχα στὸ σπίτι; Κι' ἂν τὸ πάτησε κἄνα κάρρο;

Ὅλη ἡ λαχτάρα τῆς μονάκριβης ζωντάνεψε μέσα της καὶ τὴν ἀναστάτωσε. Ἀφοῦ τῆς ξανάπε ὁ καντηλανάφτης πὼς δὲν τὴν εἶδε πουθενά, ἔφυγε νὰ πάῃ στὸ σπίτι. Στὸ ἀναμεταξὺ ἡ ἐκκλησία τελείωνε καὶ πρῶτοι οἱ ἄντρες ἄρχισαν νὰ πηγαίνουν σὲ μακρυὰ σειρὰ ὡς ἀπάνω στὰ μανάλια γιὰ ν' ἀσπαστοῦν ἐκεῖ τὸ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας, ποὺ ἦταν τοποθετημένο στὸ προσκυνητάρι τῶν Χαιρετισμῶν. Οἱ ψάλτες ἔψελναν ἀκόμα τὸ γλυκύτατο Θεοτοκίον «Τὴν ὡραιότητα τῆς παρθενίας σου...».

Ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα εἶδε τὸ Χρῆστο της νὰ πηγαίνη κι' αὐτὸς γιὰ τὸν ἀσπασμό, προχώρησε κατὰ κεῖθε καὶ στὸ γύρισμά του τὸν σταμάτησε: «Νὰ σοῦ δώσω τὴ Λενίτσα!»

— Ἐσὺ τὴν εἶχες;

— Ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε...

— Μοναχό του;!

— Λέω: Ποιὸς μοῦ τραβάει τὸ φόρεμα; Σκύβω καὶ τί νὰ ἰδῶ! Τὸ βλέπω μπροστά μου!

— Μέγας εἶσαι, Κύριε!... Πῆγες στὴ βάβα, Λενίτσα μου;

— Πῆγα καὶ μ' ἔβαλε στὸ στασίδι!...

— Καὶ νὰ μὴν ἔχω μιὰ καραμελίτσα νὰ τοῦ δώσω!... Ποῦ νὰ ξέρω ἐγώ;!

— Ἡ μάνα του τῶχασε καὶ πάει στὸ σπίτι λαχταρισμένη...

— Μὴν τῆς πῇς τίποτα. Χρῆστο μου.

— Θὰ τῆς τὸ πῶ, γιατὶ αὐτὸ εἶναι μυστήριο τοῦ Θεοῦ καὶ πρέπει νὰ τὸ καταλάβῃ!

— Ὁ Θεὸς νὰ τῆς δώσῃ φώτιση! Καλὴ νύχτα, Λενίτσα μου! Καλὴ νύχτα, παιδιά μου!

Θηρίο ἡ κυρὰ Σταθούλα! Πῶς; Ποῦ ἦταν λέει; Στὴ βάβα του; Ποιὰ βάβα του; Δὲν ἔχει καμμιὰ βάβα!... Θὰ πῆγε ἐκείνη ἡ γκαρόψυχη καὶ τὸ πῆρε!... Ποιὸς ξέρει πῶς τὸ ξεγέλασε!... Ποῦ ν' ἀκούσῃ καὶ ποῦ νὰ πιστέψῃ πὼς πῆγε μοναχό του καὶ τὴ βρῆκε, ὁδηγημένο ἀπὸ κάποια μυστικὴ δύναμι, τραβηγμένο ἀπ' τὸ μαγικὸ μαγνήτη τοῦ αἵματός του!

— Κι' ἂν πῆγε ἀληθινὰ μοναχό του; Γιὰ σκέψου το. Δὲν σοῦ κάνει ἐντύπωσι αὐτό;

— Πῆγε μοναχό του; Μοναχό του;... Πῶς ἔφυγες ἀπ' τὴ μαμᾶ; Ποῦ πῆγες... Φεύγουν τὰ καλὰ κορίτσια ἀπ' τὴ μαμᾶ;... Ξαναπᾶς ἐκεῖ, αἴ; Ξαναπᾶς;...

Καὶ τσάου - τσίου τῆς ἔδωσε λίγες μπατσοῦλες καὶ ξυλίτσες, ξεθυμαίνοντας σ' αὐτή.

Ἔβαλε τὰ κλάματα ἡ Λενίτσα. Ἔτρεξε ὁ πατέρας καὶ τὴν πῆρε.

— Παληοκόριτσο! Δὲ σ' ἀγαπῶ καθόλου!

Ὅσο ζωήρευαν ὅλα αὐτὰ τὸ μῖσος τῆς Σταθούλας γιὰ τὴν πεθερά της, τόσο ρίχνανε σὲ βαθειὰ συλλογὴ τὸν κὺρ Χρῆστο. Θεοφοβούμενος καὶ προληπτικός, ἔβλεπε καθαρά: σημάδια τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ χαιρόταν ποὺ πήγαινε τὸ παιδί του κ' ἔπαιρνε τὴν εὐχὴ τῆς ἀδικημένης μάνας του. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ φοβόταν μήπως αὐτὸ τὸ παράξενο μυστήριο ξεσπάσῃ ἄσχημα καμμιὰ μέρα ὅσο δὲν ξανάπαιρνε, καθὼς ἔπρεπε, τὴ μάνα του, ποὺ τὸν γέννησε, στὸ σπίτι του, νὰ ζήσῃ πειὸ ἀναπαμένα τὶς τελευταῖες ἡμέρες της, νὰ πεθάνῃ στὴν ἀγκαλιά του καὶ νὰ τῆς κλείσῃ αὐτὸς τὰ μάτια! Ὁ φόβος αὐτὸς τὸν βασάνιζε, μὰ στάθηκε ἀδύνατο ν' ἀλλάξῃ τὴ σκληρὴ ἐπιμονὴ τῆς γυναίκας του. Τί θὰ γίνῃ;

Ἕνα δειλινὸ φώναξαν ξαφνικὰ τὸν κὺρ Χρῆστο στὸ σπίτι. Ἀνέβηκε τρομαγμένος. Ἡ Λενίτσα ἔκαιγε ἀπ' τὸν πυρετό. Ἡ μητέρα της εἶχε σαστίσει.

— Τί κάνεις ἔτσι; Ἔστειλες γιὰ τὸ γιατρό;

— Εἶναι βαρειὰ τὸ κορίτσι μας, δὲ βλέπεις;

Βαρειά! Ὁπῶχει τὸ μονάκριβο, ἔχει πικρὴ τὴν τύχη. Ἔτρεμε ἡ καρδιὰ τῆς Σταθούλας. Τὰ πειὸ μαῦρα προαισθήματα τὴν τυραννοῦσαν. Τὰ πειὸ φριχτὰ ὁράματα περνοῦσαν μπροστὰ στὰ βουρκωμένα της μάτια. Σπάραζε ἡ ψυχή της νὰ τὸ βλέπῃ νὰ βασανίζεται ἔτσι. Φοβεροὶ σπασμοὶ ταρακουνοῦσαν τὸ λιγόσαρκο σωματάκι του. Τὰ ματάκια του εἶχαν γυρίσει. Βογγοῦσε σπαραχτικὰ χωρὶς νὰ ξεχωρίζῃ λέξι. Ἦταν μιὰ φρίκη νὰ τὸ βλέπῃ καὶ νὰ τ' ἀκούῃ κανείς! Κακοήθης πυρετός, εἶπε ὁ γιατρός. Καταπλάσματα, μπάνια, ἐνέσεις ἐνδοφλεβικές. Ἀναίσθητο τὸ χαριτωμένο πλασματάκι.

Ἀναστατωμένο ὅλο τὸ σπίτι. Στὴν ἀρχὴ ὁ γιατρὸς ἦταν ἥσυχος καὶ τοὺς μάλλωνε ὅλους ποὺ εἶχαν τόσο συνεπαρθῆ ἀπὸ φόβο θανάτου. Ἔπειτα ὅμως, ὅσο τὰ φαινόμενα ἐπίμεναν, εἶχε μουδιάσει. Δέχτηκε νὰ καλέσουν κι' ἄλλο γιατρό. Ὁ ἄλλος ὑπονοιάστηκε, ἴσως ἔτσι ἀπὸ συνήθεια, γιὰ νὰ διαφωνήσῃ κάπως, μηνιγγίτιδα. Καὶ τὸ συμβούλιό τους ἀργεῖ. Σὲ φριχτὴ ἀγωνία ψυχοδέρνονται ἡ μητέρα κι' ὁ πατέρας. Θεέ μου, λυπήσου μας! Τέλος, οἱ γιατροὶ βγαίνουν. Τοὺς καθησυχάζουν. Ναί, κακοήθης ἦταν· ὅμως τὸν πρόλαβαν. Νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ θεραπεία καὶ θὰ ξανάρθουν μαζί. Θεέ μου, λυπήσου μας.

Κάποια στιγμὴ τὰ παραλλαγμένα ματάκια τῆς Λενίτσας ζωήρεψαν ἀπὸ ἕνα φωταδάκι ζωντάνιας. Καὶ τὸ σπαραχτικό, τὸ ἄναρθρο βόγγημά της κάτι πῆρε ν' ἀρθρώσῃ, κάποια λέξι πῆγε νὰ σχηματίσῃ. Ἔσκυψε ἡ μανούλα. Πρόστρεξε ὁ πατέρας. Τί θέλει νὰ πῆ;

— Λέγε, κόρη μου!... Μίλα, ψυχή μου!... Τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω ἐγώ;

Κάτι ἀγωνίστηκε νὰ πῆ τὸ φρυμένο ἀπ' τὸν πυρετὸ στοματάκι, μὰ δὲν τὸ κατάφερε. Κομπιαστὰ ξέφυγαν τὰ δάκρυα τῆς μάνας κι' ἔβρεξαν τὸ λευκὸ προσκεφαλάκι.

— Ὄχι Θεέ μου! Μὴ μοῦ τὸ κάνεις αὐτὸ τὸ κακό!... Σῶσε μου τὴ μονάκριβη κορούλα! Παναγιά μου Φανερωμένη, νὰ σὲ λειτουργήσω στὴ χάρι σου!...

— Σταθούλα! ἔλεγε βαρειὰ ὁ πατέρας. Μὴν κακομελετᾶς! Τὸ κακὸ τὸ προλάβαμε. Μᾶς λυπήθηκε ὁ Θεός! Σῶπα!

Ἄξαφνα ἡ Λενίτσα ξαναμίλησε.

— Πές το! Πές το, κόρη μου! Τί θέλεις;

Ξεψυχισμένα, τραυλά, μὲ κόπο καὶ μὲ κόμπο, συλλαβὴ τὴ συλλαβή, ψηφίο τὸ ψηφίο, ξεφώνησε ἡ Λενίτσα τὴν ἐπιθυμία της. Τί νἆχε γίνει βαθειὰ στὴν λαχταρισμένη ἀπ' τὸ κακὸ ψυχούλα της; Ποιὰ ὀπτασία τάχα νὰ περνοῦσε μπροστὰ στὰ σβυσμένα ματάκια της, ποὺ ζωήρευαν πάλι; Τὸ πυρωμένο αἱματάκι της μὲ ποιὰ μυστικὴ ἐνέργεια ν' ἀναζητοῦσε τάχα πειὸ ἀπάνω κι' ὅλο πειὸ ἀπάνω τὶς μακρυνότερές του πηγές; Κρύβει τόσα μυστήρια ἡ ζωή μας, ὥστε κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ φαντασθῆ καὶ νὰ πιστέψῃ μὲ ποιοὺς ἀνεξερεύνητους τρόπους ἀναζητιοῦνται μιὰν ὡρισμένη στιγμὴ δυὸ συγγενικὲς ὑπάρξεις, ποὺ τὶς ζωντανεύει τὸ ἴδιο αἷμα. Καὶ κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ ξέρῃ ποιὰν ἀνάγκη βαθύτερη μπορεῖ νἄχῃ σὲ μιὰν ὡρισμένη στιγμὴ ἡ μιὰ ὕπαρξι τῆς ἄλλης, ποιὰ ἀνάγκη βαθύτερη, ἀκαθόριστη, μαγική.

«Θέλω τὴ βάβα!», εἶπε ξεψυχισμένα, τραυλά, μὲ κόπο καὶ μὲ κόμπο τὸ βασανισμένο κοριτσάκι, ποὺ ἀπάνω ἀπὸ τὸ κρεββατάκι του παράστεκαν καὶ μάχονταν ἀποφασιστικὰ ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ Ἄγγελος τῆς Ζωῆς κι' ὁ Ἄγγελος τοῦ Θανάτου, ὁ πρῶτος ὡπλισμένος μ' ἕνα κλωνάρι λευκῶν κρίνων κι' ὁ δεύτερος μὲ ἀσημένιο δρεπάνι. «Θέλω τὴ βάβα!».

Ἀνατρίχιασε σύγκορμη ἡ Σταθούλα. Μήπως μοῦ τῶχει μαγεμένο; Ποῦ τὴν εἶδε καὶ τὴ συνείθισε καὶ τὴν ἀγάπησε καὶ τὴν ἀναζητεῖ; Τί τὴ θέλει; Πότε τὸ ντάντεψε, πότε τὸ γεύτηκε; Πῶς τὴ συμπάθησε καὶ τὴ θέλει; Τί τὴ θέλει; Τί περιμένει ἀπ' αὐτή; Ὅλα τὰ καλὰ τοῦ Θεοῦ δὲν τἆχε ὡς τώρα μόνο ἀπ' αὐτήν, μόνο ἀπ' τὴ μανούλα του; Ποῦ γνώρισε αὐτὸ βάβα καὶ πῶς τὴ ζητεῖ; Δὲν εἶναι φυσικό! Χωρὶς

(Συνέχεια στὴ σελίδα 466)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΕΝΑΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 15ης ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ

Στὸ περασμένο τεῦχος ἐδημοσιεύσαμε τὰ ἀποτελέσματα ὅλων τῶν ἀγώνων τῆς **15ης ὀλυμπιάδος** τοῦ Ἐλσίνσκι.

Στὸ σημερινό μας τεῦχος θὰ δώσουμε στοὺς μικροὺς φιλάθλους ἀναγνῶστες μας ἕνα ἀπολογισμὸ πιὸ συγκεκριμένο

Ὁ τερματοφύλακος τοῦ Παναθηναϊκοῦ Μαθιὸς ἀποκρούει μὲ γροθιὰ τὴ μπάλλα.

καὶ πιὸ ὁριστικὸ γιὰ τὶς ἐπιτυχίες κάθε κράτους στὴν ὀλυμπιάδα αὐτή.

Στὴν ὀλυμπιάδα τοῦ Ἐλσίνσκι ἔγιναν ἀγωνίσματα σὲ 17 ἀθλήματα συνολικά.

Αὐτὰ τὰ 17 σπὸρ μποροῦμε νὰ τὰ χωρίσουμε στὶς ἑξῆς πέντε κατηγορίες: 1) Ἀθλητικὰ Σπόρ: Στίβος, κολύμβηση ἄρση βαρῶν. 2) Σπὸρ πάλης: Πυγμαχία, ξιφασκία, πάλη. 3) Ναυτικὰ σπόρ: Κωπηλασία, ἱστιοπλοΐα, κανόε - καγιάκ. 4) Ὁμαδικὰ σπόρ: Ποδόσφαιρον, μπάσκετ - μπώλ, χόκεϋ. 5) Διάφορα σπόρ: Ποδηλασία, σκοποβολή, γυμναστική, ἱππασία, μοντέρνο πένταθλον.

Ἡ βαθμολόγηση στὰ σπὸρ ἔγινε μὲ τὸν ἑξῆς τρόπο: 7, 5, 4, 3, 2, 1 γιὰ τοὺς ἄνδρες, τὰ μισὰ γιὰ τὶς γυναῖκες, καὶ τὰ διπλὰ γιὰ τὰ ὁμαδικὰ σπόρ.

Μὲ τὸ βαθμολογικὸ αὐτὸ σύστημα σὲ κάθε σπὸρ ἔξη πρῶτα κράτη κατετάχθησαν τὰ ἑξῆς:

1. ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΣΠΟΡ

* ΣΤΙΒΟΣ: 1) Η.Π.Α. 186 β. 2) Ρωσία 89 β. 3) Βρεταννία 47 β. 4) Γερμανία 43½ β. 5) Τσεχοσλοβακία 34½ β. 6) Ζαμάϊκα 33 β. Ἀνδρῶν: 1) Η.Π.Α. 182 β. Γυναικῶν: Ρωσία 32 β. Βάδην: Ρωσία 8 β.

* ΚΟΛΥΜΒΗΣΙΣ: 1) Η.Π.Α. 92 β. 2) Οὐγγαρία 41 β. 3) Ἰαπωνία 25 β. 4) Γαλλία 21½ β. 5) Γιουγκοσλαβία 12 β. 6) Ὁλλανδία 11½ β. Κολύμβησις καὶ καταδύσεις: Ἀνδρῶν: Η.Π.Α. 75 β Γυναικῶν: Οὐγγαρία 23 β. Ὑδατοσφαίρισις: Οὐγγαρία 14 β.

* ΑΡΣΙΣ ΒΑΡΩΝ: 1) Ρωσία 40 β. 2) Η.Π.Α. 38 β. 3) Ἰρὰν 16 β. 4) Αἴγυπτος 11 β. 5) Κορέα 10 β. 6) Τρίνιταντ 8 β.

2. ΣΠΟΡ ΠΑΛΗΣ

* ΠΥΓΜΑΧΙΑ: 1) Η. Π. Α. 36½ β. 2) Ρωσία 24½ β. 3) Φινλανδία 21 β. 4) Ἰταλία 20 β. 5) Νότ. Ἀφρικὴ 17 β. 6) Πολωνία 13½ β.

* ΞΙΦΑΣΚΙΑ: 1) Ἰταλία 45½ β. 2) Οὐγγαρία 33 β. 3) Γαλλία 25 β. 4) Ἑλβετία 8 β. 5) Λουξεμβοῦργον 6 β. 6) Η.Π.Α. καὶ Σουηδία 5 β. Κατηγορία γυναικῶν: 1) Ἰταλία 3½ β.

* ΠΑΛΗ: 1) Ρωσία 72 β. 2) Σουηδία 53 β. 3) Οὐγγαρία 33 β. 4) Τουρκία 30¾. 5) Φινλανδία 25 β. 5) Ἰρὰν 24 β. Ἐλευθέρα: Ρωσία: 28 β. Ἑλληνορωμαϊκή: Ρωσία: 44 β.

3. ΝΑΥΤΙΚΑ ΣΠΟΡ

* ΚΩΠΗΛΑΣΙΑ: 1) Η.Π.Α. 18 β 2) Γαλλία καὶ Ρωσία 17 β. 4) Βρεταννία 15 β. 5) Αὐστραλία, Ἰαπωνία καὶ Ἑλβετία 9 β.

* ΙΣΤΙΟΠΛΟΪΑ: 1) Η.Π.Α. 19 β. 2) Νορβηγία 18 β. 3) Σουηδία 16 β. 4) Δανία 9 β. 6) Ἰταλία, Ἀργεντινὴ καὶ Τρίνιταντ 7 βαθμοί.

* ΚΑΝΟΕ — ΚΑΓΙΑΚ: 1) Φινλανδία 34½ β. 2) Σουηδία 27 β. 3) Γερμανία καὶ Τσεχοσλοβακία 19 β. 5) Οὐγγαρία 16½ β. 6) Γαλλία 15 β.

4. ΟΜΑΔΙΚΑ ΣΠΟΡ

* ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΝ: 1) Οὐγγαρία 14 β. 2) Γιουγκοσλαβία 10 β. 3) Σουηδία 8 β. 4) Γερμανία 6 β. (Αὐστρία, Βραζιλία, Δανία καὶ Τουρκία ἀπεκλείσθησαν στὰ προημιτελικὰ 1½ β.).

* ΜΠΑΣΚΕΤ ΜΠΩΛ: 1) Η.Π.Α. 14 β. 2) Ρωσία 10 β. 3) Οὐραγουάη 8 β. 4) Ἀργεντινὴ 6 β. 5) Χιλὴ 4 β. 6) Βραζιλία 2.

* ΧΟΚΕΫ ΕΠΙ ΧΟΡΤΟΥ: 1) Ἰνδίαι 14 β. 2) Ὁλλανδία 10 β. 3) Βρεταννία 8 β. 4) Πακιστὰν 6 β. 5) Πολωνία 4 β. 6) Γερμανία 2 β.

5. ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΠΟΡ

* ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ: 1) Ἰταλία: 31 β. 2) Βέλγιον 22 β. 3) Αὐστραλία 19 β. 4) Νότιος Ἀφρικὴ 14 β, 5) Γερμανία 10 β. 6) Γαλλία 7 β.

* ΣΚΟΠΟΒΟΛΗ: 1) Ρωσία 27 β. 2) Ἰαπωνία καὶ Σουηδία 17 β. 4) Φινλανδία καὶ Οὐγγαρία 16 β. 6) Η.Π.Α. καὶ Ρουμανία 12½.

* ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ: 1) Ρωσία 120½ β. 2) Ἑλβετία 43 β. 3) Οὐγγαρία 23 β. 4) Ἰαπωνία 22½ β. 5) Σουηδία 13½ β. 6) Γερμανία 11 β. Ἀνδρῶν: Ρωσία 77½ β. Γυναικῶν: Ρωσία 43 β.

* ΙΠΠΑΣΙΑ: 1) Σουηδία 30½ β. 2) Γερμανία 20½ β. 3) Γαλλία 19 β. Χιλὴ 12 β. 5) Βρεταννία καὶ Η.Π.Α. 9 β.

* ΜΟΝΤΕΡΝΟ ΠΕΝΤΑΘΛΟΝ: 1) Οὐγγαρία 16 β. 2) Σουηδία 12 β. 3) Φινλανδία 5½ β. 4) Ρωσία 5 β, 5) Η.Π.Α. 4½ β. 6) Βραζιλία 1 β.

Μὲ τὰ ἀποτελέσματα αὐτὰ 7 κράτη μοιράζονται τὶς πρῶτες θέσεις τῶν 17 διαφόρων σπὸρ τῆς ὀλυμπιάδος ὡς ἑξῆς: Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι: 6 νίκες: (στίβος, κολύμβησις, κωπηλασία, πυγμαχία, ἱστιοπλοΐα, μπάσκετ - μπώλ). 2) Ρωσία: 4 νίκες: (ἄρσις βαρῶν, πάλη, γυμναστική, σκοποβολή). 3) Ἰταλία: 2 νίκες (ποδηλασία, ξιφασκία) καὶ Οὐγγαρία 2 νίκες (ποδόσφαιρον, μοντέρνο πένταθλο). 4) Φινλανδία: (κανόε - καγιάκ, Ἰνδίαι (Χόκεϋ ἐπὶ χόρτου) καὶ Σουηδία (Ἱππασία).

1.000.000 ΘΕΑΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔ Α

Ἡ ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς 15ης ὀλυμπιάδος τοῦ Ἐλσίνσκι ἀνακοίνωσε ὅτι τὰ διάφορα ἀγωνίσματα τῆς ὀλυμπιάδος παρηκολούθησαν οἱ ἑξῆς θεαταί.

Στιγμὴ ποδοσφαιρικῆς... ἀμηχανίας. Θὰ μπλοκάρη ἄραγε ὁ τερματοφύλακας;

19 Ἰουλίου: Τελετὴ ἐνάρξεως: 70.050. Ποδόσφαιρον 32.500.
20 Ἰουλίου: Στίβος: 65.700
21 Ἰουλίου: Στίβος: 48.100
22 Ἰουλίου: Στίβος: 54.000
23 Ἰουλίου: Στίβος: 66.100
25 Ἰουλίου: Στίβος: 58.700
26 Ἰουλίου: Στίβος: 59.300
27 Ἰουλίου: Στίβος: 68.700
28 Ἰουλ.: Ποδόσφαιρο: 31.600
29 Ἰουλ.: Ποδόσφαιρο: 27.200
30 Ἰουλ.: Ἐπιδείξεις: 20.600
1 Αὐγ.: Ποδόσφαιρο: 27.800

Κολυμβήτριες τῶν συλλόγων τοῦ κέντρου.

2 Αὐγ.: Ποδόσφαιρο: 58.100
3 Αὐγ.: Ἱππασία καὶ τελετὴ λήξεως: 67.000.

ΤΑ ΡΕΚΟΡ ΤΟ... 1962

Ὁ ἐκλέκτωρ τῆς ἀμερικανικῆς ὁμάδος στίβου Βροῦτος Χάμιλτον σὲ συνέντευξή του πρὸς τὸν Γερμανὸν δημοσιογράφον «ἐπροφήτευσε» ὅτι κατὰ τὸ 1962 αἱ διεθνεῖς ἐπιδόσεις θὰ εὑρίσκωνται εἰς τὰ ἑξῆς ἐπίπεδα: Δρόμος 100 μ. 10΄΄ Δρόμος 200 μ. 20΄΄ 400 μ. 45΄΄6. 800 μ. 1΄46΄΄ 1.500 μ. 3΄42΄΄. 5.000 μ. 13΄50΄΄. 10.000 μ. 28΄50΄΄. 110 μ. μετ' ἐμποδίων 13΄΄4. 400 μ. μετ' ἐμποδίων 50΄΄4. Ἅλμα εἰς ὕψος 2 μ. 13. Μῆκος 8 μ. 33. Ἅλμα ἐπὶ κοντῷ 4 μ. 80. Τριπλοῦν 16 μ. 45. Σφαιροβολία 18 μ. 30. Δισκοβολία 57 μ. 90. Ἀκοντισμὸς 80 μ. Σφυροβολία 64 μέτρα.

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ

Συνεχίζομε καὶ σήμερα τὴν δημοσίευση τῶν βιογραφιῶν παικτῶν — ὅπως μᾶς ἐζήτησαν οἱ ἀναγνῶστες μας — μὲ τοὺς Κ. Πούλην καὶ Ι. Κανάκην.

Κ. ΠΟΥΛΗΣ. Ὁ βιρτουόζος τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου. Ὁ πιὸ ἐκπληκτικὸς καὶ ψύχραιμος παίκτης. Ἀριστερὸ χὰφ τῆς ΑΕΚ καὶ τῆς Ἐθνικῆς. Γεννήθηκε τὸ 1928 στὰ Πατήσια. Ἀπὸ μικρὸς γλυστροῦσε σὰν χέλι μὲ τὴ μπάλλα καὶ κα-

νεὶς δὲν μποροῦσε νὰ παραβγῆ μαζί του. Πρωτόπαιξε στὴ γειτονιά του, στοὺς «Τρεῖς Ἀστέρες» Πατησίων τὸ 1943. Πάντα σὲ κάθε παιχνίδι ἦταν ὁ καλλίτερος τῆς ὁμάδος του κι' οἱ ἄλλοι τὸν θαύμαζαν. Φανατικὸς φίλαθλος τῆς ΑΕΚ ὅπως ἦταν, κατέβαινε καὶ παρακολουθοῦσε τὶς προπονήσεις της γιὰ νὰ δῆ καὶ ν' ἀρπάξη κάτι. Ἔτσι κάποια μέρα ξαφνικὰ τὸ ἔμπειρο μάτι τοῦ κ. Νταϊσπάγγου, τὸν... ἔκοψε κι' ἀμέσως ὁ Κωστάκης φόρεσε τὴ θρυλλικὴ κιτρινόμαυρη φανέλλα τῆς ΑΕΚ. Ἦταν τὸ 1944. Ἀπὸ τότε ἐξελίχθηκε ραγδαῖα ὡς χὰφ καὶ τὸ Πάσχα τοῦ 1948 ἀγωνίσθηκε μὲ τὴν α΄ ὁμάδα στοὺς ἀγῶνες της στὴ Θεσσαλονίκη.

Ὁ Πούλης εἶναι πολλὲς φορὲς διεθνής. Μιὰ μὲ τὴν Ἐθνικὴ τῶν νέων στὸ 2—0 μὲ τοὺς Συρίους, καὶ δυὸ φορὲς στὰ μὰτς τῆς Ἐθνικῆς μας στὴν Αἴγυπτο. Τὸ καλλίτερο μὰτς τῆς μέχρι τοῦδε καρριέρας του τὸ ἔχει κάνει στὴν Αἴγυπτο, ὅταν ἡ Ἐθνική μας ἡττήθη μὲ 2-0. Τότε ὅλοι οἱ ξένοι κριταὶ καὶ οἱ 25 χιλ. τοῦ κοινοῦ ποὺ παρηκολούθησαν τὸν ἀγῶνα, μιλοῦσαν γιὰ τόν... πιτσιρίκο μὲ τὴν ἀσύγκριτη τέχνη καὶ τὸ ἀπαράμιλλο παίξιμο.

Ὁ Κωστάκης εἶναι ἕνα ἐξαιρετικὸ παιδὶ ποὺ πάντα χαμογελάει. Ἀγαπᾶ μὲ πάθος τὴν ὁμάδα του κι' ἀκόμα περισσότερο τὸν προπονητή του. Ἐργάζεται στὴν Οὗλεν. Κατοικεῖ στὰ Πατήσια.

Ι. ΚΑΝΑΚΗΣ: Τὸ... μοτεράκι τῆς ΑΕΚ. Ὁ παίκτης ἀτμομηχανή. Ὁ πιὸ χαριτωμένος παίκτης. Συνεχῶς κυνηγᾶ τὴν μπάλλα, συνεχῶς σουτάρει, συνεχῶς τρέχει — καὶ πάντα μὲ τὸν ἴδιο ρυθμό, σὰν μοτεράκι. Εἶναι ὁ παίκτης ποὺ δύσκολα τοῦ παίρνεις κεφαλιὰ λόγῳ τοῦ ἅλματος καὶ τοῦ ἐξαιρετικοῦ σώματος ποὺ ἔχει.

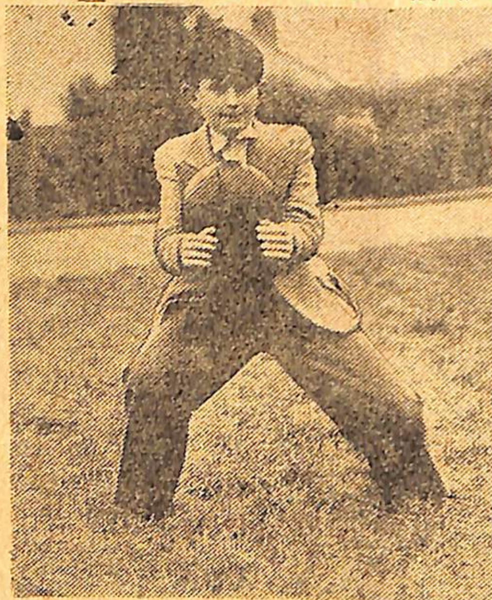
Γεννήθηκε στὴν Καβάλλα τὸ 1927.

Πρωτόπαιξε σὲ ἡλικία 15 χρόνων στὴν «Ἐλπίδα» Καβάλας ὡς μπάκ. Ἀργότερα μετεγράφη στὴν ΑΕΚ Καβάλας ὅπου ἔπαιξε ὡς σέντερ - φόρ. Τὸ 1944 σὲ ἡλικία 17 μόλις χρόνων ἦταν τόσο διάσημος, ὥστε οἱ χιλιάδες τῶν φιλάθλων τῆς Καβάλας — ἀνεξαιρέτως συμπαθειῶν — τὸν λάτρευαν καὶ τὸν καμάρωναν. Ἦταν τὸ βαρὺ πυροβολικὸ τῶν γηπέδων τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης.

Στὴν ΑΕΚ τὸν πῆρε ὁ κ. Π. Ραγκαβῆς, ὅταν τὸν εἶδε στὴν Καβάλλα. Ἡ μεταγραφή του ἔγινε ἐλεύθερα, παρ' ὅλο ποὺ ὁ Κανάκης ἦταν τὸ ἴνδαλμα τῶν κατοίκων τῆς Καβάλλας. Τὸν ἄφησαν νἄρθη στὸ κέντρο γιὰ νὰ διαπρέψη. Καὶ τὸ κατώρθωσε πανηγυρικά. Ὅποτε ἀγωνίζεται, ξεσηκώνει θύελλα χειροκροτημάτων κι' ἐνθουσιασμοῦ γιὰ τὸ φίνο παίξιμό του.

ΑΝΑΠΗΡΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ

Τί κατορθώνει ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν ἀθλητισμὸ εἶναι κάτι ποὺ περιτράνως ἀπεδείχθη κατ' ἐπανάληψιν. Ἄνθρωποι ποὺ ἀτύχησαν καὶ ἔμειναν ἀνάπηροι ἔγιναν σύμβολα θελήσεως καὶ εὐψυχίας. Καὶ πολλὰ εἶναι τὰ θαύματα αὐτὰ τῆς θελήσεως ὅπως τόσο γνωστὲς ὅσο καὶ χαρακτηριστικὲς εἶναι οἱ περιπτώσεις πολλῶν ἀναπήρων ποὺ διεκρίθησαν καὶ σὲ διεθνεῖς στίβους. Σὰν παράδειγμα ἀναφέρεται ἡ περίπτωση τοῦ Μπόϋντ Μπιούϊ, μέλους τῆς ὁμάδος μπάσκετ - μπὼλ «Χάρλεμ Γκλὸμπ Τρότερσ». — Παρ' ὅλη τὴν ἀναπηρία του — ὁ Μπιούϊ εἶναι μονόχειρ — τὸ παίξιμό του εἶναι ἐξ ἴσου ἐκπληκτικὸ μὲ ἐκεῖνο τῶν ἀρτιμελῶν συναδέλφων του.

Τὸ παιδάκι αὐτὸ εἶναι ἀνάπηρο. Κι' ὅμως ἡ ἀγάπη του πρὸς τὴν μπάλλα τοῦ δίνει τὴν δύναμη νὰ παίζη κι' ἔτσι ξανὰ νὰ βρῆ τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς.

Ἀλλὰ ὁ Μπιούϊ δὲν εἶναι μοναδικὸς στὰ ἀθλητικὰ χρονικά.

Στὴν ἱστορία τῶν σπὸρ συναντῶνται προσωπικότητες διαφόρων ἀθλημάτων ποὺ ἡ μοῖρα χτύπησε σκληρὰ τὴν σωματική τους ἀκεραιότητα. Αὐτοὶ ὅμως δὲν ὑπέκυψαν ἀλλὰ συνέχισαν τὴ ζωή τους μὲ θάρρος καὶ ἐπιτυχίες.

Ἀξέχαστο θὰ μείνη τὸ κατόρθωμα ἑνὸς μονόποδος Ἑλβετοῦ ὀρειβάτη καὶ ἀναρριχητῆ, τοῦ Ρότζερ Τσοῦμι. Ὁ Τσοῦμι μετέτρεψε τὰ δεκανίκια του σὲ σκὶ καὶ μὲ τὴν βοήθεια τοῦ γάτζου καὶ τῆς ράβδου τοῦ ἀλπινιστῆ ἐπραγματοποίησεν ζηλευτὲς κατακτήσεις στὸ εἶδος αὐτό. Συγκεκριμένα κατώρθωσε νὰ φθάση στὶς περίφημες κορυφὲς τῶν Ἄλπεων Γκρεπὸν (3.520 μ.) καὶ Αἰγκὶπ ντὲ Μιντὶ (4.200 μ.).

— Μιὰ δεσποινὶς ἡ Δανὴ Λῆ Χάρτελ καίτοι παράλυτος κατὰ τὰ κάτω ἄκρα ἔπειτα ἀπὸ καρτερικὲς προπονήσεις κατέκτησε εἰς τὴν XV ὀλυμπιάδα τὸ ἀργυροῦν ὀλυμπιακὸν μετάλλιο εἰς τὴν ἱππασία.

— Ὁ κῦκλος ὅμως αὐτῶν τῶν ἀξιοθαυμάστων ἀνθρώπων ποὺ δὲν ὑπέκυψαν στὶς μεγάλες ἀτυχίες ἀλλὰ συνέχισαν τὸ δρόμο τους, δὲν κλείνει ἐδῶ. Ὑπάρχουν τόσοι ἄλλοι σὰν τὸν Μπιούϊ κλπ., καὶ ὄχι μόνο στὸν κόσμο τῶν σπόρ. Εἶναι κι' αὐτοὶ παραδείγματα γιὰ ὅσους χάνουν τὸ θάρρος τους ἐμπρὸς σὲ πολὺ μικρότερες ἀντιξοότητες τῆς ζωῆς.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΕΔΕΣΣΑ: Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ Παναγίτσας ἐνίκησε γιὰ τὸ πρωτάθλημα Π. Ἐδέσσης καὶ τὴν μικτὴ ὁμάδα Κοσταντίας.

Ὁμὰς Παναγίτσας: Γαϊσίδης, Κοντογουλίδης, Πετρίδης, Μιχαηλίδης, Γαϊσίδης, Κοσμίδης, Ἀποστολίδης, Γιαννουλίδης, Πολατίδης, Ξενίδης, Κασίδης.

Ἀναπληρωματικοί: Νικολαΐδης καὶ Μιχαηλίδης.

ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΝΔΡΕΑ: Στὸ γήπεδο παιδοπόλεως συνηντήθηκαν σὲ φιλικὸν ἀγῶνα ἡ ὁμάδα τῆς Μακεδονίας μὲ τὴν μικτὴ Ἠπείρου καὶ Θράκης.

Μετὰ ἀπὸ ἕνα ὡραῖο παιγνίδι ἐνίκησε ἡ ὁμάδα τῆς Μακεδονίας μὲ 5 — 3 (1—1). Στὸ α΄ ἡμιχρόνιο ἡ ὑπεροχὴ ἦταν μοιρασμένη καὶ ἡ νεοσύστατη μικτὴ ἔκανε μιὰ καλὴ ἐμφάνιση. Στὸ β΄ ἡμιχρόνιο ὅμως ἡ ὁμάδα τῆς Μακεδονίας ἀνέλαβε ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ὑπεροχὴν καὶ ὁ ἀγώνας ἔληξε μὲ 5 — 3. Ἡ σύνθεση τῆς Μακεδονίας: Κοπτσίδης. Παυλίδης, Ἀλεξιάδης, Παρσαλίδης, Παπαδόπουλος, Καραγιαννίδης, Γκαρέτσος, Μεταξᾶς, Ἀναστασιάδης καὶ Τριανταφυλλίδης.

Τ. Ζ.

ΣΤΟ ΖΗΡΟ: Ἡ ποδοσφαιρικὴ ἑνδεκάδα τῆς ὁμάδας ἐνίκησε τὴν 4ην μὲ σκὸρ 3—0. Τὰ τέρματα ἐπέτυχαν οἱ Ἀθανασιᾶς (2), Παπαδημητρίου (1). Ἡ νικήτρια: Τουλούπας, Λεωνίδας, Ἀντωνίου, Γκούντας, Χατζόπουλος, Καλούσης, Κολιός, Γεωργοσόπουλος, Τριανταφύλλου, Ἀθανασιᾶς, Παπαδημητρίου.

Ι. Β.

ΣΤΟ ΖΗΡΟ: Στὸ γήπεδο τοῦ χωριοῦ διεξήχθη φιλικὸς ἀγώνας ποδοσφαίρου μεταξὺ τοῦ Ἀτρομήτου καὶ Ἀβέρωφ. Κατόπιν τεχνικοῦ ἀγώνα ἡ ὁμάδα τοῦ Ἀτρομήτου βγῆκε νικήτρια μὲ σκὸρ 3—1. Τὰ γκὸλ ἐσημείωσαν: Σδοῦκος 2. Σύντου τοῦ Ἀτρομήτου καὶ Παναγιωτόπουλος τοῦ Ἀβέρωφ. Ἡ νικήτρια: Ζορμπᾶς, Παπαγγελῆς, Παπαχρῆστος, Κῦρος, Παπαρούνας, Σπύρου, Βασᾶκος, Σδοῦκος, Καρακατσιάνης, Σύντος, Τασούλας.

Η. Β.

ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΚΑΡΠΗ: Στὸ Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ στὴν Πολυκάρπη ἱδρύθηκαν ὁμάδες ποδοσφαίρου καὶ βόλεϋ-μπώλ. Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα ὁ Θερμαϊκὸς ἐνίκησε σὲ ἀγώνα τὸν Ἀτρόμητο Μοναστηρακίου μὲ 2 — 0.

Ἐπίσης ἡ β΄ ὁμάδα ὁ Ὀλυμπιακὸς ἦλθε ἰσόπαλη μὲ τὴν ὁμάδα Τσάκωνος μὲ 0—0.

ΤΟ ΑΙΜΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 464)

ἄλλο, μάγια θἄχει καμωμένα, ἡ κακόγρηα!...

Προσπαθῶντας νὰ λογικευτῆ μέσα στὴν παραζάλη της ἡ Σταθούλα δὲ μπόρεσε νὰ βρῆ ἄλλη ἐξήγησι τῆς ἀφύσικης τάχα, τῆς παράξενης αὐτῆς ἐπιθυμίας τοῦ μικροῦ ἀνθρωπάκου, ποὺ τὸν βασάνιζε τόσο σκληρὰ ἡ κακιὰ ἀρρώστεια καὶ κρεμότουν ἀπὸ μιὰ τριχούλα πειὰ ἡ ζωή του.

Στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ κρεββατιοῦ, ἀνατριχιασμένος, κατάπληκτος, συγκινημένος ὅσο νὰ δακρύση, ὁ πατέρας εἶχε δεχτῆ σὰν ἀποκάλυψι βαθειοῦ μυστηρίου τὰ ξεφτισμένα πρῶτα λόγια τῆς ἑτοιμοθάνατης κορασίδας του. Πραγματικὰ ποῦ τὴν εἶδε καὶ ποῦ τὴ γνώρισε τὴ βάβα της; Πότε φρόντισε γι' αὐτὴ καὶ πότε τὴ λάτρεψε ὥστε νὰ τὴν ἀναζητήση τὴ στιγμὴ αὐτὴ ποὺ εἶχε ἀληθινὰ ἀνάγκη τῆς πειὸ μεγάλης φροντίδας καὶ τῆς πειὸ ἀφωσιωμένης λάτρας; Ποτέ! Κι' ὅμως τὴν ἀναζητοῦσε, τὴν καλοῦσε μέσ' ἀπ' τὸ σπαραχτικὸ μαρτύριό της, τὴν ἤθελε κοντά της τὴ στιγμὴ ποὺ λύγιζε τὸ κοτσάνι μὲ τὰ κρῖνα τοῦ Ἀγγέλου τῆς Ζωῆς καὶ ἄστραφτε πειὸ παγερὰ τὸ ἀσημένιο δρεπάνι...Χωρὶς ἄλλο, βαθειὰ στοὺς μυχοὺς τῆς καρδούλας, ποὺ κιντύνευε νὰ παραλύση, βαθειὰ στὶς σκοτεινὲς φλεβοῦλες, ποὺ γοργοχτυποῦσαν ἀδύναμα, χωρὶς ἄλλο, τὸ αἷμα ἔσκουζε μὲ τὴ μαγική του γλῶσσα κι' ἀναζητοῦσε μιὰ πηγὴ ἀπ' τὶς πηγές του, τὴ μακρυνότερη ζωντανὴ πηγή, ποὺ εἶχε φέρει ἀπὸ μακρυνοὺς αἰῶνες τὴ Ζωὴ καὶ τὴν Ὕπαρξι στὸ ἑτοιμοθάνατο κορμάκι!

—Ἄκουσες, Σταθούλα; ἔσκυψε κ' εἶπε.

—Ἄκουσα.

— Λοιπόν;

— Στεῖλε νὰ τὴ φέρης!

Ὅταν ἡ Λενίτσα ἔγινε καλὰ καὶ σηκώθηκε καὶ ξαναγέμισε τὸ σπίτι χαρὰ — μιὰ χαρὰ γλυκύτερη ἀπὸ τὴν πρωτινὴ — ἕνα βράδυ ἡ κυρὰ Ἀντρέαινα ἔμασε σ' ἕνα μπογαλάκι τὰ ροῦχα της καὶ μὲ τὴν καρδιὰ πάλι ραγισμένη κίνησε νὰ ξαναγυρίση στὸ σπίτι τῆς χήρας κόρης της.

— Ποῦ πᾶς, μητέρα; τῆς φώναξε τρομαγμένη ἡ Σταθούλα.

— Καιρὸς εἶναι, παιδί μου, νὰ γυρίσω κι' ἐγὼ στὸ σπίτι μου...

— Τὸ σπίτι σου εἶν' ἐδῶ! Θὰ μείνης μαζί μας. Τρέξε, τρέξε, Λενίτσα! Ἡ βάβα σου θέλει νὰ φύγη!

Τὸ αἷμα εἶχε κάμει τὸ θαῦμα του.

Ναύπακτος, 1924. Γ. Ἀθανασιάδης - Νόβας

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΤΟ ΖΟΥΜΙ ΑΠΟ ΤΟ ΚΡΕΑΣ

Φαίνεται πὼς αὐτὰ ποὺ σᾶς ἔγραψα στὸ προηγούμενο γιὰ τὸ πῶς νὰ διατηρῆτε τὸ κρέας καὶ τὰ ψάρια, ἐνδιέφεραν πολλὲς μικρὲς νοικοκυρές, γιατὶ πῆρα ἀρκετὰ γράμματα ὅπου σ' ἄλλα μοῦ λένε πόσο χρήσιμα ἦταν αὐτὰ ποὺ σᾶς εἶπα, καὶ σ' ἄλλα μὲ ρωτᾶνε πῶς διατηρεῖται τὸ ζουμὶ τοῦ κρέατος, τὸ γάλα, τὸ βούτυρο καὶ τὸ λάδι.

Δὲν εἶναι βέβαια δυνατὸ νὰ σᾶς τὰ γράψω ὅλα, σ' ἕνα φύλ-

λο! Θὰ κάνετε λοιπὸν ὑπομονὴ καλά μου παιδιά, καὶ θ' ἀπαντήσω μὲ τὴν σειρὰ σὲ ὅλες.

Τὸ ζουμὶ ἀπὸ τὸ κρέας εἶναι φορὲς ποὺ πρέπει νὰ διατηρηθῆ εἴτε γιατὶ ἔχομε ἕναν ἄρρωστο ποὺ πρέπει νὰ πίνη κατὰ κανονικὰ διαστήματα, εἴτε γιατὶ θέλομε νὰ φυλάξωμε ὅσο μᾶς περίσεψε ἀπὸ τὸ βραστό, γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσωμε τὴν ἄλλη μέρα. Τὸ ζουμὶ λοιπὸν διατηρεῖται μὲ τὸ... ξαναβράσιμο. Δηλαδὴ ὕστερα ἀπὸ 8 - 10 ὧρες, τὸ βάζομε πάλι στὴν φωτιὰ νὰ πάρη βράση, ἀφοῦ προσθέσωμε κάθε φορὰ ποὺ βράζει καὶ λίγο νερὸ γιὰ ν' ἀναπληρωθῆ ἐκεῖνο ποὺ ἐξατμίζεται. Πρὶν ὅμως κρυώση ἐντελῶς, δὲν πρέπει νὰ τὸ σκεπάζωμε. Μπορεῖ νὰ βράση 2 καὶ 3 φορές.

Ἄλλος τρόπος, (λιγάκι περίεργος, ὁμολογουμένως), εἶναι νὰ ρίξωμε στὸ ζουμὶ ἀφοῦ βράσει λίγο ἕνα κομμάτι ξυλοκάρβουνο ποὺ τὸ ξεπλύναμε πρῶτα καλὰ μὲ ἄφθονο νερό. Ἔτσι μπορεῖ νὰ διατηρηθῆ καὶ ὡς 24 ὧρες. Πρὶν ὅμως τὸ χρησιμοποιήσωμε τὸ ξαναβάζομε νὰ πάρη μιὰ βράση.

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ ΤΟ ΓΑΛΑ

Μὲ τὸ βράσιμο κι' αὐτό. Τὸν χειμῶνα τὸ βράζομε κάθε 10 - 12 ὧρες, καὶ τὸ καλοκαίρι κάθε 6 - 7.

Διατηρεῖται δὲ ἀκόμη περισσότερες ὧρες ἂν ρίξωμε στὸ βράσιμό του λίγη ζάχαρη (μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας σὲ κάθε ὀκὰ γάλα). Δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς ἄλλος τρόπος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν πάγο φυσικά.

ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ

Σέλινο μὲ κρέας αὐγολέμονο.

Εἶναι φαΐ δροσιστικὸ μὲ ὅλο ποὺ τὸ σέλινο εἶναι μᾶλλον χειμωνιάτικο χόρτο. Πάντως γιὰ νὰ πετύχη, πρέπει τὰ σέλινα νὰ εἶναι τρυφερά.

Κρέας μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσωμε ὅτι δήποτε: ἀρνάκι, μοσχαράκι, χοιρινό, ἀκόμη καὶ καλὸ βοδινό. Καθαρίζομε τὰ σέλινα ἀπὸ τὰ φύλλα καὶ τὰ σκληρά τους μέρη, καὶ τὰ κόβομε κομμάτια, στὸ μέγεθος τοῦ μικροῦ μας δάχτυλου. Ὕστερα κομματιάζομε τὸ κρέας. Τὰ κομμάτια μπορεῖ νὰ εἶναι σὰν καρύδι, ἀλλὰ καὶ πιὸ μεγάλα.

Βάζομε σὲ μιὰ κατσαρόλα τὸ ἀνάλογο βούτυρο καὶ ἀρκετὸ κρεμμύδι ψιλοκομμένο — παραπάνω ἀπ' ὅτι ρίχνομε γιὰ τὶς ἐντράδες καὶ μόλις μισοκαβουρδιστῆ — πρὶν δηλαδὴ πάρει ἀκόμη χρῶμα — ρίχνομε μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας ἀλεύρι, τ' ἀνακατεύομε ν' ἀνακατευθοῦν καλὰ καὶ προσθέτομε ἀνάλογο νερό. Ἂν τὸ κρέας εἶναι ἀπὸ μικρὸ ζῶο καὶ τρυφερό, ρίχνομε καὶ τὰ σέλινα ἀμέσως. (ἀφοῦ τὰ ζεματίσωμε πρῶτα) καὶ τ' ἀφήνομε νὰ βράσουν μὲ τὸ κρέας. Ἂν ὅμως τὸ κρέας δὲν εἶναι καὶ τόσο τρυφερὸ ἢ σιτεμένο, τ' ἀφήνομε νὰ βράση λίγο καὶ ὕστερα ρίχνομε τὰ ζεματισμένα σέλινα.

Τὴν σάλτσα αὐγολέμονο, τὴν ἑτοιμάζομε ἔτσι: σὲ μιὰ μικρὴ κατσαρόλα, ρίχνομε ἕνα - δυὸ κουταλιὲς τῆς σούπας βούτυρο καὶ ἄλλο τόσο ἀλεύρι. Ἀφοῦ τ' ἀνακατέψωμε καλὰ στὴν φωτιὰ καὶ ζεσταθοῦν, ἐνῶ δὲν σταματᾶμε τὸ ἀνακάτωμα, στραγγίζομε μέσα τὸ ζουμὶ τοῦ βραστοῦ (ἂν εἶναι πολύ, τὸ ἀφήνομε νὰ στραγγίση ἀρκετά). Ἀφοῦ πάρει καμποσες βράσεις καὶ γίνει καλὴ σάλτσα προσθέτομε τὸν κροκὸ ἀπὸ ἕνα - δυὸ αὐγά, ἀνάλογο λεμόνι (αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως τραβᾶμε τὴν κατσαρόλα ἀπὸ τὴν φωτιὰ γιὰ νὰ μὴν βράση) κι' ἂν μᾶς ἀρέσει ρίχνομε καὶ λίγο γάλα.

Τ' ἀνακατεύομε καλὰ καὶ εἴτε ρίχνομε μέσα τὸ κρέας καὶ τὸ ἀφήνομε ἀκόμη στὴ φωτιὰ νὰ πάρη μιὰ βράση, ἢ τὸ βάζομε (μὲ τὰ σέλινα πάντα) στὴν πιατέλα καὶ τὸ περιχύνομε μὲ τὸ αὐγολέμονο ποὺ τὸ βάλαμε νὰ πάρη βράση.

ΨΗΤΑ ΣΤΗΝ ΣΚΑΡΑ

Ἂν καὶ εἶναι ὁ πιὸ πρωτόγονος τρόπος ποὺ μαγειρεύτηκαν τὰ φαγητά, γιατὶ ὁ ἄνθρωπος ποὺ σκέφτηκε πρῶτος νὰ τρώη τὸ κρέας του ψημένο, θὰ τόριξε φυσικὰ στὴν χόβολη γιατὶ ἦταν ὁ πιὸ εὔκολος τρόπος νὰ τὸ μαγειρέψη, ὡστόσο τὰ ψητὰ τῆς σκάρας δύσκολα πετυχαίνουν στὸ σπίτι, γιατὶ λίγες νοικοκυρὲς ἔχουν τὴν τέχνη νὰ τὰ ψήσουν ὅπως πρέπει.

Λοιπὸν πρέπει νὰ ἔχωμε ὑπ' ὄψη μας πὼς τὰ ψητὰ τῆς σκάρας, μόνο ψημένα σὲ ξυλοκάρβουνα πετυχαίνουν καλὰ κι' ἔχουν νοστιμάδα.

Ἀφοῦ ἀνάψωμε τὰ κάρβουνα, τ' ἀφήνομε νὰ χωνέψουν καλά, γιατὶ ὅσο πετᾶνε φλόγες τὸ κρέας ποὺ ψήνεται, πρῶτα ποτίζεται μὲ ἀνθρακικὸν ὀξύ, κι' ὕστερα, καθὼς ἀνάβουν τὰ λίπη ποὺ χύνει, μαυρίζει καὶ πικρίζει.

Κοντά μας ἔχομε ἕνα ντενεκεδένιο πιάτο ἢ ὅτι ἄλλο ἀγκειό, γεμάτο στάχτη γιὰ νὰ κανονίζωμε ἀνάλογα τὴν φωτιά. Πρὶν ἀρχίσωμε τὸ ψήσιμο, βάζομε τὴ σχάρα στὴν φωτιά, κι' ἀφοῦ ζεσταθῆ λίγο, τὴν ἀλείφομε καλὰ μὲ βούτυρο ἢ λάδι, καὶ τὴν ἀφήνομε νὰ ζεσταθῆ ἐντελῶς.

Ὕστερα, ἀλείφομε τὰ κομμάτια ποὺ εἶναι νὰ ψηθοῦν, (μπριζόλες, φιλέτο ἢ κόντρα φιλέτο) μὲ βούτυρο ἢ λάδι καλά, γιὰ νὰ μὴν κολλοῦν στὴν σκάρα ὅσο θὰ ψήνονται. Ὅσο δὲ κρατεῖ τὸ ψήσιμο, μ' ἕνα φτερὸ ἀπὸ κότα, τὰ περιχύνομε μὲ βούτυρο πάλι ἢ λάδι. Ὅταν βάλωμε τὸ κρέας στὴ σκάρα, ἡ φωτιὰ πρέπει νὰ εἶναι μᾶλλον δυνατὴ καὶ ἡ σκάρα νὰ καίη γιὰ νὰ σχηματιστῆ ἀμέσως πάνω στὸ κρέας μιὰ κρούστα ποὺ θὰ ἐμποδίση τοὺς χυμούς του νὰ στάξουν κι' ἔτσι νὰ χάση τὸ κρέας τὴν ὀρεκτικὴ εὐωδιά του. Μόλις γίνει αὐτὴ ἡ κρούστα, γυρίζομε τὸ κρέας ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, γιὰ νὰ γίνη κι' ἐκεῖ τὸ ἴδιο.

Καὶ ἂν τὸ κρέας εἶναι μικρὸ καὶ τρυφερό, ἐξακολουθοῦμε τὸ ψήσιμο μὲ δυνατὴ φωτιὰ (χωνεμένη ὅμως πάντα, καὶ χωρὶς φλόγα) ὡς νὰ ψηθοῦν ἐντελῶς. Ἂν ὅμως εἶναι κρέας βοδινό, ἢ ἄλλο χοντρὸ κρέας, ἀφοῦ σχηματισθῆ ἡ κρούστα κι' ἀπὸ τὶς δυὸ μεριές, ρίχνομε στάχτη στὴ φωτιὰ γιὰ νὰ εἶναι λιγότερη, καὶ νὰ ψήση σιγὰ σιγὰ τὸ κρέας, εἰσχωρώντας βαθειά. Διαφορετικὰ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ψηθῆ τὸ ἔξω μέρος καὶ νὰ μείνη ὠμὸ τὸ μέσα. Θ' ἀλατίσωμε δὲ τὸ κρέας ἀφοῦ ψηθῆ. Γιατὶ ἂν τὸ ἀλατίσωμε πρὶν σχηματισθῆ ἡ κρούστα, τὸ ἀλάτι θὰ τὸ κάνη νὰ χύση ἀμέσως ὅλους του τοὺς χυμούς, καὶ θὰ γίνη σκληρὸ καὶ ἄνοστο σὰν σιόλα παπουτσιοῦ.

Ὅσο λοιπὸν ψήνεται τὸ κρέας, ρίχνομε πιπέρι καὶ ρίγανη ἂν μᾶς ἀρέσει (ἂν τὰ ρίξωμε κι' αὐτὰ πρίν, θὰ καοῦν καὶ θὰ πικρίσουν τὸ κρέας) καὶ ὅταν εἶναι σχεδὸν νὰ τὸ βγάλωμε ἀπὸ τὴν φωτιά, προσθέτομε τὸ ἀλάτι. Τὰ ψάρια ὡστόσο, τὰ ψήνομε στὴν σκάρα μὲ ἐντελῶς ἀντίθετο τρόπο. Τὰ βάζομε στὴν ἀρχὴ σὲ πολλὴ σιγανὴ φωτιὰ ἀφοῦ τ' ἀλείψωμε πρῶτα καλὰ μὲ λάδι κι' ὅταν ἔχουν σχεδὸν ψηθῆ δυναμώνομε τὴν φωτιὰ γιὰ νὰ πάρουν ζωηρὸ χρῶμα καὶ νὰ σχηματίσουν τὴν τόσο νόστιμη καὶ τραγανή τους κροῦστα.

Κι' ἂν τὰ ψάρια εἶναι μεγάλα, τὰ χαράζομε κι' ἀπὸ τὶς δυό τους πλευρὲς πρὶν τὰ βάλομε στὴν σκάρα, χωρὶς ὅμως αὐτὲς οἱ χαρακιὲς νὰ εἶναι βα-

θειές. Ἔτσι εἰσχωρεῖ καλύτερα τὸ ἀλάτι.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΝΑ

◆

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Κάποιος Ἀθηναῖος πῆρε γιὰ ὑπάλληλό του ἕνα χωριάτη. Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ κύριος τον παρακάλεσε νὰ σβύση τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς τοῦ δωματίου του. Ὁ ὑπάλληλος — χωριάτης ὅπως εἴπαμε — δὲν εἶχε ἰδέα ἀπὸ ἠλεκτρικὸ φῶς. Ἔβαλε ἀμέσως μιὰ καρέκλα, ἀνέβηκε πάνω σ' αὐτὴν καὶ ἄρχισε νὰ φυσᾶ τὸν ἠλεκτρικὸ λαμπτῆρα μὲ ὅλη του τὴ δύναμη. Μά.. τοῦ κάκου! Ἀπὸ τὰ πολλὰ τὸν ἔπιασαν τὰ νεῦρα:

— Μὰ τί διαβολικὸ φῶς εἶναι τοῦτο ἀφέντη μου; Ἔχω δυὸ ὧρες ποὺ φυσῶ καὶ αὐτὸ δὲ θέλει νὰ σβύση.

* * *

Γιῶργος: Μπαμπᾶ ὁ Νίκος ἄνοιξε τὴ βρύση καὶ τρέχει τὸ νερό.

Ὁ Μπαμπᾶς (ἀφηρημένος): Φώναξέ του νὰ σταματήση.

ΚΩΣΤΗΣ ΔΕΙΛΙΝΟΣ
Μελισσόπετρα - Κονίτσης

ΠΟΛΥ ΣΩΣΤΑ

Ὁ Δάσκαλος: Πές μου ἐσύ, τί ἔκαναν οἱ Ἑβραῖοι ὅταν πέρασαν τὴν Ἐρυθρὰ θάλασσα;

Ὁ μαθητής: Στέγνωσαν τὰ ροῦχα τους κύριε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΓΚΑΛΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὁ ταγματάρχης ἦταν ἕνας ἄντρας ὡς πενῆντα χρόνων, ψύχραιμος ὡς ἐκεῖ ποὺ δὲν παίρνει, λογικός, κι' ἐξαιρετικὰ γενναῖος.

Τὸ νέο ὅπως ἦταν φυσικό, διαδόθηκε ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, καὶ πλῆθος κόσμου κατέβαινε κάθε μέρα σὴν προκυμαία τῆς Γλασκώβης γιὰ νὰ καμαρώνη τὸ ὅμορφο καράβι. Δὲν μιλοῦσαν πιὰ σ' ὅλο τὸ λιμάνι παρὰ γιὰ τὸ «Ντάνγκαν» καὶ τὸ ταξίδι του — πρὸς μεγάλη ζήλεια τῶν καπετάνιων τῶν ἄλλων πλοίων, καὶ προπαντὸς τοῦ καπετάνιου τῆς «Σκωτίας», ἑνὸς θαυμάσιου ἀτμόπλοιου ποὺ ἦταν δεμένο πλάϊ στὸ «Ντάνγκαν» καὶ θάκανε τὸ πρῶτο ταξίδι του πηγαίνοντας στὴν Καλκούττα τῶν Ἰνδιῶν.

Τὸ «Σκωτία» ἦταν πολὺ πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὸ «Ντάνγκαν». Καὶ φυσικά! Ἦταν βαπόρι ἐπιβατικό, φτιασμένο γιὰ νὰ μεταφέρη πολὺν κόσμο. Τὸ γιὼτ ὅμως τοῦ λόρδου Γκλένερβαν, ἦταν πολὺ πιὸ πολυτελές, πιὸ κομψό, πιὸ ὅμορφο. Καὶ φυσικά, τὸ ταξίδι ποὺ ἐπρόκειτο νὰ κάνη, κινοῦσε περισσότερο τὴν φαντασία τοῦ κόσμου. Ὡστόσο πλησίαζε ἡ ἡμέρα ποὺ εἶχαν ὡρίσει γιὰ νὰ σαλπάρουν: Θὰ ἔφευγαν στὶς 25 Αὐγούστου, γιὰ νὰ βρίσκωνται ἐκεῖ ποὺ ἤθελαν ὅταν θὰ ἦταν ἄνοιξη.

Ἡ Λαίδη Γκλένερβαν

Στὶς 24 Αὐγούστου, ὁ Γκλένερβαν, ἡ λαίδη Ἕλενα, ὁ ταγματάρχης, ἡ Μαίρη κι' ὁ Ροβέρτος Γκράντ, ὁ κύριος Ὄλμπινετ ἀρχιθαλαμηπόλος τοῦ «Μάλκολμ Κάστλ» ποὺ εἶχε ὀνομαστῆ ἀρχικαμαρότος τοῦ «Ντάνγκαν» καὶ ἡ γυναίκα του ἡ κυρὰ Ὄλμπινετ, καμαριέρα τῆς λαίδης, ἔφυγαν ἀπὸ τὸ «Μάλκομ Κάστλ» καὶ κατέβηκαν στὴ Γλασκώβη, ὅπου ἐπιβιβάστηκαν ἀμέσως στὸ «Ντάνγκαν».

Τὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματα τῶν Γκλένερβαν, ἔπιαναν ὅλη τὴν πρύμη τοῦ βαποριοῦ. Ἦταν δυὸ καμπίνες, — κρεββατοκάμαρες μὲ τὴν ἰδιαίτερη αἴθουσα τοῦ λουτροῦ της ἡ καθεμιά, ἕνα μεγάλο σαλόνι γραφεῖο, κι' ἕνα σαλονάκι γιὰ τὴν λαίδη Ἕλενα. Ἔπειτα ἦταν ἕνα μακρόστενο σαλόνι, ὅπου ἄνοιγαν ἡ πόρτες ἀπὸ ἔξη ἀναπαυτικὲς καμπίνες. Ἡ Μαίρη, ὁ ἀδελφός της, ὁ ταγματάρχης, ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ὄλμπινετ, εἶχαν τὶς πέντε. Ὅσο γιὰ τὴν ἕκτη, ἦταν ἄδεια.

Τὰ διαμερίσματα τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ δεύτερου, ἦταν στὴν πλώρη — στὴν πρώτη γέφυρα. Κάτω ἀπὸ αὐτήν, ἦταν ἡ μεγάλη τραπεζαρία τοῦ πλοίου.

Τὸ πλήρωμα εἶχε κι' αὐτὸ τὶς βολές του. Τὸ «Ντάνγκαν» δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ ἔχη πολὺ μεγάλα ἀμπάρια. Δὲν ἦταν φορτωμένο παρὰ μὲ τὶς προμήθειές του, κάρβουνο γιὰ τὸ ταξίδι, καὶ πολεμοφόδια. Ἔτσι περίσευε πολὺς τόπος γιὰ νάχουν οἱ ναῦτες του κάθε ἄνεση. Ὅταν ὁ Ροβέρτος εἶδε τὸ «Βασίλειό» του, δηλαδὴ τὴν καμπίνα του, πήδησε ἀπὸ χαρά: ἦταν ἕνα εὐρύχωρο δωματιάκι μὲ δυὸ φιλιστρίνια, ὅπου ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κοκέτα του κι' ἕναν τελειώτατο λουτῆρα, ὑπῆρχε ἕνα γραφειάκι μὲ τὴν καρέκλα του, μιὰ μεγάλη πολυθρόνα, καὶ μιὰ μικρὴ βιβλιοθήκη, ποὺ ὁ πλοίαρχος φρόντισε νὰ εἶναι γεμάτη μὲ βιβλία ἐκλεκτά: ἐγκυκλοπαιδικὰ καὶ περιπετειώδη. Στὸν τοῖχο ἦταν ἕνα ντουλάπι καὶ συρτάρια γιὰ τὰ ροῦχα του... Ὁ Ροβέρτος συλλογίστηκε ὅτι μὲ τέτοια καμπίνα, θὰ ἦταν πραγματικὴ ἀπόλαυση νὰ ταξίδευε κανεὶς ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου...

Ἔτρεξε νὰ πῆ τὶς ἐντυπώσεις του στὴν Μαίρη, καὶ τὴν βρῆκε κι' αὐτὴν γοητευμένη μὲ τὴν δική της καμπίνα, ποὺ ἦταν πιὸ μεγάλη καὶ πιὸ κομψὰ ἐπιπλωμένη ἀπὸ τὴν δική του.

Τὰ δυὸ παιδιὰ δὲν ἤξεραν πῶς νὰ ἐκφράσουν τὴ χαρά τους. Πόσο ἀλήθεια εἶχε ἀλλάξει ἡ ζωή τους μέσα σ' ἕνα ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα! Ἐκεῖ ποὺ ἦταν βουτηγμένα στὴν φτώχεια καὶ στὴν ἀπελπισία, βρέθηκαν ξαφνικὰ σ' αὐτὸ τ' ὀνειρευτὸ καράβι, φιλοξενούμενοι τῶν πιὸ εὐγενικῶν ἀνθρώπων τοῦ κόσμου, ἕτοιμοι γιὰ ἕνα ὡραῖο ταξίδι ποὺ εἶχε σκοπὸ νὰ βροῦν τὸν πατέρα τους!

Ἦταν πραγματικὸ θαῦμα!

Ὁ Λόρδος Γκλένερβαν

Τὸ «Ντάνγκαν» θὰ σαλπάριζε τὴν νύχτα τῆς 24 μὲ 25 Αὐγούστου, μὲ τὴν λειψονεριὰ ποὺ θ' ἄρχιζε τὶς 3 μετὰ τὰ μεσάνυχτα.

Τὸ σούρουπο ἐκείνης τῆς μέρας οἱ κάτοικοι τῆς Γλασκώβης, εἶχαν ὡστόσο τὴν εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσουν μιὰ πολὺ συγκινητικὴ τελετή. Κατὰ τὶς ὀχτὼ τὸ βράδυ, οἱ δυὸ Γκλένερβαν, οἱ ξένοι τους καὶ ὅλο τὸ πλήρωμα ἀπὸ τοὺς θερμαστὲς ὡς τὸν καπετάνιο, ἔφυγαν ἀπὸ τὸ πλοῖο, καὶ πῆγαν στὸν Ἅγιο Μάνγκο, τὴν παληὰ μητρόπολη τῆς Γλασκώβης.

Ἐκεῖ θὰ ἔκαναν παράκληση γιὰ νὰ τοὺς βοηθήση ὁ θεὸς καὶ νὰ πάη τὸ ταξίδι τους καλά...

Τὸ πλῆθος εἶχε γεμίσει ἀσφυχτικὰ τὴν ὡραία παλιὰ ἐκκλησία. Κι' ὅταν ὁ ἱερέας ζήτησε τὴν εὐλογία τοῦ θεοῦ γιὰ τοὺς καλοὺς καὶ γενναίους ἐκείνους ἀνθρώπους ποὺ ἔφευγαν γιὰ τὶς μακρυνὲς θάλασσες γιὰ νὰ φέρουν βοήθεια σ' ἕναν συμπατριώτη τους, ὅλων τὰ μάτια εἶχαν βουρκώσει...

Κατὰ τὶς ἕντεκα ξαναγύρισαν στὸ πλοῖο. Ὁ Τζὼν Μάνγκλς, ἔδινε τὶς πρῶτες προσταγές. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα, οἱ θερμαστὲς ἄναψαν τὸ κάρβουνο στὰ καζάνια. Σὲ λίγο τὸ φουγάρο τοῦ «Ντάνγκαν» ἄρχισε νὰ βγάζη πυκνοὺς καπνούς. Εὐτυχῶς ποὺ τὰ πανιά του δὲν κινδύνευαν νὰ λερωθοῦν, γιατὶ ἦταν τυλιγμένα σὲ χοντρὸ μουσαμά.

Κατὰ τὶς δύο, τὸ πλοῖο ὁλόκληρο ἄρχισε νὰ τραντάζεται μὲ τὴν δύναμη τοῦ ἀτμοῦ. Ἦταν πιὰ ἕτοιμο νὰ σηκώση ἄγκυρα. Ὁ λόρδος Γκλένερβαν ἦταν στὴν γέφυρα μαζὶ μὲ τὸν καπετάνιο.

Σὲ λίγο ἀντήχησε ἡ σειρῆνα του, καὶ ἀκούστηκε τὸ τρίξιμο τῆς ἄγκυρας ποὺ σηκώνονταν...

Τὸ «Ντάνγκαν» εἶχε σαλπάρει!

Ὁ πλοίαρχος Τζὼν Μάνγκλς

Τὰ ξημερώματα, τὸ βρῆκαν κιόλας νὰ πλέη στὸν ὠκεανό!

Ο ΕΠΙΒΑΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΤΗΣ ΚΑΜΠΙΝΑΣ

Αὐτὴ ἡ πρώτη μέρα τοῦ ταξιδιοῦ, δὲν ἦταν ὡστόσο καὶ τόσο εὐχάριστη. Εἶχε θάλασσα, καὶ τὸ «Ντάνγκαν» κουνιόταν σὰν καρυδότσουφλο. Γι' αὐτὸ οἱ κυρίες ἔμειναν ξαπλωμένες στὶς καμπίνες τους. Τὴν ἄλλη μέρα ὡστόσο ἔσιαξε ὁ καιρός, κι' ὅπως φυσοῦσε ἕνα πρίμο ἀεράκι, ὁ πλοίαρχος ἔδωσε διαταγὴ νὰ ξεδιπλώσουν τὰ πανιά.

Ὅταν οἱ ταξιδιῶτες ἀνέβηκαν στὸ κατάστρωμα, τὸ «Ντάνγκαν» ἔπλεε στὸν γαληνεμένον ὠκεανὸ σὰ νὰ πετοῦσε...

— Ἂν αὐτὸς ὁ καιρὸς κρατήση, εἶπε ὁ πλοίαρχος σὲ πέντε ἑβδομάδες θὰ διπλαρώσουμε τὸ ἀκρωτήριο Χόρν.

— Εἶναι ἡ τελευταία πούντα τῆς Νότιας Ἀμερικῆς. Δὲν εἶναι ἔτσι; εἶπε ὁ Ροβέρτος.

— Ἀκριβῶς! εἶπε ὁ πλοίαρχος. Νά! Ἐδῶ εἶναι!

Καὶ τοὺς ἔδειξε στὸ χάρτη τὸν δρόμο ποὺ θὰ εἶχαν νὰ κάνουν.

— Ὥστε σὲ πέντε ἑβδομάδες, θὰ εἴμαστε πιὰ κοντὰ στὸν πλοίαρχο Γκράντ! Ἄκουσες Μαίρη; εἶπε ἡ λαίδη Ἕλενα.

—"Ακουσα μυλαίδη, καὶ ἡ καρδιά μου χτύπησε πιὸ δυνατά... Σὰν ὄνειρο μοῦ φαίνεται!...

— Πῶς τὰ πήγατε μὶς Μαίρη μὲ τὴν τρικυμία; ρώτησε μὲ ἐνδιαφέρον ὁ νεαρὸς πλοίαρχος.

—"Οχι ἄσχημα καπετάνιε μου, σᾶς εὐχαριστῶ... "Αλλωστε εἶμαι κόρη κι' ἐγγονὴ ναυτικῶν...

—"Οπως καὶ ἡ εὐγένειά της, εἶπε ὁ πλοίαρχος δείχνοντας τὴν λαίδη "Ελενα. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν τὴν ρωτῶ. Ξέρω πὼς ἡ θάλασσα δὲν τὴν πειράζει διόλου...

—"Οπως πειράζει λόγου χάριν τὸν Ροβέρτο! ἔκανε πειρακτικὰ ὁ Γκλένερβαν.

— Τὸν ἄθλιο! "Αν δὲν εἶναι χωμένος στὶς μηχανές, θὰ τὸν βρῆς στὴν κορυφὴ τοῦ πιὸ ψηλοῦ καταρτιοῦ, εἶπε ὁ Μάγκλς. Λὲς κι' ἔφαγε τὴ θάλασσα μὲ τὸ κουτάλι!

—Πρέπει ὅμως νὰ προσέχη, εἶπε ἡ Μαίρη. Τί θὰ πῶ στὸν πατέρα ἂν τοῦ συμβῆ κάτι;

— Μὴ φοβᾶστε μὶς Μαίρη! εἶπε ὁ πλοίαρχος. Ὁ Ροβέρτος εἶναι γεννημένος ναυτικός, καὶ τὸ «Ντάνγκαν» εἶναι περίφημο καράβι.

— Αὐτὸ δὰ τὸ ξέρω. Καὶ μάλιστα σὰν ἀληθινὸς γνώστης.

— Πῶς αὐτὸ μίς;

—'Από μωρὸ παιδὶ ἔπαιζα στὰ καράβια τοῦ πατέρα μου ποὺ μοῦ ἐξηγοῦσε τὸ κάθε τι. "Αν γενιόμουν ἀγόρι, θὰ γινόμουν φυσικὰ ναυτικὸς κι' ἐγώ. "Οχι δηλαδὴ πὼς δὲν ξέρω τὶς μανοῦβρες! "Αν χρειαζόταν θὰ μποροῦσα ν' ἀνεβάσω ἕνα πανί, τραβῶντας τὰ κατάλληλα σκοινιά...

— Τί λέτε μὶς Μαίρη! φώναξε ὁ πλοίαρχος.

— Πάει μὶς Μαίρη, κερδίσατε πιὰ τὴν καρδιὰ τοῦ καπετάνιου μας! εἶπε γελῶντας ὁ Γκλένερβαν. Δὲν πιστεύει σὲ τίποτε ἄλλο παρὰ στὴν ναυτικὴ τέχνη. Γιὰ τοῦτο δὲν καταλαβαίνει διόλου πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ζοῦνε στὴν στεριὰ καὶ δὲν εἶναι ναυτικοί. "Ισως νὰ συλλογίζεται τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες... "Ετσι δὲν εἶναι Τζών;

— Σχεδόν... ὁμολόγησε γελῶντας καὶ κοκκινίζοντας ὁ νεαρὸς πλοίαρχος. Ὁμολογῶ ὡστόσο πὼς ἡ θέση τῆς μὶς Μαίρη εἶναι περισσότερο στὸ σαλόνι ποὺ τὸ στολίζει μὲ τὴν παρουσία της παρὰ στὸ τσιμπούκι τοῦ παπαφίγγου... Μὰ δὲν σημαίνει πὼς δὲν μοῦ ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωση αὐτὰ ποὺ εἶπε... Ἐμεῖς οἱ ναυτικοὶ μόνο μὲ ἀνθρώπους ποὺ γνωρίζουν τὸν καϋμὸ τῆς θάλασσας μποροῦμε νὰ κάνωμε παρέα.

— Νὰ λοιπὸν ποὺ γίνατε πρῶτοι φίλοι! εἶπε ἡ λαίδη "Ελενα.

Ὁ πλοίαρχος σήκωσε τὸ χέρι στὸ κασκέτο του.

— Μεγάλη μου τιμὴ νὰ μὲ θεωρῆ φίλο της ἡ μὶς Μαίρη! εἶπε.

— Πῶς νὰ μὴν θεωρῶ φίλο τὸν πλοίαρχο τοῦ «Ντάνγκαν»; εἶπε ἡ Μαίρη.

— Καὶ τὸ «Ντάνγκαν» εἶναι θαυμάσιο καράβι!

— Τὸ παινᾶτε τόσο καπετάνιο, ποὺ μοῦ δίνετε τὴν ἐπιθυμία νὰ τὸ γνωρίσω καλύτερα. Θὰ ἤθελα νὰ δῶ πρῶτα πρῶτα πὼς εἶναι βολεμένοι οἱ ναῦτες μας...

—"Ω λαίδη "Ελενα, σὰν στὸ σπίτι τους! εἶπε ὁ πλοίαρχος.

— Καὶ εἶναι πράγματι τὸ σπίτι τους τὸ «Ντάνγκαν» εἶπε ὁ Γκλένερβαν. "Ετσι θέλω νὰ τὸ νιώθουν. Εἶναι κι' αὐτὸ ἕνα κομμάτι τοῦ ὑποστατικοῦ τοῦ «Μάλκομ Κάστλ»...

— Λόγος παραπάνω γιὰ νὰ τὸ γνωρίσω καλύτερα "Εντυ.

— Εἶμαι ὅπως πάντα στὶς διαταγές σου ἀγαπητή μου "Ελενα. Μὶς Μαίρη, θὰ σᾶς διασκέδαζε μιὰ ἐπίσκεψη στὸ καράβι;

— Πάρα πολύ! ὁμολόγησε ἡ "Ελενα.

— Ξάδερφε, θάρθης κι' ἐσύ;

Ὁ ταγματάρχης κάπνιζε διαβάζοντας μιὰ παλιὰ ἐφημερίδα.

—"Αν θέλετε, ἔρχομαι! εἶπε.

— Τί πανάπη ἂν θέλομε! Ἐσύ, ἔχεις ὄρεξη νὰ ἔρθης;

— Τὸ ἴδιο μοῦ κάνει ἐμένα!

—Αἴ! Τότε μεῖνε! Διάβασε καὶ κάπνισε μὲ τὴν ἡσυχία σου!

Ὁ Ἰάκωβος Ἰωακεὶμ Φραγκίσκο Παγανέλι

— Εἴδατε τί ἄνθρωπος εἶναι; γέλασε ἡ λαίδη Γκλένερβαν. Δὲν τὸν ἐνδιαφέρει τίποτε! "Ολα τὸ ἴδιο τοῦ κάνουν!

Ὁ Γκλένερβαν στὸ μεταξύ, φώναξε τὸν ἀρχικαμαρότο. Ὁ κύριος "Ολμπινετ ἔκανε τὴν ἐμφάνισή του μὲ τὸ μαῦρο φράκο του καὶ τὸ ἐπίσημο ὕφος του.

—"Ολμπινετ, πᾶμε νὰ κάνωμε ἕνα γῦρο στὸ καράβι! εἶπε. "Οταν θὰ γυρίσωμε ἐλπίζω τὸ τραπέζι νὰ εἶναι ἕτοιμο!

— Βεβαίως, Ἐντιμώτατε! εἶπε ὁ "Ολμπινετ.

"Εφυγαν ὅλοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ταγματάρχη ποὺ ἔμεινε νὰ καπνίζη.

Σὲ λίγο, καθὼς γύρισε τὸ κεφάλι του, εἶδε νὰ βγαίνη ἀπὸ τὸ σαλόνι ἕνας ἄνθρωπος."Αν ἦταν ἀνθρωπίνως δυνατὸν νὰ ξαφνιαστῆ γιὰ κάτι ὁ Νάμπς, θὰ ἔπρεπε τώρα νὰ ξαφνιαστῆ πολύ, γιατὶ ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἦταν ἐντελῶς ἄγνωστος.

Ἦταν ἕνας ἄνδρας ψηλὸς καὶ ξεραγκιανὸς ὡς σαράντα χρόνων. "Εμοιαζε σὰν μεγάλο καρφὶ μὲ μεγάλο κεφάλι. Γιατὶ πράγματι τὸ κεφάλι του ἦταν μεγάλο, τὰ μαλλιά του πυκνά, τὸ μέτωπό του πλατύ, καὶ ἡ μύτη του σεβαστῶν διαστάσεων.

"Οσο γιὰ τὰ μάτια του, αὐτὰ κρυβόνταν πίσω ἀπὸ μεγάλα γυαλιὰ μὲ χοντροὺς φακούς, ποὺ ἔκαναν τὸ βλέμμα του ἀόριστο, ὅπως εἶναι τὸ βλέμμα τῶν νυκταλώπων, τῶν ἀνθρώπων δηλαδὴ ποὺ βλέπουν καλύτερα τὴ νύχτα, σὰν τὶς κουκουβάγιες. Ὡστόσο ἡ φυσιογνωμία του ἔδειχνε ἐξυπνάδα καὶ καλωσύνη, καὶ τὸ χαμόγελό του μαρτυροῦσε πὼς ἦταν ἄνθρωπος καλόκαρδος. Παράξενος ὅμως. Πολὺ παράξενος καὶ φοβερὰ ἀφηρημένος. Ἀκόμη καὶ τὸ ντύσιμό του ἦταν παράξενο. Φοροῦσε ἕνα τεράστιο ναυτικὸ κασκέτο, καὶ ἦταν ντυμένος σὲ μιὰ πλατειὰ φορεσιὰ ἀπὸ καφετὶ βελοῦδο μ' ἕνα πλῆθος τσέπες γεμάτες ἀπὸ τὰ πιὸ ἑτερόκλητα πράγματα: ἡμερολόγια, βιβλία τῆς τσέπης, σημειωματάρια, μπλὸκ ὅλων τῶν εἰδῶν, μολύβια, γομολάστιχες, μικροὺς χάρτες. Κι' ἀπὸ τὸν ὦμο εἶχε περασμένο ἕνα τεράστιο τηλεσκόπιο στὴν θήκη του. "Οσο ἥσυχος ἦταν ὁ ταγματάρχης, τόσο ταραγμένος φαινόταν ἐκεῖνος ὁ κύριος.

Ὁ κύριος "Ολμπινετ

Γύριζε γύρω γύρω ἀπὸ τὸν Μὰκ Νάμπ, τὸν ἔτρωγε μὲ τὰ μάτια λὲς κι' ἤθελε νὰ τὸν ρωτήση κάτι, χωρὶς ὡστόσο καὶ νὰ τολμάη. "Οταν ὅμως κατάλαβε πὼς ὁ ἄλλος δὲν ἤθελε νὰ τοῦ δώση σημασία, ἔβγαλε τὸ τηλεσκόπιό του ἀπὸ τὴ θήκη του, κι' ἄρχισε νὰ κοιτάζη μ' αὐτὸ τὴν γραμμὴ τοῦ ὁρίζοντα.

Σὲ λίγο, ἄρχισε νὰ φωνάζη.

— Καμαρότε!

Κανεὶς δὲν παρουσιάστηκε.

"Αρχισε νὰ φωνάζη τότε ἀκόμη πιὸ δυνατά:

— Καμαρότος εἶπα!

Ὁ κ. "Ολμπινετ ἔκανε τότε τὴν ἐμφάνισή του. "Οταν εἶδε τὸν ἄγνωστο, τάχασε.

—Ποῦθε ξεφύτρωσε πάλι ἐτοῦτος; συλλογίστηκε. "Ισως νὰ εἶναι κανένας μουσαφίρης τοῦ μυλόρδου... Δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ μοῦ δίνη λογαριασμὸ γιὰ τὸ ποιοὺς προσκαλεῖ στὸ καράβι του!

— Εἶστε καμαρότος σ' αὐτὸ τὸ πλοῖο; ρώτησε ὁ ἄγνωστος.

— Μάλιστα κύριε. Ἀρχικαμαρότος. "Ομως δὲν ἔχω τὴν τιμή...

— Εἶμαι ὁ ἐπιβάτης τῆς καμπίνας νούμερο ἕξη...

— Νούμερο ἕξη;

— Ναί... Πῶς σᾶς λένε;

—"Ολμπινετ!

— Λοιπὸν φίλε μου "Ολμπινετ, πρέπει νὰ σοῦ ὁμολογήσω ὅτι πεινῶ. Δὲν ἔφαγα τίποτε τριανταέξη ὁλόκληρες ὧρες. Μόνο ποὺ τὶς κοιμήθηκα συνέχεια — πρᾶγμα φυσικὸ γιὰ ἕναν ταξιδιώτη ποὺ ἦρθε κατευθεῖαν ἀπὸ τὸ Παρίσι στὴ Γλασκώβη γιὰ νὰ μὴ χάση τὸ καράβι. Τί ὥρα προγευματίζετε τὸ πρωΐ;

Ὁ ταγματάρχης Μὰκ Νὰμπ

—Στὶς ἐννέα κύριε!

Ὁ ἄγνωστος ἔκανε νὰ βγάλη τὸ ρολόϊ του, πρᾶγμα ποὺ τοῦ πῆρε πολὺ ὥρα, γιατὶ δὲν τὸ βρῆκε παρὰ στὴν ἐννάτη τσέπη.

— Δὲν εἶναι ἀκόμη καλὰ καλὰ ὀχτώ! εἶπε. Λοιπὸν γιὰ νὰ περάση ἡ ὥρα, νὰ μοῦ φέρης σὲ παρακαλῶ ἕνα ποτήρι κρασὶ καὶ μερικὰ παξιμάδια.

Ὁ "Ολμπινετ τὸν κοίταζε σὰν χαζός.

— Ποῦ εἶναι ὁ καπετάνιος; ρώτησε ξαφνικὰ ὁ ἄγνωστος. Ἀκόμη δὲν ξύπνησε; Κι' ὁ Δεύτερος; Τί κάνει ὁ Δεύτερος; Κοιμᾶται κι' αὐτός; Εὐτυχῶς ποὺ ὁ καιρὸς εἶναι καλὸς καὶ τὸ καράβι πλέει πρῖμα!

Ἐκείνη τὴν στιγμή, ὁ πλοίαρχος ἔμπαινε στὴν τραπεζαρία.

— Τὸν πλοίαρχο θέλατε; Νάτος! εἶπε ὁ "Ολμπινετ.

Ὁ Τζὼν Μάνγκλς δὲν εἶχε βέβαια τὸ φλέγμα τοῦ ταγματάρχη, γι' αὐτὸ στὸ πρόσωπό του ζωγραφίστηκε μιὰ πολὺ ζωηρὴ ἔκπληξη.

Ὁ ἄγνωστος ὡστόσο δὲν τάχασε.

—Ἐπιτρέψτε μου νὰ σᾶς σφίξω τὸ χέρι κύριε πλοίαρχε! εἶπε. Δὲν τόκανα προχτὲς βράδυ, γιατὶ ξέρω πὼς δὲν πρέπει νὰ ἐνοχλῆ κανεὶς τὸν καπετάνιο ὅταν τὸ πλοῖο ἑτοιμάζεται νὰ σαλπάρη. "Ομως σήμερα εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ μοῦ δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ σᾶς πῶ πόσο εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ ταξιδεύω μὲ τὸ πλοῖο σας.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ (Συνέχεια)

Εἴδαμε στὸ προηγούμενο πῶς πρέπει νὰ περιποιηθοῦμε τὰ διάφορα ἐγκαύματα ἀνάλογα μὲ τὸ βαθμό τους.

Ἂν ἔχομε πρόχειρο καθαρὸ μπάνιο μὲ ζεστὸ νερό, ἢ ἔστω μιὰ σκάφη, καλὸ εἶναι νὰ βουτηχτῆ ὁ ἄρρωστος στὸ χλιαρὸ νερό. Τὰ ἐγκαύματά του παύουν νὰ πονᾶνε, τὰ ροῦχα ξεκολλοῦν εὔκολα. Ὕστερα ἀλλάζομε τὸ νερό, καὶ ξαναβουτάει ὁ ἄρρωστος σὲ καθαρό, χλιαρὸ νερὸ μὲ ἄφθονη σόδα μέσα.

Πρέπει νὰ μὴν τὰ χάνωμε, νὰ ἐνεργήσωμε γρήγορα, μὲ σκέψη καὶ σωστά. Καὶ νάχωμε ὑπ' ὄψη μας ὅτι στὴν ἀνάγκη καὶ τὸ ἀποστειρωμένο (ποὺ ἔχει βράσει) χλιαρὸ νερὸ εἶναι καλὸ κι' ἀνακουφίζει.

Καὶ πρέπει νὰ θυμόμαστε ὅτι τὰ ἐγκαύματα δευτέρου καὶ τρίτου βαθμοῦ, (ξεπέτσιασμα, φοῦσκες, βαθὺ κάψιμο καὶ πληγὴ) μολύνονται πολὺ εὔκολα.

Εἴπαμε πὼς τὸ πιὸ κατάλληλο φάρμακο γιὰ τὰ ἐγκαύματα, εἶναι τὸ ἐλαφρὰ χλιαρὸ νερὸ καὶ ἡ σόδα.

Ὅσοι ὅμως ἔχουν κουτὶ πρώτων βοηθειῶν, μποροῦν νὰ μεταχειριστοῦν καὶ τὶς γάζες τοῦ χλωρικοῦ ὀξέως. Εἶναι αὐτὲς ποὺ εἶναι κίτρινες, γιατὶ ἀφοῦ τὶς ἀποστείρωσαν, τὶς βούτηξαν σὲ διάλυση ἀπὸ νιτρικὸ ὀξύ. Δὲν ἔχομε παρὰ νὰ βουτήξωμε αὐτὲς τὶς γάζες σὲ καθαρὸ κατὰ προτίμηση χλιαρὸ νερό, καὶ νὰ τὶς βάλωμε πάνω στὸ ἔγκαυμα. Πρέπει μονάχα νὰ προσέξωμε νὰ μὴ στάξουν στὰ φορέματα, γιατὶ οἱ λεκέδες τους δὲν φεύγουν. Ἀφοῦ βάλωμε τὴν γάζα στὸ ἔγκαυμα, τὸ ἐπιδένομε καὶ τὸ σκεπάζομε. (Προσοχή. Ὄχι σφιχτά!...).

Ἕνα σπουδαῖο φάρμακο γιὰ τὴν θεραπεία τῶν ἐγκαυμάτων, εἶναι καὶ τὸ ταννικὸ (δεψικὸ) ὀξύ.

Χρησιμοποιοῦμε διάλυση 5 % (δηλαδὴ πέντε μέρη ταννικὸ ὀξύ, ἑκατὸ μέρη νερό). Νά δὲ πὼς φτιάνομε τὴν διάλυση: Βάζομε ἕνα μπουκάλι ἄδειο νὰ βράση μὲ κρύο νερό. Ἔτσι τὸ ἀποστειρώνομε. Ἐκεῖ ρίχνομε τὴν ἀναλογία τοῦ ταννικοῦ, καὶ κατόπιν τὸ νερὸ ποὺ ἔβρασε κι' ἔχει κρυώσει κάπως. Δὲν ἔχομε παρὰ νὰ μουσκέψωμε ἀποστειρωμένη γάζα ἢ καθαρὸ φρεσκοσιδερωμένο μαντήλι στὴν διάλυση καὶ νὰ τὸ ἀκουμπήσωμε στὸ ἔγκαυμα. Γιὰ ἐγκαύματα πρώτου βαθμοῦ ἢ ἀπὸ ἥλιο, φτάνει νὰ ραντίσωμε τὸ ἔγκαυμα μὲ τὴν διάλυση αὐτή. Καὶ τώρα προσοχή:

1) Τὸ ταννικὸ ὀξύ, δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιεῖται γιὰ ἐγκαύματα ποὺ βρίσκονται στὸ πρόσωπο, στὰ χέρια, ἢ σὲ ἄλλα εὐαίσθητα μέρη τοῦ ἀνθρώπινου σώματος.

2) Ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἐπαλείφωμε τὰ ἐγκαύματα μὲ ἰώδιο.

3) Δὲν πρέπει ἐπίσης ποτὲ νὰ βάζωμε ἀπευθείας πάνω στὸ ἔγκαυμα μπαμπάκι. Τὸ μπαμπάκι κολλάει καὶ δύσκολα τραβιέται.

4) Ἂν τὸ ἔγκαυμα ἔγινε ἀπὸ κερὶ ἢ λυωμένο μέταλλο, μὴν προσπαθήσετε νὰ τραβήξετε τὰ κομμάτια ποὺ ἔμειναν κολλημένα στὸ ἔγκαυμα.

5) Ἂν ἔγιναν μεγάλες φουσκάλες, μὴν ἐπιχειρήσετε νὰ τὶς ἀνοίξετε. Εἶναι δουλειὰ τοῦ γιατροῦ.

6) Σὲ σοβαρὰ ἐγκαύματα, ὥσπου νὰ ἔλθη ὁ γιατρός, δίνετε στὸν ἄρρωστο νὰ πίνη νερὸ συνέχεια. Κάθε φορὰ ἀπὸ λίγο καὶ συχνά, ὥσπου νὰ πιῆ μεγάλη ποσότητα. Εἶναι ἀπαραίτητο.

Καὶ τώρα, διαβᾶστε μὲ προσοχὴ αὐτὰ ποὺ σᾶς λέω πιὸ κάτω:

Πῶς θ' ἀποφεύγωμε τὰ ἐγκαύματα.

Τὰ ἐγκαύματα δὲν ὀφείλονται ποτὲ στὴν τύχη. Γίνονται πάντα ἀπὸ δικό μας φταίξιμο ἢ ἀπὸ φταίξιμο κάποιου ἄλλου.

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἀτυχήματα ποὺ προκαλοῦν θανάσιμα ἐγκαύματα, θὰ μπορούσαμε μὲ λίγη προσοχὴ νὰ τ' ἀποφύγουμε. Νά τώρα μερικὲς συμβουλές:

Οἱ κατσαρόλες καὶ τὰ ἄλλα μαγειρικὰ σκεύη μὲ βραστὸ νερό, λάδι, κ.λ.π. δὲν πρέπει ποτὲ νὰ εἶναι στὴν ἄκρη τῆς φωτιᾶς, τοῦ καμινέτου, τοῦ νεροχύτη ἢ τοῦ τραπεζιοῦ.

Ἂν χρειαστῆ νὰ ἀφήσωμε λεκάνη μὲ ζεστὸ νερὸ στὸ πάτωμα, πρέπει νὰ φροντίσωμε νὰ μὴν εἶναι κοντὰ μικρὰ παιδιά.

Κλειδώνετε πάντα τὰ σπίρτα, ὥστε νὰ μὴν τὰ βρίσκουν τὰ μικρὰ παιδιά.

Ὅταν θέλετε νὰ δώσετε σὲ κάποιον ζεστὸ καφὲ ἢ ὅτι ἄλλο, μὴν περνᾶτε τὸ φλυτζάνι πάνω ἢ πλάϊ ἀπὸ κάποιον. Πολλὰ παιδιὰ κάηκαν σοβαρὰ γιατὶ κουνήθηκαν κι' ἡ μητέρα τους καθὼς περνοῦσε ἔχυσε τὸ περιεχόμενο τοῦ φλυτζανιοῦ ποὺ κρατοῦσε πάνω τους.

Μὴ βάζετε στὴν πρίζα σύρμα ποὺ εἶναι εὔκολο νὰ σκοντάψη κάποιος ἐπάνω. Ποτὲ νὰ μὴν ἀνεβοκατεβαίνετε σκάλες μὲ κάτι καφτὸ στὸ ἕνα χέρι κι' ἕνα μικρὸ παιδὶ στὸ ἄλλο ἢ πλάϊ σας. Μὴν ἀφήνετε ποτὲ φλόγα σὲ μέρος ὅπου ἂν φυσήση ἀέρας εἶναι κίνδυνος νὰ πιάσουν φωτιὰ οἱ κουρτίνες, πετσέτες, κ.λ.π.

Μὴ ρίχνετε ποτὲ νερὸ πάνω σὲ λίπος ποὺ ἔπιασε φωτιά. Ρίχνετε ἁλάτι, ἄμμο ἢ στάχτη. Ἢ καλύτερα, σκεπᾶστε το μὲ μετάλλινο σκέπασμα, ἢ πιὸ μεγάλον τέτζερη.

Κάτω ἀπὸ τὴν γκαζομηχανή, νάχετε πάντα λαμαρίνα. Ἀποφεύγετε νὰ μαγειρεύετε μὲ βενζίνα. Κοιτάζετε πρὶν ἀνάψετε τὴν γκαζιέρα ἂν εἶναι ὅλες οἱ βίδες της ἐν τάξει. Καὶ τὰ μπουκάλια τοῦ πετρελαίου καὶ τοῦ οἰνοπνεύματος, μακριά. Προσοχὴ στὰ μισοσβυσμένα τσιγάρα. Μὴν καθαρίζετε μὲ βενζίνα πλάϊ σὲ φωτιὰ ἀναμμένη. Δὲν ξέρει κανεὶς τί μπορεῖ νὰ γίνη.

Μὴν κρεμᾶτε ροῦχα ποὺ καθαρίσατε μὲ βενζίνα ἢ ἄλλο εὔφλεκτο ὑγρὸ κοντὰ στὴ φωτιὰ γιὰ νὰ στεγνώσουν.

(Συνέχεια παραπλεύρως)

ΑΠΟ ΤΑ 'ΣΠΙΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΑΧΛΑΔΟΧΩΡΙ. — Τὰ μεγάλα κορίτσια τοῦ Σπιτιοῦ μας κατὰ τὴν ἐκδρομὴν των εἰς Σέρρας ἐπεσκέφθησαν τὸ ἐκεῖ Κρατικὸν Νοσοκομεῖον καὶ ἐψυχαγώγησαν τοὺς ἀσθενεῖς μὲ τὰ τραγούδια καὶ τὰ παρήγορα λόγια των. Προσέφεραν ἀκόμη φροῦτα, γλυκά, τσιγάρα, καθὼς καὶ περιοδικα.

Ὅλες οἱ ὁμάδες ἀγοριῶν τοῦ «Σπιτιοῦ» καθὼς καὶ δύο ὁμάδες κοριτσιῶν ἐκαθάρισαν τὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ ἐκ τῶν ἐρειπίων. Δούλευαν ἀργὰ τὴν νύκτα ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΦΤΙΑΧΝΟΥΝ ΔΡΟΜΟΥΣ

ΧΟΥΜΝΙΚΟ. — Πρωΐ - πρωΐ οἱ ὁμάδες τῶν ἀγοριῶν τοῦ Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ Χουμνικοῦ μὲ τὴν ἀρχηγὸ ἐπὶ κεφαλῆς ξεκινήσαμε μὲ τσαπιὰ καὶ φτυάρια στὸν ὦμο καὶ τραγουδῶντας πηγαίνομε νὰ βοηθήσουμε τοὺς συγχωριανούς μας γεωργούς, οἱ ὁποῖοι ἀποφάσισαν νὰ ἀνοίξουν καινούργιο ἁμαξόδρομο γιὰ τὰ κτήματά τους. Ἀμέσως μικροὶ καὶ μεγάλοι ριχτήκαμε μὲ ζῆλο στὴ δουλειά. Ἡ πολυαγαπημένη μας ἀρχηγὸς ἔδινε πρώτη τὸ παράδειγμα. Οἱ ὁμαδάρχαι ἦταν πρῶτοι καὶ καλλίτεροι στὴ δουλειά. Τὸ γέλιο δὲν ἔπαψε καὶ τὸ τραγούδι δὲν σταμάτησε καθόλου. Πάντα κέφι. Ἡ δουλειὰ προχωροῦσε καλά, ὁ δρόμος ὁ καινούργιος σχηματιζόταν καὶ βρισκόταν κιόλας στὸ τέλος του χωρὶς ἐμεῖς νὰ νοιώσουμε κούραση. Εἴμαστε ὅλοι ἱκανοποιημένοι. Τὸ ἔργο τέλειωσε καὶ σὲ λίγο ὅλοι μαζὶ ξεκινήσαμε γιὰ τὸ χωριό.

Οἱ γονεῖς, οἱ ὁποῖοι βρέθηκαν στὸ ἔργο καὶ παρακολούθησαν τὰ παιδιά τους, εὐχαριστήθηκαν τόσο, ὥστε ἔλεγαν, ὅτι μὲ τέτοια παιδιά, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελέσουν τὴν αὐριανὴ κοινωνία, ἡ Ἑλλάδα μας θὰ βαδίση καὶ θὰ βαδίζη γιὰ πάντα μπροστά.

«ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΧΟΥΜΝΙΚΟΥ

* * *

Ἕξη κορίτσια εἶχαν μιὰ ὡραία ἔμπνευση. Πῆγαν στὸ σπίτι μιᾶς χωρικῆς τυφλῆς καὶ τὴν βοήθησαν στὸ νοικοκυριό της. Τῆς τακτοποίησαν τὰ εἴδη ρουχισμοῦ τὰ ἔπλυναν, τὰ μπάλωσαν, τὰ σιδέρωσαν.

◆◆

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τί ἔλεγε ὁ ἄνεμος

Τὸ ἀγόρι ἄκουγε καὶ νά τί ἔλεγε ὁ ἄνεμος μέσ' ἀπὸ τὰ δέντρα: «Εἶμαι ὁ ἄνεμος ποὺ δὲν ἔχω δρόμο καὶ γυρίζω ὅλο τὸν κόσμο. Ἂν ἐρχόσουν ἀγόρι μου, θὰ φεύγαμε ὁλόχαροι. Θὰ σοῦδειχνα τὴν ἀπεραντωσύνη, ποὺ γι' αὐτὴ εἶσαι γεννημένο ὅπως κι' ἐγώ, θὰ ζοῦσες ἀνάμεσα σὲ πράγματα πάντα καινούργια, σὲ παντοτεινὸ ἀποχαιρετισμό, στὰ γαληνεμένα σύννεφα.

Τ' ἀγοράκι εἶπε στὴ μητέρα του: «Θἄθελα νὰ φύγω — Γιὰ ποιὰ χώρα; — Γιὰ ὅλες τὶς χῶρες.— Ποιὸς σ' ὁρμήνεψε; —Ὁ ἄνεμος ποὺ κουνάει τὰ κλαδιὰ τοῦ πεύκου!».

Ἡ μητέρα δὲν εἶπε τίποτα. Μονάχα, μέσα στὴ λαχτάρα της νὰ μὴ δῆ τὸ μονάκριβό της ἀγόρι νὰ φεύγη, πίστεψε πὼς θὰ μποροῦσε νὰ παλαίψη μὲ τὸν ἄνεμο ποὺ μιλάει...

Πρόσταξε νὰ κόψουν τὴ φουντωτὴ κορφὴ τοῦ πεύκου...

René Bazin
(Μετάφραση Ἄλκη Ροδοπούλου)

◆◆

Ἔγκριση ψευδωνύμων

Ἀδόλφος, Αἰώνιος Μαθητής, Ἀνίκητος Ἀετός, Ζουμπουλάκι, Καπετὰν Ἄγρας, Μικρὴ Πριγκήπισσα, Μίμης Ἀμίμητος, Νῖκος Ἀγριλείδης, Ρεγγίνα, Φάντασμα.

Ὥσπου νἄρθη ὁ γιατρός

Καὶ μὲ κάθε θυσία κρατᾶτε τὰ παιδιὰ μακριὰ ἀπὸ τὰ σπίρτα, τὴ φωτιά, τὸ ζεστὸ νερό. Τὸ ξαναλέω: κάθε χρόνο σὲ ὅλον τὸν κόσμο, ἕνα πλῆθος παιδιὰ βρίσκουν θάνατο μαρτυρικὸ ἢ ὑποφέρουν ἀφάνταστα ἀπὸ τὰ ἐγκαύματά τους. Κι' αὐτὸ ὀφείλεται σὲ ἀπροσεξία καὶ ἀμέλεια τῶν γονιῶν τους!

Ἂν ὃ μὴ γένοιτο πιάσουν τὰ ροῦχα τοῦ ἀνθρώπου φωτιά, σκεπᾶστε τον ἀμέσως μὲ μιὰ κουβέρτα νὰ σβύση. Ἂν τυχὸν ἀπὸ τοὺς πόνους τρέχει, στὴν ἀνάγκη ρῖξτε τον χάμω καὶ σκεπᾶστε τον. Μὴν χρησιμοποιεῖτε σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση νερό: εἶναι χειρότερα.

Ὁ γιατρὸς Κ.

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

1230) (Χ.Χ.) Δύο ἀπὸ τὰ παλιὰ ἱδρυτικὰ μέλη τῶν ἀξέχαστων «ΔΑΔΩΝ» ξαναγυρίζουν στὴν κίνηση ποὺ ἔχασε τὸ ἐνδιαφέρον της. Θὰ δώσουμε γιὰ ἕνα ἀκόμη χρόνο λίγη ζωὴ στὴ νεκρὴ πεννομαχόστηλη.
Ρεμῆς - Κατεπάνω

1231) Στὸ δημοψήφισμα ψευδωνύμων κατεβαίνουμε σὰν ὑποψήφιοι μὲ ὄνομα «Πεννομαχικὸς Συναγερμὸς» (Π.Σ.). Ὅσοι ἀγαπούσατε τὶς «ΔΑΔΕΣ» ψηφῖστε μας.
Κατεπάνω - Ρεμῆς
(Δαδοφόροι)

1232) (30—12) Πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη τῶν πεννομαχιῶν, χαιρετῶ ὅλους - ες, ἰδιαίτερα Π. Τσιγγάνα.
Ρεγγίνα

1233) (30—13) Πρὸς τὶς Λ. Φ. καὶ Λ. Π. Λυποῦμαι ποὺ ἔχετε πιστέψει εἰς τὰ λόγια καί... καί... τοῦ Γ. Π. κτλ. Δὲν πρέπει νὰ στενοχωρηθῆτε διότι θὰ τὸ κάνω γνωστὸ εἰς ὅλους τοὺς πεννομάχους τῆς Ἄρτης καὶ εἰς τὴν Μ. Φ. Λ. Φ. κατάλαβες τί θέλω νὰ πῶ; Κατάλαβες! Πλατεῖα Σκουφᾶ, Παρασκευή!
Βαρῶνος Χ.

1234) (36—14)
Νά καὶ τὸ δημοψήφισμα!
Οὔτε στιγμὴ ν' ἀφήσετε
καὶ τὴν... βουβὴ γλωσσάρα μου
ὅλοι σας νὰ ψηφίσετε!!
Ἑξάψαλμος

1235) ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ = Εὐθυμία
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ = Σάτυρα
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ = Χαρὰ
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ = Χιοῦμορ
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ = Ζωὴ
ΕΞΑΨΑΛΜΟΣ = Θρῦλος
Ἑξάψαλμος

1236) Νὰ μέ... σταυρῶστε θέλατε!
Μὰ νά! Ἦλθε ἡ ὥρα:
Δῶστε, λοιπόν, ὅλοι σταυρὸ
στήν... ἀφεντιά μου τώρα!
Ἑξάψαλμος

1237) Τὴν Νίκη τὴν ἀξίζει μόνο ὁ...
Ἑξάψαλμος

1238 (30—15) Ἑξάψαλμε βούλωσέ το γιατὶ μιὰ σοῦ ἔχω ἐσένα Ντολορές, Πειραχτῆρι καὶ Ἀηδονάκι καὶ θὰ βραθῆτε στὸ στομάχι μου.
Πάνθηρ

1239) Μαῦρε Πάνθηρα, Ὑπερέλληνα, Ἐλ Γκραῖκο, Ὑπεράνθρωπε συμμαχοῦμε γιὰ τὴν καταδίωξη τῶν ἀτάκτων. Περιμένω ἀπαντήσεις.
Πάνθηρ

1240) Προσοχή! Προσοχή! Σκίτσα πεννομάχων! Προσεχῶς.
Πάνθηρ

1241 (30—16) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως Κόκκινο Τριαντάφυλλο, Τροβαδοῦρο καὶ Πονεμένη Τσιγγάνα.
Νεράϊδα

1242 (30—18) Μαραμένη Τριανταφυλλιὰ (1116) σ' εὐχαριστῶ. Δὲν ἔπρεπε νὰ μὲ χαιρετίσης στὴν (708). Δροσοπηγή. Ἀρτινούλα, Μ. Ποιήτρια ἀλληλογραφεῖτε;
Κόκκινο Τριαντάφυλλο

1243) Στὴν Μ. Ποιήτρια:
Πρῶτα πρῶτα θὰ γελάσω
διότι μὲ τὰ λόγια σου νομίζω θὰ ....
Ἀηδονάκι

1244) Δεύτερον θὲ νὰ καθήσω
καὶ τὸ νοῦ μου θὰ ζαλίσω
γιὰ νὰ σὲ περιορίσω
κι' ἀπ' τὴν πεννομαχόστηλη
μακριὰ νὰ σ' ἀπωθήσω.
Ἀηδονάκι

1245) Τὰ ὡραῖα σου τὰ κάλλη, πατσαβοῦρα τοῦ [μπακάλη,
ἡ ὡραία σου ἡ μύτη βούλωμα τοῦ νερο- [χύτη.

1246) Δροσοσταλίδα, Πεννομάχε Ἴζεμπουργκ ἀλληλογραφῆτε; Φωτεινὴ Δαύτον (1094) εὐχαρίστως, τί σκοπὸς σοῦ ἀρέσει;
Ἀηδονάκι

1247) (30—12) Χαιρετῶ ὅλους - ες. Ζητῶ ἀλληλογραφία. Γράψετε: Μουντζούρην Νικόλαον, Πήδασον Μεθώνης Μεσσηνίας.
Νῖκος Ἀγριλείδης

1248) Γειά σου Ἄγι Ἀβραμίδη.
Γράψε Νῖκο Ἀγριλείδη
εἶμαι φίλος σου παλιὸς
χθεσινὸς καὶ σημερινός.
Νῖκος Ἀγριλείδης

2249) Μ. Πειρατή, πρόσεχε, γιατὶ κινδυνεύεις νὰ πνιγῆς στά... σάλια σου! Καὶ εἶναι κρίμα!... Γιατὶ παρακαλῶ Κρίνη μου τούτη ἡ καταθλιπτικὴ σιωπή;
Ἥρωας Θρῦλος

2250) Μὰ γινόταν, Κόρη τῆς Θήβας, νᾶσαι κι' ἀπ' τὴν Κίνα; Γειά σου. Φιλικὰ θερμοχαιρετίσματα Δροσοπηγή. Μ. Ποιήτρια, Χ. Ἴζεμπουργκ (σὲ θαυμάζω!...). Θὰ θέλατε νὰ διαβάσω λίγες σας γραμμοῦλες; Ἀξίζει ἡ (1043) Ἀηδονάκι! Μπράβο!
Θᾶνος Ἀθάνατος

1251) (30—20) Πώ, πώ, παιδιά. Τί συγκίνησις ἦταν αὐτή; Σκέψου πεννομάχε: ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ! Θὰ λάβης μέρος ἔ; Καὶ θὰ μὲ ψηφίσης. Ἔτσι δὲν εἶναι; Ἀσφαλῶς. Πῶς νὰ μὴ μὲ ψηφίσετε ἐμένα τὴ γριὰ - Ντολορὲς μιὰ καὶ ξέρω πὼς οἱ κουταμάρες μου σᾶς διασκεδάζουν; Κι' ἐξ ἄλλου πῶς θὰ κρατήση ἡ καρδοῦλα σας σὰν βάλω τὰ κλάμματα; Ἀλλὰ μπάάάάά! Δὲ θὰ γίνη αὐτό. Θὰ μὲ ψηφίσετε. Τὸ ξέρω. Κι' ἐγώ... Χμ, τί ἔχω νὰ κάνω γιὰ σᾶς. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα θὰ ἐλαττώσω τὴ σχολικὴ περίοδο. Δυὸ μέρες τὸ μῆνα μάθημα καὶ τὶς ἄλλες καθησό. Διαγωνισμοὶ δὲν θὰ γίνουνται. Ἀπ' τὰ μαθηματικὰ μόνο προσθεσοαφαίρεση, πολλοπλασιασμοδιαίρεση θὰ διδάσκονται. Τὰ ὑπόλοιπα μαθήματα θᾶναι ἀπ' τά... παραμύθια Ἄντερσον (ὡραῖα ἔ;!). Ἐκδρομὲς θὰ γίνονται (σχολικὲς) 4 φορὲς τὸ χρόνο. Οἱ διακοπὲς τοῦ καλοκαιριοῦ θ' ἀρχίζουν ἀπ' τὸν Ἰούνιο μέχρι καὶ τὸν Σεπτέμβριο. Κάθε Κυριακὴ κάθε ψηφοφόρος μου ἢ καὶ ὑποστηρικτής μου, θὰ βρίσκη κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι του ἕνα δίσκο γλυκὰ τῆς προτίμησής του. Ὅσοι ψηφοφόροι μου ἢ ὑποστηρικταί μου θὰ βρίσκονται σ' ὀρεινὸ μέρος θὰ λάβουν μία λίμνη γιὰ νὰ κάνουν μπάνιο καὶ δὲν θἄχουν καὶ τὸ φόβο τοῦ καρχαρία! Στοὺς θαλασσινοὺς θὰ στείλω ἕνα δασάκι ἀλλὰ καὶ μιὰ βενζινάκατο. Σὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως θὰ στείλω ἕνα ποδήλατο. Ὅποιος θέλει νὰ κάνη τὸ γύρο τῆς γῆς θὰ τοῦ χαρίσω ἕνα ἀεριοπροωθούμενο. Ἂν πάλι κάποιος θέλει νὰ πάη στὸ φεγγάρι θὰ τὸν στείλω μὲ μιὰ ρουκέττα. Ἂν εἴσαστε κουτοὶ θὰ σᾶς κάνω ἔξυπνους. Ἄν... ἄν... ἄν... ἄν... Ὅ,τι θέλετε θὰ σᾶς τὸ δώσω, ἀρκεῖ νὰ μὲ ψηφίσετε Καὶ θὰ μὲ ψηφίσετε γιατὶ ποῦ θὰ βρῆτε τέτοιο καλὸ ὑποψήφιο; (!!!). Ντολορές, λοιπόν, χίλιες φορὲς Ντολορές. (Ἕπεται συνέχεια).
Ντολορὲς

1252) Εὐχαριστῶ, μὰ ἀδυνατῶ. Κ. Τριαντάφυλλο. Ἴσως ἀργότερα. Πρὸς τὸ παρὸν ὄχι Κ. τῆς Θήβας.
Ντολορὲς

1253) (50—21) Ὁ Σ. ἔλεγε (792) τὴν Ἴζεμπουργκ μικρὴ χωρὶς νὰ ξέρη ὁ ταλαίπωρος, ὅτι μικρότερος αὐτὸς εἶν' ἀπ' αὐτή.

Στὸ δρόμο ποὺ ἐπήγαινα
συνάντησα μιὰ χήνα.
Καὶ ρώτησα καὶ μοῦπανε
ὅτ' εἶναι ἡ μὶς Ζελίνα.

Ἔγκμοντ, Βαρῶνος Χ, Ἀγρίμι τῆς Πάμπας = ἕνα καὶ τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Ἀρτινοπούλα = χαζοῦλα. Ἀρχιπεννομάχε: Εἶναι πολὺ γρήγορα ἀκόμη (1143).
Σκακιστὴς

1254) (30—22) Ψηφῖστε δυὸ σπλάχνα τοῦ λαοῦ. Μοχθοῦμε, δὲν κολακεύουμε. Γεμίσαμε πρῶτοι τὴν πεννομαχοστήλη καὶ παραιτηθήκαμε ὅταν πλουσιώτεροι εἴρωνες, κόλακες, ἐγωϊσταί, ψωροϋπερήφανοι ἔρριχναν βομβαγγελίες ξοδεύοντας.... δισεκατομμύρια. Ψηφῖστε ἐμᾶς. Σταυρὸ ὅλοι στοὺς
Γλωσσοκοπάνα - Σκαλιστῆρι

1255) (30—23) Ἀλληλογραφῶ μὲ καθένα Ἀεκτζῆ πρωτογράφοντας. Καρμανιόλα, Ἐξαγριωμένε Γάτε, Πιττακὲ Μυτιληναῖε συμμαχοῦμε γιὰ νὰ καταπροπώσωμε κάθε μὴ Ἀεκτζῆ; Ἂν ναὶ ἂς ἀρχίσωμε.
Φουρτουνιασμένο Πέλαγος
(Α.Ε.Κ.)

1256) Ντολορὲς καὶ σὺ γιὰ τὸ Δαφνὶ παρέα τοῦ Ἑξάψαλμου; Ἑπόμενον.
Φουρτουνιασμένο Πέλαγος

1257) (30—24) Μ. Ποιήτρια, Λυγερή, Π. Τσιγγάνα, Βγάλτε ἀπ' τὸ μυαλό σας ὅτι μᾶς ξέρετε. Ἐμεῖς εἴμαστε...
Χλωμὲς Ἀκτῖδες (οἱ ἀναποκάλυπτες)

1258) Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς προσποιήθηκες καὶ σὺ ὅτι μᾶς ξέρεις; Χά, χά, χά.
Χλωμὲς Ἀκτῖδες

1259) Στὴν Π. Τσιγγάνα:
Ἡ Γλωσσοκοπάνα ἔχει τ' ὄνομα
κι' ἐσὺ ἔχεις τὴ χάρη
γι' αὐτὸ σ' ἀξίζει Τσιγγάνα μου
ἕνα ΦΕΡΜΟΥΑΡΙ.
Χλωμὲς Ἀκτῖδες

1260) Λυγερή, Χιονούλα, σᾶς ἄρεσε ἡ (1120)
Χλωμὲς Ἀκτιδοῦλες

1261) (30—25) Ἀγαπητὲ Γουλιέλμο Τέλλο τὸ εἶδ' ἀλλοιῶς δὲν ἀπευθυνόνταν σὲ σένα ἀλλὰ στὴν (916) ἀγγελία ἔτσι; Πάντως δέχομαι. Γράψε πρῶτος.
Μαῦρος Πειρατὴς

1262) Χαιρετῶ ὅλους τοὺς Ἀεκτζῆδες καὶ ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπὸ τὸν Καρμανιόλα.
Μαῦρος Πειρατὴς

1263) (30—27) Πιττακὲ Μυτιληνέ, μὲ κοροϊδεύεις ἢ εἶσαι μύωψ;
Ἐξαγριωμένος Γάτος
(Ἀεκτζῆς)

1264) Μελαψὴ Ἀφρικάνα, ἀπ' τὴ Ζούγκλα μᾶς ἦρθες; Γι' αὐτὸ εἶσαι τόσο ἔξυπνη σὰν στρουθοκάμηλος...
Ἐξαγριωμένος Γάτος

1265) (30—38)
Δυὸ ἀλητάκια
σωστὰ μαγκάκια
εἶναι λουστράκια
μὲ κασελάκια

1266) Στὸν Μαρκόνι
ὕφος ὡραῖο
μυαλὸ σπουδαῖο
κορμὶ κορδόνι
σὰν μακαρόνι.
Μαῦρος Πειρατὴς

1267) Ὅσους ἔχει τὸ μυαλό σου Α. Βέλος (594).
Μαῦρος Κουρσάρος

1268) Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους. Μὴν τολμήση κανεὶς νὰ τὰ βγάλη πέρα. Εἶμαι ὁ
Ἀνίκητος Ἀετὸς

1269) Πριλλάντη ἀλληλογραφοῦμε μέσω περιοδικοῦ. 6—3 ὡραία γκάφα.
Ἀνίκητος Ἀετὸς

1270) (30—30) Πεννομάχοι, προσοχή! Στὸ δημοψήφισμα ἕνα ψευδώνυμο ἂς κυριαρχήση: ὁ Τροβαδοῦρος. Χαιρετῶ Ἄστρο τῆς Ἀνατολῆς, Ἰόνιο Φλοῖσβο. Πονηρούλη ἔγραψα.
Τροβαδοῦρος (Μοναδικὸς)

1271) Στὴν Μελαψὴ Ἀφρικάνα:
Τ' ὄνομά της Ἀφρικάνα
εἶναι φίλοι μου καλό
εἶναι μιὰ μικρὴ μπανάνα
καὶ νὰ τί μᾶς δηλοῖ:
Εἶμ' ἐγὼ ἡ Ἀφρικάνα ἡ μελαψὴ
ἀπ' τῆς Ἀραπιᾶς τὰ μέρη
εἰς τὰ μυαλὰ εἶμαι ὀλίγον τι λειψὴ
ποιὸς εἶναι ποὺ δὲν τὸ ξέρει.
Τροβαδοῦρος

1272 (30—31) Μ. Ποιήτρια καταλαβαίνω πὼς οἱ τσέπες σου γέμισαν ἀλλὰ τρύπησαν τοῦ Ἑξάψαλμου.
Λευκὸ Μπουμποῦκι

1273) Θερμὰ συγχαρητήρια Κ. Χατζηγεωργίου γιὰ τὸ ἐξαιρετικό σου σκίτσο. Μπράβο.
Λευκὸ Μπουμποῦκι

1274) (30—32) Οἱ Δάδες πιὰ ἀνήκουν στὸ παρελθόν. Ἐκεῖνοι ὅμως ποὺ τὶς δημιούργησαν ζοῦν εὐτυχῶς. Καὶ ἔχουν οἱ φίλοι μιὰ πολλὴ κακὴ ἐντύπωση γιὰ μένα. Πρέπει νὰ ξέρουν πὼς ποτὲ δὲ τοὺς ἐπιβουλεύτηκα καὶ θέλησα νὰ τοὺς διαλύσω. Ἂς μὴ τοὺς τυφλώνει ἡ στενή μου φιλία μὲ ἕνα πεννομάχο. Ὑπῆρξα ξένος ἀπὸ τὶς ἐνέργειές του, πρᾶγμα ποὺ ὁ ἴδιος μπορεῖ νὰ τὸ βεβειώση.
Ζ. Ρενουὰρ

1275) Ἀπὸ ὅλους τοὺς Χαλκιδεῖς καὶ ἀπὸ τοὺς φίλους μου περιμένω μιὰ ὑποστήριξη γιὰ τὸ Δημοψήφισμα. Θὰ δείξετε ἂν πραγματικὰ μ' ἀγαπᾶτε. Ἐμπρός! Ὅλοι οἱ ζωγράφοι τοῦ περιοδικοῦ μαζί μου. Ἀγαπητὲ Θρῦλε ποῦ μπορῶ νὰ σοῦ γράψω τώρα τὸ καλοκαῖρι;
Ζ. Ρενουὰρ

1276) (30—33) Τυπογραφικὸν λάθος πεννομάχε." Οχι ψέμματα. Ἀρχιππενομάχε (1122). Χαιρετῶ Φουρτουνιασμένο Πέλαγος.
Ἰούλιος Καῖσαρ

1277) Στὸ δημοψήφισμα ὅλοι Ἰ. Καίσαρα! Ἰ. Καίσαρα!!!
Ἰούλιος Καῖσαρ

1278) (30—34) Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους. Ἰδίως Μυλίλον Ν. Κρίνη, Ἰβανόη, Νῖκο Μυρσίνη γειὰ χαρά. Σὲ γνωρίζω. Μπορεῖς ν' ἀνακαλύψης τὸ (Σερριώτικο) Ζουμπουλάκι;

1279) (30—35) Δυὸ Μαθηματικοὶ τί τὸν εἴχατε τὸν Πυθαγόρα; Πρῶτο ξένο ξάδελφο; Σαλονικιὲ στὴν περιοχή μας ἔχουμε ἔλλειψη πάγου δὲν ἔρχεσαι νὰ τὸν ἀντικαταστήσης.
Τρεῖς Καμπαλέρο

1280) Ὑπερέλληνα, τὶς πεννομαχίες τὶς κάνατε σπίτι Ὑπερανθρώπων; Δὲν ξεκουμπιζώσαστε λέω γώ! Ἄντε μπράβο.
Τρεῖς Καμπαλέρο

1281) Βρὲ παιδί μου Ντολορὲς (1105) μᾶς ξεκούφανες. Γλυστρίδα ἔφαγες; Μπᾶ σὲ καλό σου. Θᾶνε Ἀθάνατε (1108) ἀσφαλῶς τὸν Λάζαρο σὺ τὸν ἀνέστησες. Βρὲ Μυλωνᾶ (1109) τί κουταμάρες ἀλέθεις; Μήπως τρελλάθηκες;
Τρεῖς Καμπαλέρος (παιδιὰ τῆς πιάτσας)

1282) (30—36) Κόρη τῆς Λευκάδος ἔμαθα ὅτι θὰ φύγης διὰ Ἀθήνας καὶ λυποῦμαι πολὺ σὲ βεβαιῶ ἀλλὰ σοῦ εὔχομαι μὲ τὴν καρδιά μου καλὴ ἐπιτυχία καὶ συντόμως νὰ σὲ ξαναδῶ. Ἐὰν θέλης γράφε διὰ μέσου τοῦ περιοδικοῦ. ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ.
Βαρῶνος Χ. (Μυστηριώδης)

1283) (30—37) Ἡ Μακεδονία εἶναι ἡ ἐνδοξοτέρα χώρα καὶ εἶμαι γι' αὐτὸ ὑπερήφανος.

1284) (30—38) Ἐχθροὶ καὶ φίλοι. Μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι κάτι ἔδωσα καὶ ἐγὼ στὴν κίνηση ζητῶ τὴ ψῆφο σας! Φηφῖστε ὅλοι Σαλονικιό! Σαλονικιό! Σαλονικιό!
Νῖκος Σαλονικιὸς

1285) Ποιὸς σκορπᾶ τὸ ἀβίαστο γέλιο; Μονάχα ὁ Νῖκος Σαλονικιός! Γι' αὐτὸ ὅλοι ψῆφο στὸν
Νῖκο Σαλονικιὸ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντᾶ:

❀ Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μου: Γεωργίου 'Αθ. Τσερπέ, Πύθ, Σ. Δ. Κ., (οἱ ἀνταποκρίσεις συντομεύονται ὅταν εἶναι πολὺ μεγάλες), Νικ. 'Αθ. Παπαθεοδώρου (τὴν ἐπιστολή σου διαβίβασα στὸν ἀθλητικό μας συντάκτη), Τάκη 'Αποστολίδη, 'Αντωνίου Π. Κατοπούλου, 'Αποστόλου 'Ασλάνογλου, Χ. Γιαννίκου.

❀ Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μας: 'Αλεξάνδρου Καϊπαλέξη, Χ. Οἰκ., Κ. Τ. (Φυλακτό), Δημ. Οὔτσιου, Πανταζῆ 'Υψηλάντη, Τάκη Βουνήσιου, Γίνου Βουγᾶ, 'Εξαγριωμένου Γάτου, Βασιλείου Μάδη.

❀ 'Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ μοῦ γράφει:

«Εἶχα σταματήσει τὴν στενὴ συνεργασία μου μὲ τὸ περιοδικό. Τοὺς λόγους ποὺ μὲ ἀνάγκασαν θὰ σᾶς τοὺς ἐκθέσω: 'Ο πρῶτος καὶ σπουδαιότερος εἶναι τὰ δύσκολα μαθήματα τῆς Ζ΄ τάξεως. Ἄλλωστε ἡ διάλυσις τῶν Δάδων ἦταν ἡ αἰτία ὥστε οἱ πεννομαχίες γιὰ μένα νὰ μὴν ἔχουν ἐνδιαφέρον. Ὅσο γιὰ τὴν προσχώρησή μου στὸν «'Ελικώνα» ἔπρεπε νὰ ἐπιφυλαχθῶ. Καὶ ἡ ἐπιφύλαξη αὐτὴ μοῦ βγῆκε σὲ καλό. 'Αμέσως ἀπὸ τὸ πρῶτο ὁμώνυμο φύλλο ἄρχισαν οἱ παρεκτροπές! Ἄρχισαν νὰ συνεργάζουνται κιόλας ὁ Τος-Τό, ὁ Μίμης 'Αμάραντος κλπ. Καὶ στὸ δεύτερο φύλλο, στὴν καθιέρωση τοῦ «μεταξύ μας» προτίμησαν τὸν τίτλο τοῦ «'Ελληνόπουλου». Ἔγραφαν: «παλιοὶ μεταξυμάχοι καὶ ἀνοικτομυστικομάχοι οἱ ἐκδότες τοῦ 'Ελικώνα νέοι, ποὺ συνεργάστηκαν στὰ μεταξύ μας καὶ στ' ἀνοιχτὰ μυστικὰ οἱ συνεργάτες του κι' ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες του. Στὴν ἀγγελία ἄλλωστε τοῦ Φάρου, τοῦ προέδρου, διάβασα: «Παλιοὶ τοῦ «Σινεάκ», τοῦ «Θησαυροῦ τῶν Παιδιῶν» ἀναγνῶστες ἐμεῖς, παλιοὶ συνεργάτες τῶν μεταξύ μας καὶ τῶν «ἀνοιχτῶν μυστικῶν». Μὰ δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω κύριε Μεταξᾶ ποιὰ σχέση μπορεῖ νὰ ἔχῃ τὸ «'Ελληνόπουλο» καὶ τὰ παρακλάδια του μὲ τὴν «Παιδόπολη» ποὺ μέσα στὰ πλαίσιά της δημιουργήθηκε ὁ «'Ελικώνας»; Καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ μᾶς πιάνη μιὰ δικαία ἀγανάκτηση. 'Αλλὰ τώρα ἀποφάσισα μαζὶ μὲ τὸν φίλο μου Ρεμῆ νὰ δώσουμε γιὰ ἕνα ἀκόμα χρόνο λίγη ἀκόμα ζωὴ στὶς πεννομαχίες». Λυποῦμαι πολὺ ποὺ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ συμφωνήσω κι' ἐγὼ μὲ τὸ φίλο μου κ. Γιάννη Τριανταφυλλόπουλο... Μὲ τοὺς φίλους μου τοῦ «'Ελικώνα» μαζὶ ἱδρύσαμε τὸ σύλλογο. Εἶχαν ἀπὸ μέρος μου κάθε δυνατὴ ὑποστήριξη. Καὶ ὡς ἐκδήλωση τῆς εὐγνωμοσύνης των λησμονοῦν τὴν «Παιδόπολη-Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» γιὰ νὰ θυμηθοῦν τοὺς «μεταξυμάχους» καὶ τὶς ἄλλες ἀνόητες λέξεις ποὺ δημιούργησαν τὰ μακαρίᾳ τῇ λήξει περιοδικὰ ποὺ κακὸ καὶ ὄχι καλὸ προξένησαν στὶς ψυχὲς τῶν παιδιῶν μας. Λυπᾶμαι πολὺ ποὺ τὸ γράφω! 'Οφείλω ὅμως νὰ δηλώσω ὅτι σύμφωνα μὲ ὡρισμένες παιδαγωγικές μου ἀρχὲς ἄφησα τὴ διοίκηση τοῦ «'Ελικώνα» νὰ ἐνεργήσῃ ἐλεύθερα χωρὶς νὰ δεσμεύεται ἀπὸ δικές μου ἐντολές! Νομίζω ὅτι ἔκαμαν κακὴ χρήση τῆς ἐλευθερίας τους. Δὲν ἔχω ἀπελπιστῆ ἀπὸ τοὺς διοικοῦντας. Τὰ λάθη — καὶ ὄχι παρεκτροπὲς — εἶναι ἀναπόφευκτα. Καὶ ἐλπίζω, ὅτι πολὺ γρήγορα θὰ πᾶμε καλλίτερα. 'Αλλὰ ἂς θελήσουν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι ἡ «Παιδόπολις-Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» τοὺς παρακολουθεῖ καὶ θὰ τοὺς σταματάει ὅταν ὁ δρόμος ποὺ παίρνουν δὲν εἶναι ὁ ἴσιος καὶ ὁ σωστός.

❀ Βρίσκω πολὺ καλογραμμένες τὶς «'Αναμνήσεις σου», φίλε ΝΙΚΟ Π. ΙΜΒΡΙΩΤΗ.

❀ 'Αρκετὰ ἱκανοποιητικὰ ΝΙΚΟ ΤΑΜΠΟΥΡΗ τὰ ποιήματά σου.

❀ Καὶ τὸ διήγημά σου ΣΤΕΦ. ΑΝ. ΔΕΡΒΕΝΑΓΑ ἐνδιαφέρον. Καλὸ ἐπίσης τὸ «Ἕνα κομμάτι χαρτὶ» καὶ τὸ «Ἕνα παλιὸ σπασμένο μάρμαρο». Δὲν μπορεῖς ὅμως νὰ φαντασθῇς πόσο δύσκολη κάνεις τὴ δημοσίευση τῶν συνεργασιῶν σου ὅταν τὶς γράφεις καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ.

❀ Σ' εὐχαριστῶ ΑΣΤΕΡΙΕ ΑΡΓΥΡΙΟΥ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα. Τὸ διήγημά σου εἶναι πάρα πολὺ καλὸ μὲ τὴν προϋπόθεση φυσικὰ ὅτι προέρχεται ἀπὸ ἕνα νέο παιδί. Ἔχεις λογοτεχνικὸ ταλέντο καὶ σοῦ συνιστῶ νὰ τὸ καλλιεργήσῃς. Δὲν μπορῶ, βέβαια, νὰ τὸ δημοσιεύσω. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει πὼς δὲν βλέπω στὴν ἐξέλιξή σου μιὰ καταπληκτικὴ πρόοδο.

❀ Τὸ σκίτσο σου ΕΞΑΨΑΛΜΕ γιὰ τὰς πιθανὰς ὑποψηφίας τοῦ δημοψηφίσματος πάρα πολὺ καλό. Δὲν σοῦ ἀποκρύπτω ὅμως ὅτι διατηρῶ δισταγμοὺς ἂν πρέπει νὰ τὸ δημοσιεύσω. Τὸ «Δεῖλι» πολὺ καλό.

❀ Θὰ ἦταν ΑΠ. Κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ σωστὰ ἂν στὸν πίνακα μοῦ σημείωνες ἂν δημοσιεύτηκαν συνεργασίες σου καὶ ποιές.

❀ Σ' εὐχαριστῶ ΓΕΩΡΓΙΕ ΔΙΟΝ. ΤΣΟΥΚΑΛΑ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο σου γράμμα καὶ τὴν ὡραία συνεργασία σου.

❀ Σοῦ εὔχομαι ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗ νὰ ἐκπληρωθῆ γρήγορα ὁ πόθος σου καὶ νὰ γίνῃς συνδρομήτρια τοῦ περιοδικοῦ. 'Η ἔκθεσή σου ἀρκετὰ καλογραμμένη. Μπράβο.

❀ Διάβασα μὲ πολλὴ ἱκανοποίηση τὸ ὡραῖο σου γράμμα ἀγαπητέ μου ΣΠΥΡΟ ΚΟΥΒΕΛΑ. Σ' εὐχαριστῶ. Τὰ ποιήματά σου ἀρκετὰ καλά. Καὶ τὸ «Ἕνα πουλὶ μοῦ γράφει» ἀρκετὰ καλό.

❀ Χάρηκα πολὺ ΒΑΣΙΛΗ ΚΟΥΓΚΟΥΛΑ, παλιὲ τρόφιμε τῆς παιδόπολης «'Αγίας Σοφίας» Βόλου, γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου.

❀ Χάρηκα πολὺ ΝΙΚΟ ΚΡΙΝΗ ποὺ πῆρα ἔπειτα ἀπὸ τόσο καιρὸ τὸ ὄμορφο γράμμα σου. 'Η «'Ανάληψη τῆς Παναγίας» ἀρκετὰ καλὴ πολὺ μεγάλη.

Κ—Α—Ε—Ε: Μοῦ στέλνεις δυὸ ποιήματα ποὺ τί νὰ σοῦ πῶ ἀμφιβάλω πολὺ ἂν εἶναι δικά σου. Καὶ κάνεις τόσα ὀρθογραφικὰ λάθη! Ἂς δημοσιεύσω ἐδῶ τὸ πρῶτο τετράστιχο τῆς «Κυψέλης». Δὲν εἶναι στίχοι ποὺ τοὺς ἔχουν ξανακούσει ὅλοι σχεδὸν οἱ φίλοι μου;

Τί ζωὴ εὐτυχισμένη
κάν' ἡ μέλισσα ἐκεῖ
μέσ' στὸ μέλι πάντα μένει
μέσ' στὸ μέλι κατοικεῖ...

❀ Βρίσκω ἐξαιρετικὰ ὡραῖο τὸ ποίημά σου ΜΙΡΑΝΤΑ ΠΕΤΡΟΥ. Καὶ εἶναι τόσο ὡραῖο πού, ὁμολογῶ, φοβοῦμαι μήπως δὲν εἶναι δικό σου! Πάντως δημοσιεύω ἐδῶ τὰ τρία πρῶτα τετράστιχα:

Στ' ἀπαλό, τ' ἀργογλύστρημα
δειλινοῦ μυρωμένου
δυὸ ματάκια ἀργοσβύνουνε
δυὸ χειλάκια σωπαίνουν.

Τὰ χεράκια παλαίβουνε
νὰ σωθοῦν ἀπ' τὸ Χάρο
προσπαθοῦν γιὰ νὰ σώσουνε
τῆς ζωούλας τὸ φάρο.

Τὸ παιδάκι νικήθηκε
κι' ὁ Χάρος προσμένει
Μητερούλα μου! κράζει,
τ' ἀγγελοῦδι πεθαίνει.

❀ Αὐτὴ τὴ φορὰ ΘΑΝΟ ΑΘΑΝΑΤΕ τὰ ποιήματά σου παρουσιάζουν ἀρκετὸ ἐνδιαφέρον. Εἶναι καλλίτερα ἀπὸ τὰ προηγούμενα. Γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου καὶ τὶς ὑποδείξεις σου θερμὰ εὐχαριστήρια.

'Ο ΚΩΝ. ΧΑΛΜΟΥΚΗΣ — καὶ θὰ θυμᾶστε ὅτι τὸν ἀπεκήρυξα κάποτε, μοῦ στέλνει μιὰ μακρὰ ἐπιστολὴ ποὺ προσυπογράφει καὶ ὁ πατέρας του δημοδιδάσκαλος 'Αχλαδοκάστρου αἰδ. ἱερεὺς κ. 'Αντ. 'Αθ. Χαλμούκης. 'Ο ἐπιστολογράφος μου ἀφοῦ ἀναφέρεται εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ 'Ασώτου καταλήγει: «Μάλιστα τὸ ἴδιο ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ ἐμένα. Νομίζω πὼς σᾶς εἶναι περιττὸν διὰ νὰ περιγράψω τὴν φυγήν μου ἐκ τοῦ περιοδικοῦ σας. Ναί, ἐδαπάνησα τὴν πνευματικήν μου περιουσίαν, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ περιοδικόν σας «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» μὲ ἐπροίκισε· ἐδαπάνησα τὸν πολύτιμον χρόνον μου εἰς ἔργα, ἀπάτης, φθειρόμενα καὶ μάταια ἔργα· κατεσώτευσα τὰ χαρίσματά μου, τὴν ἀρετήν μου, ἔχασα τὴν τιμήν μου καὶ τὴν ὑπόληψίν μου ἠμαύρωσα. Καὶ τώρα μία μόνον διέξοδον βρῆκα! Νὰ ἐπιστρέψω μετανοῶν, καὶ ὅπως ἐπιστρέφω χωρὶς καμμίαν ἀξίωσιν, παρὰ μόνον μὲ τὴν ταπεινὴν παράκλησιν: «'Αγαπητοὶ ἐκδόται, ἥμαρτον ἐνώπιόν σας καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι φίλος σας» νὰ συνεργάζωμαι μὲ τὸ περιοδικόν σας». Δὲν νομίζετε, λοιπόν ὅλοι ὅτι πρέπει νὰ τὸν δεχθῶμεν μετανοοῦντα εἰς τὰς πατρικάς μας ἀγκάλας καὶ νὰ εὐχηθοῦμε ὅλοι μαζὶ ὅπως ὁ Ὕψιστος τὸν ὁδηγεῖ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν; Γίνεσαι, λοιπόν, δεκτὸς ξανὰ εἰς τὸ περιοδικό μας Κ. Χαλμούκη. 'Υπὸ ἕνα ὅμως ὅρον: Ὅτι ἡ μετάνοιά σου εἶναι εἰλικρινής.

❀ Ἕνα μπορῶ νὰ σοῦ πῶ φίλε μου ΑΝΤΩΝΗ ΜΩΡΑΪΤΗ: Πὼς πρέπει μὲ κάθε θυσία νὰ διαβάσῃς νεοελληνικὴ ποίηση καὶ νὰ καλλιεργήσῃς κάποιο κρυμμένο ποιητικὸ ταλέντο ποὺ ἔχεις. Προσπάθησε νὰ μοῦ γράψῃς κάτι καλλίτερο. Γιατὶ αὐτὰ ποὺ μοῦ ἔστειλες δὲν πρόκειται νὰ τὰ δημοσιεύσω! Θέλω ἀπὸ σένα κάτι τὸ καλό. Κάτι τὸ τέλειο!

❀ ΓΙΑΝΝΗ ΣΟΥΚΗ. Μοῦ στέλνεις τὸ ποίημα τὴν «Παρηγοριά». Καὶ τὸ δημοσιεύω εὐχαρίστως ἐδῶ:

Στῆς λήθης τὸ χωρταριαστὸ χωράφι,
μιὰ ἀχτίδα λάμπει φωτεινὴ στῆς σκοτεινιᾶς τὰ (βάθη.
'Αχτίδα πιὸ γλυκειὰ κι' ἀπ' τοῦ ἀέρα τὴν πνοὴ
ρημάδι ξεχασμένο κι' ὅμως φωτεινό...
Ποὺ κάποτε θὰ φέξῃ
Στῆς ξεχασιᾶς τὸν ὁλοσκότεινο καιρό...

Νομίζω ὅμως πὼς ἂν δὲν ἔγραφες τὸ πιὸ γλυκειὰ κι' ἀπ' τοῦ ἀέρα τὴν πνοὴ τὸ ποίημα θὰ ἦταν ἀρκετὰ καλό. Καὶ τὸ ἄλλο σου ἐνδιαφέρον.

❀ Καλὰ γιὰ τὴν ἡλικία σου ΝΙΚΟΛΑΕ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟ! 'Αλλὰ φρόντιζε νὰ διαβάζῃς ἑλληνικὴ ποίηση.

❀ Εὐχαριστῶ πολὺ ΝΙΚΟ ΤΣΑΜΣΚΑΚΗ γιὰ τὶς παροιμίες. Πολὺ μὲ ἐνδιαφέρουν.

❀ Εὐχαριστῶ πολὺ ΠΑΝΟ ΤΡΙΦΥΛΛΙΕ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

❀ Διάβασα μὲ πολλὴ ἱκανοποίηση τὸ γράμμα σου ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΝ. ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΕ. Κράτησα ὑπὸ σημείωση τὶς ὑποδείξεις σου.

❀ Ἔχει καλῶς ΖΗΝ. Α. ΣΓΟΥΡΑΚΗ.

❀ Σὲ δεχόμαστε μὲ μεγάλη χαρὰ στὸν κύκλο μας ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΕ καὶ θὰ δοκιμάζω ἰδιαίτερη χαρὰ νὰ ἔχω τακτικὴ μαζί σου ἀλληλογραφία.

❀ Περιμένω νὰ σὲ δῶ ἐν δράσει ἀγαπητὲ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΕ. 'Εμπρός! Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

❀ Σὰν τὰ χιόνια ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ! Γιὰ διάβασε καὶ σὺ πάρα πάνω τί μοῦ γράφει ὁ Γιάννης Τριανταφυλλόπουλος καὶ τί τοῦ ἀπαντῶ. 'Αλλὰ γιὰ πές μου τί θέλεις ἀκριβῶς: Πάντως δημοσιεύω ἐδῶ τὸ ἀνοιχτὸ γράμμα τῆς «Μακεδονικῆς Φλόγας».

«Πρὶν ἀκριβῶς δυὸ χρόνια, λίγα ἀγόρια καὶ κορίτσια ἀπ' τὴ Βόρειο 'Ελλάδα καὶ μάλιστα ἀπ' τὴ Θεσσαλονίκη, τὴ δεύτερη μὰ βασανισμένη πρωτεύουσα τῆς 'Ελλάδας μας, φτιάσαμε ἕνα σύλλογο, τὴ «Μακεδονικὴ Φλόγα». Εἴμαστε μιὰ ἀντιπροσωπεία ἀπ' τὰ περήφανα καὶ μαρτυρικὰ βορειοελλα-

---

1286) Μὴν ἐπιμένῃς, θὰ ψηφίσω τὸν μοναδικὸ
Νῖκο Σαλονικιὸ

1287) Χιοῦμορ, δράση ἀνώτερη, εὐγενικὸ πείραγμα: Σαλονικιός! Σαλονικιός, Σαλονικιός! Ψῆφο στὸν Σαλονικιὸ

1288) Εὐχαριστῶ γιὰ τοὺς θερμοχαιρετισμούς σας καλοί μου, 'Αρχιπεννομάχε, Ναυτόπουλο, Διαγόρα, 'Αγρινιώτικε Λαουτζίκε καὶ Γερολάνδε. 'Αντιχαιρετῶ σαλονικιά.
Σαλονικιὸς (ὁ... Νικολάκης)

1289) (30—39
Στὸν Βαρῶνο Χ δωρίζω
μουχλασμένους μπακλαβάδες.
Στὸ 'Αγρίμιον τῆς Πάμπας
τσουκνιδοῦλες γιὰ σαλμάδες.
Στὸν Βουλγαροκτόνο δίνω
σκρυλήκια γιαχνιστὰ
καὶ στὸν Μυλωνᾶ καὶ 'Ελένη
δυὸ ψαράκια μὰ παστά.
Προκομμένος Τεμπέλης

1290) Δίνω στὴν 'Αρτινοπούλα
μιὰ ψοφισμένη πούλα
καὶ στὴν Μικρὴν Ποιήτριαν
καὶ εἰς τὸν Ντορεμῆ
σαπουνάκι καὶ σχοινί.
Στὸ Ναυτόπουλο μιὰ ρέγγα
καὶ στὴν φίλη Ντολορὲς
καὶ Κωστάκη Δειλινὸ
ἕνα γλυκὸ χαιρετισμό.
Προκομμένος Τεμπέλης

1291) Στὸν Μαῦρο μας τὸν Πειρατῆ
Ξέχασα νὰ δωρίσω
ὅμως εἰς τὸ ἑπόμενο θὰ ξανασυνεχίσω.
'Ακόμα δυὸ φορὲς
δῶρα θὰ σᾶς δωρίσω
καὶ ὕστερα γκρινιάζοντας
θὰ σᾶς ξεκοκκαλήσω.
Προκομμένος Τεμπέλης

1292) Τὸ ξέρω ὅτι ὅλοι σας
φίλοι θὰ ἀπορῆτε
τὸ ὄνομά μου ψάχνετε
ὅλοι σας νὰ βρῆτε.
Τὸ ξέρω πὼς θὰ λέγετε
ποιὸς νᾶναι ὁ καϋμένος
τὴν μιὰ νᾶναι Τεμπέλαρος
τὴν ἄλλην Προκομμένος.
Προκομμένος Τεμπέλης
(συνεχίζονται)

1293) (30—40) Προσοχή! Πεννομάχοι, προσέξτε τὰ πορτοφόλια σας!!! Δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ πέσουν στὰ ταχυδακτυλουργικὰ χέρια τοῦ
Φάντασμα

1294) Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχοκίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. 'Ιδαιτέρως Ντέτεκτιβ Χ, 'Αράχνη, Μαῦρο Πειρατῆ, Μαῦρο Κουρσάρο.
Φάντασμα

1295) (30—41) Ξυλόσοφε Πλάτων σὲ γνωρίζω.
Γαλανόλευκη 'Ελλὰς

1296) (30—5) 'Εδῶ εἶμαι κι' ἐγώ. Ἕτοιμος ν' ἀρχίσω ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐλαχίστων τῷ πνεύματι, (Κατὰ νταήδων!...). Στέφανε Μυρσίνης, Φωτοδότη γειά. Συμμαχοῦμαι; Ἂν ναί, γράψτε(;)
Μίμης 'Αμίμητος

1297) Θ. 'Αθάνατε Καλμὸλ (μμ08). Κάποιοι Ντὶκ Σάντ. Ἴκαροι χαθήκατε;
Μίμης 'Αμίμητος

δικὰ νειάτα τῆς πατρίδας μας. Κι' ἀποσκοπῶντας σὲ μιὰ πνευματικὴ ἐπαφὴ μ' ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα —ποὺ δυστυχῶς λείπει — ἱδρύσαμε τὸν σύλλογο τοῦτο. Νομίζουμε ὅτι ἔτσι δίνεται μιὰ καλὴ εὐκαιρία γιὰ μιὰ στενὴ ἐπαφή, μιὰ εὐκαιρία, νὰ συνδέσουμε τὴ πνευματική μας δράση, τὴ νεανική μας φλόγα, γιὰ κάτι καλό, ὠφέλιμο, ἰδανικό...

Εἴχαμε μεῖς οἱ πρωτοπόροι, τὴν ὄρεξη, τὴ δύναμη, τὴ καλὴ ἐπιθυμία νὰ δημιουργήσουμε μιὰ κίνηση γύρω ἀπ' τὴ μόρφωση, τὴ τέχνη, τὴ πνευματικὴ ἐξύψωση, τὴ γενικὰ πνευματικὴ καὶ σωματικὴ ἀνάπτυξη, τέτοια ποὺ νὰ ταιριάζῃ στὰ νεᾶτα καὶ στὶς δυνάμεις μας καὶ στοὺς ἁγνούς μας ἑλληνικοὺς χαρακτῆρες.

Καὶ τὸ πετύχαμε!... Λίγος περισσότερος κόπος, λίγες πιότερες οἰκονομικὲς θυσίες καὶ ἡ «Μακεδονικὴ Φλόγα» ἔδωσε τοὺς καρπούς της!...

Κι' ὁ καρπὸς αὐτός, μᾶς τράνεψε, μᾶς ἔδωσε γιγάντιες δυνάμεις γιὰ τὴ συνέχιση τῆς προόδου μας!...

Τώρα τελευταῖα, στὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς 21 Μαΐου, ἀποφασίσθηκε ἡ αὔξηση κι' ἡ ἀνανέωση τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου μας. Πάρθηκαν ἐπίσης ἀποφάσεις γιὰ τὸ θερινὸ σχέδιο δράσης. Ἔγιναν ἀρχαιρεσίες καὶ βγῆκε τὸ νέο Διοικητικὸ Συμβούλιο (σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 6 τοῦ Καταστατικοῦ) μας).

Ἔτσι, η «Μακεδονικὴ Φλόγα» ἀνανεωμένη, ἐνισχυμένη ἀπ' τὴ «Μακεδονικὴ Ἑστία» καὶ μ' ἕνα πλουσιώτατο σχέδιο δράσης σ υ ν ε χ ί ζ ε ι τὴ δράση της. Κι' εἶναι διατεθειμένη νὰ συνεργάζεται εἰλικρινὰ μὲ τοὺς ἄλλους νεανικοὺς συλλόγους.

Τὴν Πέμπτη 29 Μαΐου, σ' ἔκτακτο Γενικὴ Συνέλευση, ρίχτηκε ἡ σκέψη νὰ προσχωρήσῃ ὁ Σύλλογός μας, στὸν νεοϊδρυθέντα «Ἑ λ ι κ ῶ ν α». Ὕστερα ἀπὸ μιὰ πραγματικὰ δραματικὴ ψηφοφορία ἀποφασίσθηκε μὲ ψήφους 15 κατὰ τῆς προσχώρησης στὸν «Ἑλικῶνα» ψήφους 3 ὑπὲρ τῆς προσχώρησης καὶ 3 ψηφοδέλτια λευκά, ἐπὶ συνόλου 21 παρόντων ἐνεργῶν μελῶν ὁ Σύλλογός μας νὰ σ υ ν ε χ ί σ η τὴ δράση του, πιὸ σημαντικὰ καὶ νὰ ὑποβάλῃ στὸ Πρωτοδικεῖο τὸ Καταστατικό του γιὰ ἔγκριση, γιὰ νὰ δρᾷ ἀνεξάρτητος καὶ κάτω ἀπ' τὴ προστασία τοῦ νόμου.

Σὲ ψήφισμά της ἡ «Μακεδονικὴ Φλόγα» χαιρετᾷ μ' ἐνθουσιασμὸ τὴν εἴσοδο τοῦ νέου συλλόγου «Ἑλικὼν» καὶ τοῦ εὔχεται κάθε προκοπή, μέσα στὰ ὅρια τοῦ εὐγενικοῦ, τοῦ προοδευτικοῦ, τοῦ φιλικοῦ καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ».

Γιὰ τὴν «Μακεδονικὴ Φλόγα»

Πρόεδρος ΝΙΚ. Μ. ΣΑΜΑΡΑΣ. Γεν. Γραματεὺς ΘΑΝΑΣΗΣ ΓΚΑΜΕΡΑΣ, Ταμίας ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΡΑΙΚΟΣ. Ἀντιπρόεδρος ΝΙΟΝΙΟΣ ΜΑΚΡΗΣ. Σύμβουλος Α΄ ΤΑΚΗΣ ΚΗΤΗΣ, Σύμβουλος Β΄ ΑΠ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, ἀρχηγὸς τμήματος θηλέων. ΦΑΝΗ ΓΚΑΜΕΡΑ.

⁂ ΣΕΡΛΟΝΤ ΧΟΛΜΣ, δὲν ἔχεις παρὰ νὰ στείλῃς ἀγγελίες γιὰ νὰ λάβῃς μέρος στὶς πεννομαχίες. Γιὰ τὶς πεννομαχίες πληρώνει κανεὶς 100 δραχμὲς τὴ λέξη. Κάθε τὶ ποὺ ἀφορᾶ τὸ περιοδικὸ μπορεῖς νὰ ἀπευθύνῃς τὸ γράμμα σου στὴν Διεύθυνση: Περιοδικὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9 Ἀθήνας. Οὔτε γιὰ τὶς ἐρωτήσεις, οὔτε γιὰ τὶς σπαζοκεφαλιὲς εἰσπράττουμε χρήματα.

⁂ Μᾶς γράφεις ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΔΑΜΙΑΝΑΚΗ:

«Εἶμαι μιὰ ἀπὸ τὶς χιλιάδες Ἑλληνοποῦλες ποὺ διαβάζουν τὸ ὡραῖο καὶ τόσο χρήσιμο γιὰ κάθε Ἑλληνόπουλο περιοδικό σας καὶ σᾶς λέω εἰλικρινῶς ὅτι εἶμαι κατενθουσιασμένη. Κάθε σελὶς τοῦ ὡραίου περιοδικοῦ σας κρύβει καὶ ἀπὸ ἕνα ἀνεκτίμητο θησαυρόν. Ἡ ποικιλία τοῦ ὅλου περιεχομένου του μοιάζει μὲ ἕνα ἀνθόκηπο μὲ κάθε λογῆς λουλούδια καὶ τὰ Ἑλληνόπουλα μὲ χιλιάδες μελίσσια ποὺ διαβάζοντάς το ροφοῦν ἄπληστα τὸ γλυκὸ νέκταρ ποὺ τοὺς χρησιμεύει σὲ ὅλην των τὴν ζωήν. Μὲ τὴν τόσο μικρὴν τιμὴν ποὺ γράφετε συνδρομητὲς τὰ πτωχὰ παιδιὰ δίνετε τὴν εὐκαιρία σὲ ὅλους νὰ πλουτίζουν μὲ τὸ ὡραῖο σας περιοδικὸ τὰς γνώσεις των. Ἀκόμα μᾶς κάνετε νὰ ἀγαποῦμε πιὸ πολὺ τὴν μεγάλη μάνα ὅλων μας τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς καλούς μας Βασιλεῖς». Δὲν βρίσκω λόγια νὰ σ' εὐχαριστήσω γιὰ τὸ ὡραῖο σου γράμμα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΒΑΓΕΝΑ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ Ὁ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΡΙΖΟΣ ἀπὸ τὸ Μακρυχῶρι Καστοριᾶς μοῦ γράφει:

„Μὲ μεγάλην μου λύπην σᾶς ἀναφέρω ὅτι ὁ Ἰ. Τσαμπούρης ὁ ὁποῖος ἔτυχε τοῦ Α΄ Βραβείου τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ ὁ Παν. Μπασκούτας ἀντέγραψαν τὸν ΓΡΙΦΟΝ: «Μὲ τὰ τόνθ' αἰὼν εἶπα, εἶπα, εἶπα», ἀπὸ τὸν τόμον τοῦ 1949 τῆς Ζ. τ. Π., τεῦχος 55, τῆς 15ης Ἰανουαρίου. Τοῦ α΄ τὸ δημοσιεύσατε εἰς τὸ 58ον τεῦχος καὶ τοῦ β΄ εἰς τὸ 55ον τεῦχος.

Ὅλοι πιὰ ἀντιγράφουν! Γιὰ νὰ κερδίσουν ἕνα βιβλίον γίνονται ἀντιγραφεῖς. Κρῖμα!

Σὲ κανέναν δὲν πρέπει νὰ ἔχετε ἐμπιστοσύνη. Ἀλλοίμονον! Κρῖμα! Ντροπή! Τὸ σταυρόλεξον τοῦ Ἠλία Χουλιάρα τῆς συλλογῆς ποὺ τὸ δημοσιεύσατε ἔχει λάθη». Τί νὰ πῶ; Τί νὰ πῶ; Τί νὰ πῶ; Μοῦ γράφεις ἀκόμη ὅτι τὰ παιδιὰ μοῦ στέλνουν ὅλο ἀντιγραφὲς καὶ ζητᾶς νὰ πάψουν. Καὶ συνεχίζεις:

«Θαυμάζω τὰ ἔργα τῶν: Ἄλκη Ροδόπουλου, Ἰακώβου Ψαρρᾶ καὶ τὰ πεννομαχικὰ ἀστεῖα — ποιήματα τοῦ Ἐξάψαλμου. Διαβιβάστε τὰ συγχαρητήρια. Κάθε Κυριακὴν πηγαίνομε πολλὰ παιδιὰ στὸ «Σ. τ. Π.» τοῦ Μελᾶ ¾ τῆς ὥρας ποὺ ἐμεῖς τὸ κάνομε πολλὲς φορὲς μὲ τὴν τρεχάλα σὲ ½ ὥρα ἢ 20΄ λεπτά. Καὶ διαβάζομε ὅτι καλὸ βιβλίο ἔχει καὶ παίζομε μπάλλα. Ἀπὸ τὰ βιβλία προτιμοῦμε τὸν «Γεροστάθη» καὶ τὸ «Σπ. τ. Π.» καὶ ἀπὸ τὴν μπάλλα τὸ ποδόσφαιρον. Ἡ ἀρχηγὸς τοῦ «Σ. τ. Π.» μᾶς ὑποδέχεται μὲ καλωσύνη καὶ ἀγάπη. Μᾶς δίνει ὅ,τι τῆς ζητήσουμε (μπάλλα, βιβλία, παιχνίδια κ. ἄ.). Εἶναι σὰν μεγάλη μας ἀδερφή. Κάθε 15 μέρες ἔρχεται καὶ στὸ χωριό μας καὶ μᾶς μαθαίνει χοροὺς καὶ τραγούδια. Εἶναι πολὺ καλή. Δὲν αἰσθάνεται κούραση τρέχει ἐδῶ καὶ κεῖ γιὰ νὰ μᾶς ἐξυπηρετήσῃ. Ταΐζει τὰ κουνέλια, διορθώνει τὰ βιβλία ποὺ τὰ σκορπᾶμε ἐδῶ καὶ κεί καὶ ὕστερα μᾶς λέει τραγούδια καὶ χρήσιμες ὁδηγίες γιὰ τὴν ζωήν».

⁂ Ὑπάρχει «ΑΥΓΕΡΙΝΕ» μιὰ παροιμία ποὺ λέει: «Κλαῖνε κι' οἱ χῆρες κλαῖνε κι' οἱ παντρεμμένες!» Γιατί τί νὰ σοῦ πῶ; Νὰ παραπονεισαι κι' ἐσὺ ποὺ σοῦ δημοσίευσα τόσες συνεργασίες σου καὶ μάλιστα κατὰ προτεραιότητα. Τότε τί να ποῦν οἱ ἄλλοι ποὺ δὲν τοὺς δημοσίευσα τίποτε. Κάθε 15 ἡμέρες φίλε μου, ἐγκρίνω πάνω ἀπὸ 100. Καὶ δὲν καταφέρνω νὰ δημοσιεύσω οὔτε 15 - 20. Ἔτσι λοιπόν! Δὲν μπῆκε ἕνα σου ποίημα καὶ μοῦ κατέβασες χολιασμένος τὰ μοῦτρα καί.... Δὲν θέλω νὰ ξανακούσω τέτοιες κουβενες. Ἔχετε ὅλοι ἐμπιστοσύνη σὲ μένα, ξέρω πολὺ καλὰ τί κάνω. Τὰ δυό σου ποιήματα διαβιβάζονται στὸ γραμματέα τῆς συντάξεως διὰ τά... περαιτέρω!

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΣΤ. Μ. ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια ποὺ μοῦ γράφεις στὸ εὐγενικώτατο γράμμα σου.

⁂ Ὁ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΑΛΙΑΤΣΗΣ μοῦ γράφει:

«Φύσαγε γύρω τ'ἀερικὸ καὶ ἅρπαζε στὸ γοργοπέταγμά του τὰ ὅπλα — τῆς νιότης τὰ ὅπλα—. Κάποτε λούφαξε. Μὰ στὸ ἔδαφος γύρω φαινόταν ὅτι κάτι ἔλειπε. Ὅτι κάτι πῆρε ἡ μπόρα — τῆς νιότης ἡ μπόρα — στὴ διάβα. Καὶ στὸ μέρος αὐτὸ ἄρχισε νὰ φυτρώνῃ ἕνα πλατάνι. Ἀγαλινά, ἀγαλινὰ κι' οἱ κλῶνοι του θεριέψαν. Καὶ ὁ ἥλιος πάντα παιγνιδιάρης ἔστελνε τὰ χρυσαφένια του τόξα στὰ ὥρια πλατανόφυλλα. Μὰ τοῦ κάκου. Τὸ κρυσταλλένιο νερὸ τῆς πηγῆς ἔδεινε στὸ νειὸ πλατάνι νερὸ δροσερό. Κι' ἀγαλινὰ ἐθέριευε. Δὲ φοβόταν τὸ γκρεμνὸ ποὺ φάνταζε γύρω του οὔτε τὸ τρελλὸ φύσημα τ' ἀγέρα. Τὸ προστάτευε ἡ Ἥβη! Μὰ κάποτε ὢ ναί, κοντά του—μήπως ἀπ' τὸ σπέρμα του;—φύτρωσε ἕνα ἄλλο πλατάνι. Στέρεψε τὸ νερὸ τῆς πηγῆς, γιατὶ τὄκοψε καὶ τὄπερνε τὸ ἄλλο τὸ πιὸ νειό. Περνοῦσαν ἀργοδιάβατες οἱ ὧρες. Τὸ πλατάνι ὅσο πήγαινε καὶ θέριευε καὶ σκέπασε τὸ ἄλλο. Τὸ χρυσαφένιο ἥλιο δὲν τὸν ἔβλεπε πιά. Ἔφευγαν σιγά, σιγά, «οἱ αὐγὲς τὰ μεσημέρια» καὶ ἐρχόταν τὸ λιοβασίλευμά του. Καὶ τὸ παλιὸ πλατάνι θυμόταν τὰ περασμένα καὶ «ράγιζε». Νοσταλγοῦσε τὸ παλιὸ κρυστάλλινο νερό... Σιγὰ - σιγὰ ἄρχισαν νὰ πέφτουν τὰ φύλλα του— τὰ χρυσονειρά του—κι' κλάδοι ἀπόμεναν ἀκόμα χλωροί. Τὸ πλατάνι διψοῦσε. Ἄραγε δὲ νὰ τοῦ ρχόταν νερό; Ποιὸς ξέρει ἄραγε; Καὶ τὸ πιὸ νιὸ πλατάνι κορδωνόταν καὶ μιλοῦσε γιὰ τ' ἄλλο. Ἄραγε θὰ τοῦ ἄφηνε αὐτὸ λίγο νερὸ νὰ ξεμεθύσῃ ἀπ' τὴ κάψα τοῦ ἥλιου; Θὰ τοὔδινε νερὸ νὰ ξαναπετάξῃ φύλλα — χρυσόνειρα — ποὺ τόσο γρήγορα τἄχασε; Ἄραγε θὰ τοὔδινε;

Αὐτὴ τὴν ἱστορία ποὺ σᾶς γράφω εἶναι παρμένη ἀπ' τὴ ζήση τὴ δική μου καὶ τοῦ ἀδελφικοῦ φίλου μου ποιητῆ Ἠλία Χ. Διαβάστετο... Θὰ ἐννοήσετε καλά. Παραπονοῦμαι στὸν ἑαυτό μου ποὺ βγῆκα τόσο λανθασμένος. Ἄρχισα νὰ γράφω ποιήματα — ὁ καλός μου φίλος Ἠλίας δὲν εἶχε ἀρχίσει ἀκόμη—! Κάποτε τοῦ ἔκανα πρόταση νὰ γράψῃ. Αὐτὸ ἦταν ὅλο. Καὶ ἔφτασε— μεγάλη τιμὴ γιὰ μένα — μὲ τὸ μεγάλο του μυαλὸ ἂν καὶ εἶναι μόλις 15 χρόνων στὴ μεγαλύτερη στήλη τοῦ περιοδικοῦ μας «Νέοι ποιητές»! Τὸν θαυμάζω, τὸν ἀγαπῶ. Μά... ραγίζω. Ἐγὼ εἶμαι ἀκόμα ὁδοιπόρος μὰ κεῖνος ἔφτασε καὶ τερμάτισε. Νόμιζα ὅτι τὰ ποιήματα ποὺ σᾶς ἔστελνα ἂν ὄχι ὅλα μὰ κάποια ἀπ' αὐτὰ θὰ ἦσαν δημοσιεύσιμα. Πείσθηκα καὶ γὼ στὶς κρίσεις σας: καλά, τίποτα τὸ ἰδιαίτερο νὰ παρατηρήσω, πολὺ καλά, ἐξαιρετικά. Κι' ὅμως τὸ χαρτὶ μένει λευκὸ γιὰ μένα. Δὲν παραπονοῦμαι σὲ σᾶς, ἀλλὰ στὸν ἑαυτό μου ποὺ βγῆκα λανθασμένος. Κι' ὅπως τὰ φῦλλα τοῦ πλάτανου μαράθηκαν καὶ πέσαν ἔτσι καὶ οἱ ἐλπίδες μου. Ραγίζω, κλαίω. Μὰ πρῶτα τὰ δάκρυά μου ἐσχημάτιζαν λευκοπόταμα μὲ γάργαρα νερὰ τώρα ὅμως σχηματίζουν χειμάρρους. Ἔτσι δὲν εἶναι;»

Βρίσκω τὰ ποιήματά σου ἀρκετὰ καλά! Καὶ νομίζω πὼς δικά σου ποιήματα ἔχουν δημοσιευθῆ ἢ κάνω λάθος; Ἀλλὰ καὶ γιὰ σένα καὶ γιὰ τὸ φίλο σου Ἠλία περιμένω καὶ ἐξηγήσεις σχετικὲς μὲ κάποια καταγγελία ποὺ δημοσιεύτηκε ἤδη. Μολονότι ἡ παραπάνω ἐπιστολή σου δείχνει τὴν ὕπαρξη σπουδαίου ταλέντου!

⁂ Καλὸ τὸ διήγημά σου σὰν πρωτόλειο ΧΡΙΣΤΟ ΤΣΑΠΑΛΗ. Ὄχι ὅμως γιὰ νὰ δημοσιευθῆ ἔξω ἀπὸ τὰ στήλη τὰ «Παιδιὰ γράφουν». Ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ γιὰ τὴ στήλη αὐτὴ πολὺ μεγάλο!

⁂ Δημοσιεύω ἐδῶ ΕΞΑΨΑΛΜΕ τοὺς στοίχους σου γιὰ τὸ «Δημοψήφισμα».

Κοιμήθηκα. Γλαρώσανε τὰ μάτια μου
καὶ πάνω στά... κεσάτια μου
εἶδα σπουδαῖα ὄνειρα:

Ἤμουνα, λέει βασιληᾶς
κι' ὅλος ὁ πεννομαχαλᾶς
—Μὰ τί παιδιὰ παμπόνηρα!—

Μὲ μιὰ τριχιὰ θεόρατη
μὲ εἶχε... στεφανώσει
καὶ εἶχε γίνει ἀόρατη
ἡ δόλια κεφαλή μου
εἴχανε ξετρυπώσει
μιὰ βελάδα — ἀλλοί μου!—
καὶ μὲ φωνὲς καὶ χάχανα
μὲς ἀπὸ τὸ καφάσι
ἁρπάζανε τὰ λάχανα
κι ἐκάναν... μαλεβράσι!

Μιὰ ἀνθοδέσμη θαλερὴ
καὶ μὲ σπουδαία ὕλη,
μοῦ πρόσφεραν οἱ βδελυροί,
ποὺ ἦταν μέ... τρυφῦλλι
κι ἀπὸ τσουκνίδα καὶ κλαδιὰ
ἡ δόλια καμωμένη!...
Ντάγκ! Ντούγκ! Μοῦ χτύπησε ἡ καρδιὰ
ἡ... γλυκοκαμωμένη!

Βάψανε τὶς μαγοῦλες μου
μὲ φοῦμο καὶ κατράμι!
—Ἀρχῖσαν οἱ... ἀναγοῦλες μου
καὶ τρέχει ὁ ἱδρὼς ποτάμι!—
Μ' αὐτοὶ δὲν ἐσταμάτησαν!
Σκόρδα! Ντομάτες! κι' ἄλλα!
Μὲ ξυνισμένο γάλα
οἱ... φθονεροὶ χρωμάτησαν
τὴν... θεία μου τὴν μούρη!

Μά, ἄκου... μελωδία!
Φέραν γιὰ συνοδεία
ἕνα... κουτσὸ γαϊδούρι!
Μ' ἀνέβασαν στὴ ράχη του
ποὖναι γεμάτη ψώρα
κι ἔννοιωσα τὸ στομάχι του
νά... γουργουρίζῃ ἀπ' ὥρα!
—Γειά σας ὑπήκοοι τρανοί!
Ἐκραύγασα μέ... μένος.

Καὶ τότε ἀκούω μιὰ φωνή:
—Ζουρλάθηκε ὁ καϋμένος!
Μὰ ἐγὼ συνέχεια κραυγὰς
ἐκβάλλω... ἀλλοφρόνους
καὶ συγκεντρώνω... ὄνους
π' ἀρχίζουν τάς... ζητωκραυγάς!
—Γαϊδουροσυναυλία=
Καὶ νά! Μὲς στὴν καζούρα
μὲ μιά... πατσαβούρα.

Μιά... φαλακρὴ κυρία
... θερμῶς μὲ... πασσαλείβει
καὶ παρευθὺς τό... στρίβει!!
Κι εἶπα γεμᾶτος λύπη:
— Τέτοια... τιμὴ νὰ λείπῃ!
Ἐξύπνησα κι' ἤμουν παπὶ
ἀπ' ἱδρῶτα μεγάλο!
Νὰ τρέμω μήπως ἤτανε
—ἀλλοί — τίποτε ἄλλο!!

⁂ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὸ ὡραῖο γραμματάκι σου. Δημοσιεύω ἐδῶ ΚΩΣΤΗ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΕ καὶ τὰ δυό σου ποιήματα:

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΗΛΙΟΣ...

Καινούργιος ἥλιας φωτόχαρος προβάλλει
γλυκὰ ματώνει ἡ ροδαυγὴ
καὶ τῆς ψυχῆς ἀνθοῦν τὰ κάλλη
παιδοῦλα ὄμορφη ἡ ψυχή.
Ξυπνοῦν γλυκὰ τὰ ὀνειρεμένα
κρίνα καὶ βιόλες, γιασεμιά...
ἀκούει τοῦ σπίνου τὴ λαλιά.

Σ' ἕνα κηπάρι μιὰ παρθένα
Μέσ' στὸ σκοτάδι στρατοκόπος
— ποὺ ξεψυχᾷ σιγὰ ὁ ἀχὸς —
τυφλᾶ βαδίζει, ὅπως - ὅπως,
μὲ τὴν ἐλπίδα του ὁ φτωχός.
Βαδίζει κι' ἀκούραστα ὅλο πάει,
— καινούργιος τῆς ψυχῆς Ρυθμός.
Αἴφνης στὰ οὐράνια ... νὰ τηράῃ!...
Βλέπει τῶν ΦΩΤΩΝ τ' ἅγιο ΦΩΣ!

ΙΚΕΣΙΑ — ΑΙΝΟΙ

Μέσ' στὸ γυαλὶ τοῦ λογισμοῦ — γλυκὸς ζωγράφος λόγων
μορφὴ χρωμαίνω ἀγγελικὴ βάλσαμο πονεμένων.
Καὶ μιὰ ἱκεσία ἀπόκρυφη ἀναλαμπὴ στὸν πόνον
στ' ἀλφάβητο τῶν αἴνων!...

⁂ Πολὺ μοῦ ἀρέσουν τὰ ποιήματά σου ΜΙΧ. ΠΑΦΙΛΗ. Δημοσιεύω δὲ ἐδῶ τὸ «Κάθε»:

Κάθε φορὰ ποὺ κάθομαι ἔρμος σὲ κάποια ἄκρη
τὸ πνέμα μου ὁλόβουλο κι' ἀκάματο πετάει
πάν' ἀπ' τοὺς κόσμους τοὺς φθαρτοὺς κι' ἀβάστατο ζητάει

τὸ Λατρευτό Του γιὰ νὰ βρῇ στῶν οὐρανῶν τὰ μάκρη...

❖ Μοῦ γράφεις ΝΙΚΟ ΕΥΣΤ. ΤΑΜΠΟΥΡΗ (Μηλιὰ Γρεβενῶν): «Χτὲς ἦρθε τὸ περιοδικό μου στὸ σπίτι μου, σὰ χελιδόνι ἐαρινό. Ὁ πόνος μου σβύστηκε ὁλότελα, ἀφοῦ τὸ ἔστιψα καλὰ - καλὰ σὲ ὅλα του τὰ μέρη. Δὲν ὑπάρχει ἀνθρώπινη γλῶσσα νὰ περιγράψῃ τὴ χαρά, τόσον τὴ δική μου, ὅσον καὶ ὅλων τῶν παιδιῶν τοῦ χωριοῦ. Ἀλλαλαγμοὶ χαρᾶς ἠκούοντο, καὶ μιὰ φωνὴ ἐκυριάρχει. «Τὸ... Σπίτι...τι... τοῦ... Παι...διοῦ!...» Ξέρετε; τὸ τεῦχος αὐτὸ (63), διέφερνε πολὺ ἀπὸ τὰ ἄλλα. Ὅταν τὸ διάβαζα, ἐνόμιζα πὼς δὲν βρισκόμουνα στὴ γῆ». Τὰ ποιήματά σου ἀρκετὰ ἱκανοποιητικά.

❖ Μπράβο ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ. Πολὺ ὡραῖα τὰ ποιήματά σου.

❖ Αὐτὰ ποὺ γράφεις γιὰ τὸν συντάκτη τῶν Ἀθλητικῶν ἐγὼ τὰ ξέρω πολὺ καλὰ ΠΑΥΛΟ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ.

❖ Χάρηκα πολὺ ποὺ πῆρα γράμμα σου ΖΑΧΑΡΙΑ ΣΙΩΖΟ.

❖ Δὲν τὸ ἀγνοῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΨΑΛΗ πὼς εἶσαι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ καλοὺς φίλους μου· τὰ ποιήματά σου ἱκανοποιητικά.

❖ Διάβασα μὲ πολλὴ προσοχὴ ΑΛΕΚΟ ΓΚΩΓΚΟ τὸ γράμμα σου καὶ μπορῶ νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι τὸ «κόλπο» γιὰ τοὺς ἀντιγραφεῖς τὸ ἐφαρμόζω εἰς εὐρυτάτην κλίμακα!

❖ Παίρνω ὑπὸ σημείωση Κ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ τὴ σημείωσή σου γιὰ τὸ σκάκι.

❖ Δημοσιεύω ἐδῶ ΝΙΚΟ ΙΜΒΡΙΩΤΗ τὴν «Μικρὴ νοικοκυρά»:

Ἔχει τὴν ποδιὰ δεμένη
στὴ μεσοῦλα της σφιχτά,
μιὰ μανδήλα τυλιγμένη
στὰ μαλλιά της τὰ σπαστά.

Τὰ κουτάλια, τὶς πιατέλες
πλένει πάντα μὲ καρδιὰ
δὲν ἀφήνει ὅμως τὶς τρέλλες,
κι' ἔτσι σπάνει καὶ καμμιά.

Πότε πά νερὸ νὰ φέρη,
καὶ δὲν φθάνει στὸν κρουνό,
ἀπ' τ' αὐλάκι ὅμως ξέρει
νὰ γεμίζῃ τὸ κενό.

Πληρωμή της κάθε μέρα
γιὰ τὶς τόσες τὶς δουλειές,
ἀπὸ τὴν σκληρὴ μητέρα
εἶν' οἱ ἀμέτρητες ξυλιές.

❖ Ἦταν πολὺ ἐνδιαφέρουσες οἱ συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Μιχ. Σ. Γκονόπουλος, Παναγιώτης Ζαννῆς, Χ. Γιαννῖκος, Νῖκος Εὐαγγέλου Τσακμάκης, Παν. Κ. Παπατσώρης, Χρ. Θ. Κοτινᾶς, Τάκης Ἀχαιός, Κων. Παπαθανασόπουλος, Ἀλέκος Γκῶγκος, Κων. Ἠλ. Καλαπανίδας, Εὐάγγελος Χερούλης, Ἰωάννης Παν. Γεωργιόπουλος, Ἀθ. Χριστάκης, Καπετὰν Ἄγρας, Λευκὸ Μπουμποῦκι, Κων. Τσιρογιάννης, Γεώργιος Ἰωάννου Μπατῆς, Παράσχος Κουντουράκης καὶ Χρῖστος Γ. Χρηστίδης.

❖ Ξέρεις ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ μὲ πόση χαρὰ σὲ ξαναβλέπω στὸ περιοδικὸ ἔπειτα ἀπὸ τὴ βραχεῖα ἀπουσία σου;

❖ ΛΑΜΠΡΟ ΠΟΡΦΥΡΑ: Πολὺ σὲ συγκίνησε τὸ γράμμα σου. Σ' εὐχαριστῶ θερμά. Καλὲς οἱ συνεργασίες σου.

❖ Σοῦ εἶπα ΣΠΥΡΟ ΚΟΥΒΕΛΑ πὼς πολὺ ἐκτιμῶ τὴν λογοτεχνική σου ἐργασία. Δημοσιεύω ἐδῶ ἕνα ἀπὸ τὰ ποιήματά σου, μὲ τὸν τίτλο «Καὶ ἐκοιμήθη αἰώνια».

Μέσ' στὴν καλύβα ποὺ ὁ βοριὰς σκούζει ἀνταριασμένα
ὁ γέροντας κατάκοπος... σ' ἕνα σκαμνὶ γλαριάζει
τὴν τύχη συλλογίζεται, μὲ μάτια βουρκωμένα,
μεσάνυχτα, στὰ βλέφαρα ὁ ὕπνος πιὰ φωλιάζει.

Κι' ἀπεκοιμήθη ὁ γέροντας μὲ μάτια βουρκωμένα
ὅπως κοιμῶνται τὰ πουλιὰ στῶν δένδρων τ' ἀποκλώνια...
Ὁ ἥλιος πιὰ πετάχτηκε, μὲ μάτια σφαλισμένα...
ὁ γέροντας κοιμότανε... Ἄχ ἐκοιμήθ' αἰώνια...

❖ Δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς εἶναι καλὰ τὰ ποιήματά σου ΓΙΩΡΓΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ. Καὶ ὅμως φανερώνουν τὴν ὕπαρξη ταλέντου. Γράφεις:

Μιὰ κόρη ποὺ εἶναι λυγερὴ
στὰ ὁλόλευκα ντυμένη
τρέχει παντοῦ σ' ὅλη τὴ γῆ
σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη.

Δὲν θὰ εἶχα πολλὰ νὰ παρατηρήσω. Ἀλλὰ κάνεις πολλὲς χασμωδίες: «ποῦ εἶναι», «στὰ ὅλα» κλπ. Ἐνῶ γράφεις ὁμοιοκαταλήκτους στίχους ριμάρεις στὸ δεύτερο στίχο σου τὸ ἀφήνει μὲ τὸ πλημμυρίζει. Καὶ τὸ κράξουνε καὶ μὲ τὰ «Δάφνινα». Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἐλαττώματα τοῦ ποιήματος. Ἔπειτα ἡ Ἐλευθεριὰ δὲν κρατάει ἐλιὰ στὸ χέρι της. Ἔχει στὰ χέρια της σπασμένες τὶς ἀλυσσίδες τῆς σκλαβιᾶς καὶ τὰ φορέματά της εἶναι ματωμένα!

❖ Χάρηκα πολὺ ποὺ κάνω τὴ γνωριμία σου ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΜΕΛΑ (Πεστὰ Ἰωαννίνων). Πάντως τὸ ποιηματάκι σου γιὰ τοὺς κατασκηνωτὰς πολὺ καλὸ σὰν ἀπαγγελία στὴν εἰδικὴ περίπτωση. Σὰν λογοτεχνικὸ ὅμως κομμάτι ἐξὸν ἀπὸ τὴν ἔμμετρη προσφώνηση μέσα στὴν κατασκήνωση δὲν νομίζω πὼς μπορεῖ νὰ σταθῇ. Πάντως ἔχετε πολὺ εὐχέρεια στὴ στιχουργία καὶ δὲν ἔχω καμμιὰ ἀμφιβολία πὼς θὰ γράφετε πολὺ καλὰ ποιήματα.

ΓΙΩΡΓΟ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΑΒΑΝΗ: Αὐτὸ ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι κακὸ σὰν στίχοι καὶ σὰν «στιχουργικὸ κατασκεύασμα» ἀλλὰ καὶ σὰν ποίημα. Τὸ δημοσιεύω πάντως ἐδῶ:

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΟΥ

Εἶν' τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου
τὸ ὡραῖο μου βιβλίο
ὅταν παίρνω νὰ τ' ἀνοίγω
μ' ἕνα πόθο στοργικό.

Εἰς αὐτὸ μέσα ἔχουν γράψει
ἄνθρωποι πολὺ μεγάλοι
ποιηταὶ καὶ διδασκάλοι
καὶ σοφοὶ ἱστορικοί.

Ἀπ' αὐτὸ τὸ ζηλεμένο
καὶ ἀγαπητὸ βιβλίο
Ἔχουν βγῆ πολιτικοί, δικηγόροι ἱερεῖς
κι' ἄλλοι τόσοι συγγραφεῖς.

Μελετῶντας ὁλοένα
τὶς ὡραῖες ἱστορίες
καὶ τὶς ἄπειρες προτάσεις
μὰ καθὼς καὶ ψαλμουδίες.

Βγῆκαν εἰς τὴν κοινωνία
ἄνδρες μὲ δόξα καὶ σοφία
καὶ θὰ μείνουν τιμημένοι
ὅσο ἡ Ἑλλάδα μένει.

Ζῆσε ὡραῖο μου βιβλίο
ὅπου εἶσαι ὄνομα θεῖο
θὲ νὰ σὲ διαβάζω πάντα
γιὰ νὰ μὲ στήσουν ἀνδριάντα.

❖ Ὡραῖες συνεργασίες μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Αἰώνιος Μαθητής, (Μπράβο), Σ. Γεωργιάδου, Ἀγησίλαος Παπαοικονόμου, Νῖκος Μυρσίνης, Παναγιώτης Τσιάτας, Κων. Χατζῆς, Μαρία Ψαρροπούλου (Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ὄμορφο κι' εὐγενικὸ γράμμα σου), Ἀντώνιος Δ. Κοραῆς, Σπῦρος Σκαφίδας, Δημήτριος Παλιούρας, Κων. Τσιρογιάννης.

❖ Εὐχαριστῶ ΝΙΚΟΛΑΕ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου. Ἡ συνεργασία σου μᾶλλον καλή. Δὲν κατάλαβα τί ἀκριβῶς μοῦ ζητᾶς γύρω ἀπὸ τὴ σινικὴ μελάνη.

❖ ΔΗΜΗΤΡΙΕ ΠΑΛΙΟΥΡΑ: Μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθῆτε στὸν Ἔρανο τοῦ Βασιλέως ἢ στὸ Ἐθνικὸ Ἵδρυμα.

❖ Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Νίκου Ταμπούρη, Ἰωάννη Νασούλα, Ἰωάννη Κατσομύτη, Γεωργίου Γεωργιοπούλου, Ὀδυσσέα Δεσούλα, Γεωργίου Παπανικολάου, Ἀλκμήνης Παπαπασχάλη, Μαυρομμάτας Αἰγιώτισσας, Μαρίας Ψαρροπούλου, Νίκου Μυρσίνη, Κων. Χρυσικοπούλου, Χαρ. Γκούτου, Ζαχ. Κατσαμᾶ, Γεωργίου Παν. Γεωργιοπούλου, Στυλιανοῦ Μ. Παπαθεμελῆ, Ἐξαγριωμένου Γάτου, Παναγιώτη Ζαννῆ καὶ Π. Καψάλη.

❖ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μας: Δημήτριος Μάλλης, Παῦλος Εὐθυμίου, Ἀθανάσιος Παπαμάνος, Μπαρμπῆς Κων)νος, Πάνζης, Παναγιώτης Ζαννῆς, Νικ. Τσαμτσάκης, Χρ. Ἰωάννου Κουτσομύτης, Ἰωάννης Παναγιώτου Γεωργιόπουλος, Ζήνων Α. Σγουράκης, Γ. Κοντόπουλος, Βασ. Γ. Ρίζος, Γεώργιος Γιωργιόπουλος, Τάκης Διαμαντᾶκος καὶ Ἰωάννης Π. Γεωργιόπουλος, Δημήτριος Κάρκος, Μικρὸς Μακεδών, Γεώργιος Γαλιῶτος, Στ. Π. Τζώτζης, Κ. Σ. Χρυσικόπουλος, Χρῖστος Χριστίδης, Γ. Κ. Κιτσολάμπρος, Γεώργιος Ι. Μαρθαλαμάκης, Νικ. Εὐαγγέλου Τσαμτσάκης, Ἰωάννης Χρ. Λαμπράκης, Μαρία Ψαρροπούλου, Ἀλκμήνη Παπαπασχάλη, Δημ. Μάλλης, Ἀλέξανδρος Καϊπαλέξης, Γεώργιος Τρίψας, Θεόδωρος Σταύρου Πανούσης, Ναπολ. Χρυσανθόπουλος.

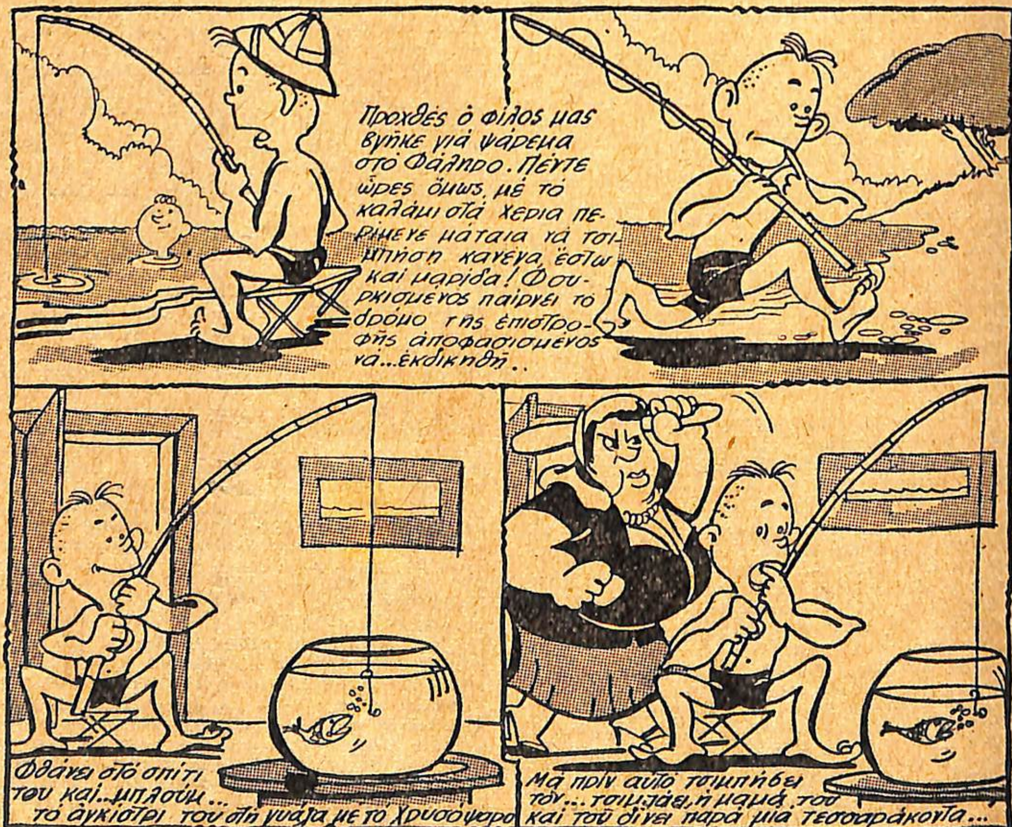
❖ Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Ἰωάννη Νασούλα (καλά), Ἐξάψαλμου (καλά)' Πάνθηρος (καλούτσικα), Γεωργίου Δ. Τσουκαλᾶ (καλούτσικα), Red Pose (καλά), Ν. Παπᾶ (μὲ μολύβι ὅπως εἶναι σχεδιασμένο δὲν γίνεται κλισέ), Α. Κοντοπούλου (ἔτσι κι' ἔτσι· πολὺ χοντροκοπιές), Σκακιστὴ (μὲ μολύβι σχεδιασμένα δὲν εἶναι δημοσιεύσιμα), Παναγιώτη Ζάννη (καλά), Ἰωάννη Ν. Βαγενᾶ (πολὺ καλά), Ἀγρινιώτικου Λαουτζίκου (καλά), Ἀλκμήνης Παπαπασχάλη (καλά), Μ. Ψαρροπούλου (καλούτσικα), Θανάση Μπέμπη (καλά), Ι. Κ. Κατσιλάμπρου (καλά), Σ. Τζώτζη (καλά), Ν. Χρυσανθοπούλου (καλά), Ζωγράφου Ρενουὰρ (πολὺ καλά), Γεωργίου Ξανθοπούλου (καλά), Ἐξάψαλμου (καλά), Ἀγρινιώτικου Λαουτζίκου (καλά).

❖ ΘΑΝΟ ΑΘΑΝΑΤΕ κυριολεκτικῶς μὲ παλάβωσες. Πρῶτα - πρῶτα οἱ ἀγγελίες ποὺ μοῦ λὲς δημοσιεύτηκαν. Ἔπειτα ἐμεῖς δὲν παίζουμε ἐδῶ τὸ ρόλο τοῦ Σάϋλωκ. Καὶ τελευταῖα: Καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ὑπῆρχαν χρήματα μέσα στὴν ἐπιστολή σου. Ὡστόσο οἱ ἀγγελίες σου δημοσιεύονται. Τώρα κάμε τὸν λογαριασμὸ μόνο σου τί χρωστᾶς καὶ στεῖλε τὸ ποσὸν ποὺ θὰ νομίσης ὅτι ὀφείλεις.

❖ ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΑΡΘΑΛΑΜΑΚΗ μόνο τὴ δεύτερη λέξη τοῦ ψευδωνύμου σου ἐγκρίνω γιὰ λόγους εὐνοήτους.

❖ Δὲν μπορῶ ΜΙΧΑΛΗ ΚΟΥΡΝΙΑΝΕ νὰ δημοσιεύσω ἔτσι τὴν ἀγγελία σου. Στεῖλε μου κάτι ἄλλο· καὶ σημείωσέ μου: 1.500 δραχ. ἐστάλησαν (30—42).

Ὅπου ὁ Νικολάκης ψαρεύει... παρὰ μία τεσσαράκοντα

Περνάτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Α						Α
2		Α				Α	
3			Α		Α		
4				Α			
5			Α		Α		
6		Α				Α	
7	Α						Α

Μόνον ὁριζόντια: 1) Ἐντύπωση τῶν αἰσθήσεων. 2) Πόλη τῆς Μεσσηνίας. 3) Κραυγάζω δυνατά. 4) Ἀλλάζουν συχνὰ γνώμη. 5) Σπαρταρῶ. 6) Θεσσαλικὴ πόλη (αἰτ.). 7) Ἐπιβάλλεται ἀπ' τὸν ὄχλο.

Σωτ. Καρλῆς, Πύλος

2) ΔΙΠΛΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε παρακάτω σχηματίζουν ἕνα μέρος ὅπου συνεχίζεται ἀκόμα ὁ πόλεμος, καὶ τὰ δεύτερα, νησὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους.

1) Μεγάλο Ἀσιατικὸ Κράτος.
2) Βασιληᾶς τῆς Ἑλλάδος.
3) Θὰ τὸ βρῆτε στὰ πτηνά.
4) Τόπος προσευχῆς.
5) Ἀπαραίτητος γιὰ τὴ ζωή μας.

Γεώργ. & Χαρ. Παπαδημητρίου
Ἰωάννινα

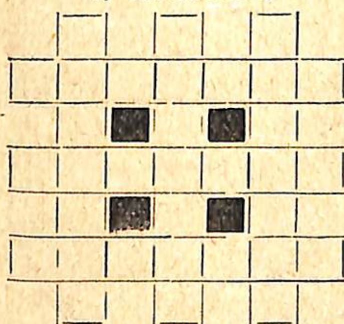
3) ΡΟΜΒΟΣ

1) Σύμφωνο. 2) Κίνηση ὑγροῦ. 3) Ἀρχαῖος νομοθέτης. 4) Ἡ αὐγή. 5) Σύμφωνο.

Ἀντ Πατέλης, Σουφλὶ

4) ΔΙΚΤΥΩΤΟ

Ὁριζόντια καὶ κάθετα: 1) Διακρίνει τοὺς Ἕλληνες στρατιῶτες. 2) Ἀναλογία τῶν μερῶν πρὸς τὸ ὅλον. 3) Γυναικεῖον ὄνομα.

Ἰωάν. Καλεώδης, Χαλάνδρι

5) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

—Σιγά, Τάκη, πιάστην γιατὶ θὰ σοῦ φύγη.
—Ποιά, καλέ;
—Μά σοῦ τὸ εἶπα.

Κ. Κατσούκης, Κόνιτσα

6) ΟΙ 9 ΜΟΝΑΔΕΣ

Ποιόν ἀριθμὸ πρέπει νὰ πολλαπλασιάσουμε μὲ 9 γιὰ νὰ ἔχουμε ἄθροισμα 9 μονάδες;

Ἰωάν. Θεοδώρου, Ἰωάννινα

7) Η ΑΔΕΛΦΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ

—Πατέρα, ὁ Κώστας μᾶς λέει πὼς ἡ ἀδελφὴ τοῦ θείου του, δὲν εἶναι θεία του.
—Σωστά, ἔτσι εἶναι.
—Μὰ τότε τί τοῦ εἶναι;

Χρ. Παντούρης
Σιμόπουλον Ἠλείας

8) ΠΟΣΩΝ ΧΡΟΝΩΝ;

Γεννήθηκα στὶς 29 Φεβρουαρίου καὶ ἑώρτασα τὰ γενέθλιά μου 10 φορές. Πόσων χρόνων εἶμαι;

Κ. Δεδόπουλος
Πλάτανος Ναυπακτίας

9) ΜΠΕΡΔΕΜΕΝΟ ΡΗΤΟ

Γιὰ νὰ διαβάσετε τὸ παρακάτω γνωστότατον ἀρχαῖο ρητό, πρέπει νὰ βάλετε τὰ γράμματα στὴ σειρά τους. Προσπαθῆστε:

Κ Ζ Μ Α Ι Ε Α Ρ Ο Τ Υ
Δ Ν Η Μ Ε Α Ρ Ο Π
Σ Ε Υ Λ Ο Τ

Λεων. Γαλάνης

10) ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Εἶμ' ἀγγεῖο ἀπ' τὰ ἀρχαῖα,
μᾶλλον γεωμετρικό,
ἂν μ' ἀλλάξης τὸ κεφάλι
παρευθεὶς θὲ νὰ προβάλη
ἕνα κύριο ὑλικό.

Π. Ν. Ζάννης
Κακόρευμα Μεσσηνίας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡΙΘ. 65

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1						■					
2		■		■		■		■		■	
3			■						■		
4		■		■				■		■	
5					■		■				
6	■	■				■				■	■
7					■		■				
8		■		■				■		■	
9			■						■		
10		■		■		■		■		■	
11						■					

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Νησὶ τοῦ Ἰονίου.— Ποταμὸς τῆς Θράκης. 3) Ὁ ἀριθμὸς 21.— Βασιληᾶς τῶν Περσῶν.— Ἄρθρο στὸν πληθυντικό. 4) Προσωπικὴ ἀντωνυμία. 5) Ἡ διάρκεια τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. — Καίει τὰ πάντα. 6) Νότα ἀνάποδη.— Ἄρθρο στὴν αἰτιατική. 7) Ἱερὸς χῶρος (αἰτ.) — Οἱ φαλακροὶ δὲν τὴν ξέρουν. 8) Χρονικὸ διάστημα. 9) Μισὸ νησί.— Γυιὸς τοῦ Πριάμου. — Ἐπιφώνημα. 11) Γιὰ πολλὲς ἀρρώστειες δὲν ὑπάρχει.— Μαλακός, ἥσυχος.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Βιβλικὸ πρόσωπο.— Τὸ ἀνάστημά τους δὲν εἶναι μεγάλο. 3) Σύμβολα ἀρχῆς καὶ τέλους.—Πόλη τῆς Θεσσαλίας. — Νημάτιον. 4) Δικό σου.— 5) Ἡ προσωποποίηση τῆς Αὐγῆς (γεν.).—Εἶδος μουσικῆς συνθέσεως. 6) Ἐξουσιάζει μαύρους.— Γεμίζει τὸν κενὸ χῶρο. 7) Κτητικὴ ἀντωνυμία.— Τὴν κερδίσαμε στὸ Γράμμο. 8) Εἰδικὴ στρατιωτικὴ μονάδα. 9) Νότα.— Ἀνδρικὸ ὑποκοριστικὸ ὄνομα. — Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. 11) Πετιέται ἀπ' τὴ φωτιά. — Τέτιος ἦταν ὁ Κανάρης.

Ν. Γιαννούλης καὶ Κλ. Μαρκούσης

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 64ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Σ—άμος, 2) Π—ίνδος, 3) Ἱ—ερεύς, 4) Τ—ίρανα, 5) Ἰ—ταλία, 6) Τ—οῦρκος 7) Ο—ἴτη, 8) Ὕ—δρα, 9) Π—ηνειός, 10) Ἀ—ργός, 11) Ἰ—ούδας, 12) Δ—οϊράνη, 13) Ἰ—ώβ, 14) Ὄ—λυμπος. 15) Ὕ—φαλος = ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ.

2) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

156 + 13:13 = 13.

3) ΣΤΑΥΡΟΣ

		3		
		4		
3	4	8	4	3
		4		
		3		

4) ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

1) Ἄ—ραχθος, 2) Ρ—οδόπη, 3) Ἰ—καρία, 4) Σ—τρυμών, 5) Τ—ρίπολις, 6) Ο—ἴτη, 7) Τέμπη, 8) Ἕ—βρος, 9) Λ—άρισα, 10) Ἤ—πειρος, 11) Σ—άμος = ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ.

5) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

ΠΥΡΓΟΣ — ΠΥΡΡΟΣ.

6) ΤΡΙΑΙΝΑ

Ψ			Κ			Ω
Α			Υ			Μ
Ρ			Κ			Ο
Α	Δ	Ο	Λ	Φ	Ο	Σ
			Α			
			Δ			
			Ε			
			Σ			

7) ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΑ

1) Νὰ σβύσετε τὴ φωτιά. 2) Μικρὸς — Μικρότερος.

8) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΗΡΑ — ΚΛΕΙΩ — Ν = ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.

9) ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟ

Ἔστι δίκης ὀφθαλμὸς ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

10) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

ΡΑΔΙΟ (Χα—ΡΑ ΔΙΟτι κλπ.).

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 64

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΠΟΝΟΣ — ΟΜΟΙΑ, 2) ΑΡΤΕΜΙΣ, 3) ΡΑ — ΑΑ — ΩΣ — ΣΙ, 4) ΙΝΑ — ΡΙΣ — ΝΤΟ 5) ΣΙΩΝ — ΠΙΟΣ, 6) ΙΚΑΝΑ, 7) ΗΤΙΣ — ΝΙΚΗ, 8) ΛΟΚ — ΝΑΣ — ΔΑΣ, 9 ΙΙ — ΤΙ — ΗΣ — ΣΟ, 10) ΠΑΛΑΜΑΣ, 11) ΣΤΑΣΑ — ΑΝΑΦΗ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΠΑΡΙΣ — ΗΛΙΟΣ, 2) ΑΝΙΑΤΟΙ, 3) ΝΑ — ΑΩ — ΙΚ (Α) — ΠΑ 4) ΟΡΑ — ΝΙΣ — ΤΑΣ, 5) ΣΤΑΡ — ΝΙΛΑ, 6) ΙΣΑΛΑ, 7) ΟΜΩΣ — ΣΗΜΑ, 8) ΜΙΣ — ΠΑΝ — ΣΑΝ, 9) ΟΣ — ΝΙ — ΙΣ — ΣΑ, 10) ΣΤΟΥΚΑΣ, 11) ΑΓΙΟΣ — ΗΔΟΝΗ.

Ὁ ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'